ΕΞΑΗΜΕΡΟΝ

ἤτοι Κοσμουργία,

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ ΠΙΣΙΔΟΥ

ΔΙΑΚΟΝΟΥ καὶ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΟΣ
τῆς μεγάλης τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίας.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ *Ἰαμβεῖα εἰς τὸν μάταιον βίον.*

OPVS SEX DIERVM

ſeu mundi opificium,

GEORGII PISIDÆ

DIACONI ET REFERENDARII
Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ, Poëma.

EIVSDEM *Senarii de Vanitate vitæ.*

Omnia Græce in lucem edita, & Latinis verſibus eiusdem generis
expreſſa per Fed. Morellum Federici F. cum fragmentis
ex Suida & aliis.

E Typographeo H. Commelini, Anno 1596.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΣΟΥΙΔΑ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Διάκονος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ Χαρτοφύλαξ, τὸ ἐπίκλην Πισίδης [ἔγραψεν] ἑξαήμερον δι' ἰάμβων, εἰς ἔπη τρισχίλια. εἰς Ἡράκλειον τὸν βασιλέα, καὶ εἰς τὸν κατὰ Περσῶν πόλεμον· ἔτι τε Αβαρικὰ καταλογάδην. ἐγκώμιον εἰς τὸν Μάρτυρα Ἀναστάσιον.

EX SVIDÆ COMMENTARIIS.

GEORGIVS Diaconus magnæ Ecclesiæ, & Chartularius, cognomento Pisides, Opus VI dierum, tribus versuum Iambicorum millibus expressit. Idem scripsit de Heraclio Imperatore, de Persico bello: itemque Abarica, soluta oratione: ad hæc laudationem Martyris Anastasii literis consignauit.

INTERPRETIS PROTHEORIA AD ORNATISSIMUM atque eruditissimum virum IOANNEM a S. ANDREA, Ædis D. MARIÆ apud Parisienses Canonicum religiosiss.

PRIMI *parentes litterarum & artium,*
Vates, poetæ primo ab æuo principes,
Flamma calescentes beati Numinis,
Laudes canebant Conditoris omnium:
Et ore, scriptis, barbitoque & carmine,
Miranda celebrabant opera, Terram, Polum,
Quæcunque sensibus patent, & quæ latent:
Tum dona, quæ Parens benignus contulit,
Atque indies confert in humanum genus,
Quod vt creauit, maximopere diligit,
Ac protegit mirabili clementia:
Quippe eius ergo condidit res cæteras.
Adest vocatus, nec vocatus, omnibus:
Et pollicita cultoribus præstat suis:
Purasque mentes imbuit mysteriis,
Tandemque ad altas ætheris sedes vocat.
Hæc meta erat dictorum & actorum omnium
In gente prisca & aurea mortalium,
Hymnos perennes cælitum æmulantium.
Hocque institutum cum sit antiquissimum,

Lex certa nobis esse virtutis potest,
Et norma doctrinæ; sequantur quam pii.
Quid prædicabit os, nisi opificem suum?
Quem præferent oculi datori luminum?
Quid mens capit maius parente mentium?
Quid fonte vitæ suauius viuentibus?
Vox omnis ergo, cantus omnis, & lyra,
Musa omnis almum prædicet semper Deum.
His institit GEORGIVS vestigiis,
Electus aris administer inclytis:
Nam studia Musasque vnico dicauerat
Deo, suosque Numini sacrauerat
Versus, cothurno non Sophocleo impares.
His conditus qua Mundus arte sit docet,
Et quattuor primordia orbis maximi,
Tellurem, & vndam, & aerem, ignem & lucidum,
Exponit & Phœbum nitentem, & Cynthiam:
Et lucis & noctis vicissitudines:
Quæcumque Tellus e sinu parit suo,
Animantium genera, lapillorum decus:
Mortalis vllus ne dubitet imposterum
Quin præsit Orbi conditor ter maximus,
Tantique moderator operis vel muneris:
Cui vera laus, & vera pietas perplacet,
At gloriæ fastus inanis displicet.
Hoc Heraclio Principi gratissimum
Opus, piis item omnibus gratum fore
Spero, quibus placere mihi palmarium est:

Namque

Namq; esse quæstum induxi in animum maximum,
Hæc quum tenebris eruta in lucem darem,
Et Græca redderem Latinis vocibus,
Quammaxime seruire eorum commodis,
Qui rebus anteferunt Dei cultum omnibus.
Ast vt venustius veniret in virûm
Manus poema tam pium & castum, tua
SANCTANDREANE *liberalitas facit:*
Dum prisca nobis tradis exemplaria
E Bibliothecæ diuitis penetralibus,
Cuius volumina sunt negata nemini,
Qui sibi simul prodesse velit & publico.
Te ergo duce, o SANCTANDREANE, *& auspice*
Te, qui excolis summis genus virtutibus,
Audentius nos hoc Theatrum pandimus
Oris in Italis, in oris Atticis:
Freti bona spe, dummodo placeat Viro
Qui moribus sanctis Galeri purpuram
Et erudita mente decorat maxime,
Multis vt auctum redeat ad nos partibus,
Acceptiusque Christianorum choro,
Qui versibus libenter applaudit sacris.
Mordacium nihil moror dicteria:
Procul prophana turba, vana, liuida.

AD LIBRVM.

Nondum murice tinctus, asperoque
Morsu pumicis aridi politus,
SIRLETVM *properas, Liber, videre,*
Hunc quem purpureus tegit Galerus,
Prudentemque, piumque, & eruditum:
Quo pulcherrima Roma nunc potitur.
I quo te faciat venustiorem,
Et doctisque probisque gratiorem.
Quam vellem Pisidæ sequi libellum!

Ἑξάστιχον εἰς Ἑξαήμερον Πισίδου.

ΘΑΥΜΑ μικρὸν βροτὸς ἐστι, μικρὸς γὰρ κόσμος ἀκούει·
Καὶ μέγα θαῦμα Θεοῦ κόσμος ὅδ᾽ ἐστὶ μέγας·
Πάντων δ᾽ αὖ Θεός ἐστιν ὑπέρτατα θαῦμα μέγιστον,
Ὃν σύγε θαυμάζων, δοξολόγησον ἀεί.
Ὄφρα δὲ δοξολογῆς ἀρετὴν, σοφίην τε, θεοῖο,
Θαυμασίοιο δέχου τήνδε βίβλον Πισίδου.

Φεδ. τοῦ Μορέλλου.

IN

IN GEORGII PISIDÆ MVNDVM A FED. MORELLO PARISIENSI Latinis versibus expressum.

EGREGIE PISIDES *Mundum descripse-rat: vnum*
Deerat adhuc, quia dimidio patefecerat Orbi,
Spectandum cunctis quod erat mortalibus: arctis
Quippe metris Mundum Graius incluserat: illum
Altera pars orbis numquam vidisset: at olim
Conspiciet, Latiis oris monstrante MORELLO:
Vt PISIDÆ *Mundus toto spectetur ab Orbe.*

R. PINCÆVS Senator Paris. F.

ΕΙΣ ἙΡΜΗΝΕΥΤΗΝ Γεωργίου τοῦ Πισίδου.

ΠΙΣΤΙΝ ἀληθείης ἐθέλοιμεν ἐν ὄμμασι θέσθαι.
Καὶ περὶ τοῦδε φίλου κρήγυον εἰπέμεναι.
Οὐδὲ γὰρ ἐν σιγῇ καλῶς τετελεσμένον ἐσθλὸν
Δεῖ κρύψαι, τελέσας οἷον ὕφηνε νέος·
Ὃν θεὸς οὐρανίαις ἔρσαις, ὡς ἔρνος, ἀέξει
Ἀμφιχέων, Μουσῶν καὶ χαρίτων τρόφιμον·
Ἐκ δὲ πόνων, οἳ σὺν νεότητι δίκῃ τε γένωνται,
Ἐλπίδα θῆκαν ἐμοὶ μείζονος εὐπορίης.
Τοῖον ἀπ' εὐσεβέων Μούσης τὸν παῖδα Μορέλλου
Ἀμφιφλέγει πρώτῃ φέγγος ἐν ἡλικίῃ.

Ν. ΓΥΛΩΝΙΟΣ.

VARIÆ LECTIONES

ET CONIECTVRÆ

ad PISIDÆ Hexaëmeron.

V. 14 ἀποστρέφει,
15 ἀποφράττει,
16 τὰ μακρὰ
20 τὰ τῆς μερίμνης ἀντιφυσήσην τέφρα,
24 βάτῳ
30 καὶ πετρῶν
32 καρπὸν
36 ὅπως γλύκηται
37 εὔφρων
38 ὡς ψόγους,
45 ὡς ἐμεγαλύνθη τοῦ θεοῦ τῶν κτισμάτων
49 ὅσους ἔχει.
56 ἐνθλίψαντος
91 κυρτουμένη,
92 ὅμως ἔχει
93 ἐστελμένος.
113 τούτων μέτρον
143 τοσοῦτον κόσμον
150 σκέπης
169 περιφθείσης τῆς ἀγιστείας μέλος
170 κύκλοι σέλας
175 ἐμφαίνειν τε. ὀρθοδοξίαν, τὴν ἁγιότητα
179 σάρκωσιν
184 ὕψει κτισμάτων
202 συνησμένος.
204 φείττεται γὰρ
211 οὐ προσέβλεψεν, οὐ ξένην λύσιν
212 ἐκφυγὼν
214 τῆς ἀτμίδος·
215 τοῦ βυθοῦ
222 κυλισμάτων [καὶ] ἑλκυσμάτων [καὶ] ἑλυσμάτων πεσοῦ·
230 αὐτῇ λευκὸν
239 φλογὸς τῇ προσχύσει
250 ἴσως, κιόνων δίκην
257 ἀναπνοὴν μίαν.
261 ὑπερβράσῃ·
268 τῶν σωμάτων)
285 τρίχας φύσει,
296 αὐτὸν τοῦ
297 ὁδοιπόρον,
316 χαυνώσαιτο
317 δρόσον.
323 ἡνιοχῶν ἢ δρόμους·
324 περιόδοις
326 Ῥυμοῦ
330 φύσιν [καὶ] φρίττειν ἐμβάλλῃ
333 εἶναι τὴν κλίσιν·
340 ἐπισπάγει,
362 ἀείτρεπτον φύσιν;
363 ἢ θάλασσαν
373 περικλύσασα
377 ἐκπλύσασα
380 διαφράναι
382 περιτρέχει
395 δικάζων ἐννόμως.
399 ἐν μιζοβάσει
400 τὴν νομὴν
410 μυστικοὺς

411 τὴν

411 τὴν κλῖσιν.
422 ἴσως, Καὶ τοῖς ἀσφαλῶς ἀπογράφων,
428 Λῃσταὶ] Καὶ τοὺς ἀδίκους δικασμοῖ, εἰ εὕροι λάθειν.
432 ἴσως, Καὶ τὰ διαλ-
438 Παρακρατῶν δὲ τὴν βουλὴν β. ἠπειλημένην·
456 τύπτει, καὶ
460 ποικίλως·
461 γίνεται παντοκράτης,
464 ἰνδικοὶ στῦλοι,
466 φρικτοὺς
474 ἴσως, Εἰς τὴν βασ-
475 ἐγκοπὴν
481 συμφορᾶς
488 ἴσως, ἑδράσας
494 Ἰσῶσαι
495 Ἄμμα δὲ
498 τῶν ἐνόμβρων
501 ἐκτρέχων ἐν
504 Ἀντιστρέφων
518 καὶ ποτίζων
524 καύματος χρόνος,
528 Σπέρρας- τοὺς λίθους.
535 περικλείσας
539 Χύσις χυλ-
548 ἐν ὄγκῳ σου
553 ἐνέργειαν
561 ἀνάψυξιν
575 φῶς καθολικῶν,
595 ἄκτιστα
601 παρατρέχων
602 ἴσως, Εἰς τὰ διατ-
603 πράξη
608 σκιὰν κεκρυμμένην,
609 ἴσως, ὥσπερ ἐξ
616 ὀργάνων θέσεις,
620 ποικιλότροπον,
624 συμφυῆ

630 τῆς περιστροφῆς
635 Κἂν τῷ μέσῳ
663 σαρκοποιεῖ,
670 ἑαυτῆς οἰκέτας,
681 ἢ τοὐναντίον.
698 παραγνῶν ἐκβ-
732 ἐνεργείαις τέμνει,
733 ἀέρα·
739 ἐφίκεται μὲν - ἴσως, ἐφίεται
742 ἐκεῖ μύει
752 ἴσως, Εἰς τὸν παρ-
759 παραπλάσαι·
761 γὰρ αὐτὰ ψυ-
834 δεῖξαι πρὸς
842 ἐν φόβῳ,
848 ἐρώτων οἱ
854 ὅσον ἀπτίζει,
855 διαπορήσει νοῦς
861 ἐνεργεῖς, τοὺς δὲ πάντας α
863 ἴσως, δυσκαταλήπτοις
874 εἰς πᾶν κινητὸν,
895 φυτῶν ὅλων;
938 κεραυνῶν
ibid. ἴσως, τὴν ἀτμίδα·
967 Μὴ συμπονοῦντας
985 πλεύσαις
986 γὰρ αὐτῷ
1009 παραδρομήτως
1011 οὐδὲν ἠγνόησε
1022 φρουρουμένην;
1024 λευκοῖς ἑρπετοῖς
1027 Ποιεῖ σαλ-
1039 ἐμβαλόντος
1043 γεωργήσουσιν
1044 Ἅπερ λεληθὼς
1054 Ἐφ' ᾧ
1063 μυστικῆς
1093 λαμπρᾷ
1106 ἐντείνασαι
1133 ἰχνίοις τ' ἄλλας

1134

1135 φυγόντες τὰ ζάλης,
1144 τὰς πρὸς ἀλλήλους
1149 παρεξίσης,
1160 ἀφαρπάζουσιν
1179 ἔχει,
1182 ἐφῆκε
1215 αἱματουμένη,
1217 Ὡς εἴ τις ἰδεῖ τὸν ταῶν, καὶ θαυμάσῃ
1222 παγξενῆ
1224 ζοφῶδες
1238 τῶν βελῶν
1242 οἶκον ἠγλαισμένον
1284 Ποίας
1299 ἐκδιδάσκεται
1301 αὐηγμένος·
1333 ποιοτρόφου, [καὶ] πυροτρόφου,
1337 σύμπηξιν εἰς φθορὰν
1354 προσβαλὼν
1389 ἔνυγρον ἁρμόσῃ
1396 πήξει
1397 λύσῃ
1413 ἐν ἀλλαγῇ
1438 Ἐκεῖνο τοῦτο,
1443 ἄλλοι τοὺς
1452 τοὺς τόκους
1472 ἀφθεγξίας,
1475 Ὡς πυροφεγγῆ
1484 Καὶ τῆς παναλκοῦς
1491 συντονουργὸν
1514 Καὶ τοῖς παθ-
1522 τοὺς πόνους,
1524 ἐντεθεῖναι
1530 Θραύει τὰ κεντ-
1538 ἐπιπλέων,
1543 συγκεροτουμένη
1556 ἀρήσεις βάθος
1568 γόνον
1570 ἴσως, Λίθους τε τυκτοὺς τοῦ ποδῶν πρὸς τὰς γλυφὰς Ὅπλα λιθουργὸς εἰς πάρας.
1638 Ῥιπῇ
1647 ἐμβαλεῖς ὅλοις· hæc lectio alium sensum adfert, nempe: *Nisi si tua esset munus hoc potentia, Res alligare copulante vinculo.*
1649 γένη-hoc si probas, lege, *Efficeris omnia.*
1654 inclusus στίχος νοθευόμενος.
1670 ἴσως, Μήπως τὸ πάντα
1674 διχῇ διακείσῃ
1683 Εἰ δὲ πρὸς
1684 Εἰς ἄκρον
1685 παρεῖσθαι
1724 Ζητῶν προκόπτων
1747 ὑποξίσῃ,
1752 Ἐκφθαρθὲν
1756 προάρχειον σέλας,
1758 γεουργῶν
1768 σώφρονόν τε
1789 εἰς ἀνάγκην
1792 ἐνάρθρους
1828 Καὶ τοὺς ἀδήλους
1833 ξίφη τῶν βαρβάρων,
1852 Σφάζεις
1860 οὐ μελαίνεται
1862 σταυρομόρφους ἐλπίδας·
1865 στεναγμοῦ φροντίδα.
1868 ἐκφυσῶν ἔχων,
1880 σοφῇ πανοικίᾳ.

AD SENARIOS DE VANITATE VITAE.

V.50 μύει κάτω
104 καὶ πίζεται·
123 ἴσως, βιῶ
178 Στρέφει δ' ἑαυτῆς
208 ἀξίως ἀναξίως·
210 ἴσως, οὐ καθάπτεται ψόγος [κατὰ τὸν Αὐράτου εἰκασμόν]
240 Περιμπεπάρθαι συγκε-φῇ
260 ἴσως, δὲ τύπον

INTERPRETIS SCHOLIA ET NOTAE.

Versu 43, legi potest, *At plurima vena abditorum fluminum*, ex felici coniectura Ioan. Passeratii, viri eruditissimi, facta permutatione prioris syllabæ ὀμμάτων in χυμάτων, vel ναμάτων.

45, *O quanta*] versus intercalaris epiphonematicus, e psalmo CIII, cuius totum istud poema, paraphrasis est amplissima.

84, Acuta] turbatur scilicet visus ob rei aspectabilis distantiam.

169, Vide an legendum, *Sanctumq; Numinis melos ter concinunt*.

210, Scintilla visus] Oculi qua ratione illustrentur, vide Aristot. de Sens. c. 2, & lib. 2, de Anima, c. 7.

250, Quatuor.] Malim, *Quatuor columnarum instar infractus foret*.

266, De quatuor anni tempestatum vicissitudine, Xenophon lib. 6, Cyri Instit. Horat. lib. 4, od. 7.

275, Comparatio temporum vicissitudinis cum chorea. Theod. Cyrus in Amicit. exul.

302, Hic locus est suspectus.

326, κ. Ῥυμοῦ τ. Hanc lectionem, si germana est, sequar interpretando, *Temone consueto, & rota firmissima*.

331, Philo Iud. lib. de x præceptis Dei.

338, Opifices max.] Manus Dei opifices maximas appellat, vt propheta regius psal. 8, opera digitorum Dei cælos vocat.

350, De Veneris stella, Lucifero & Vespero, cui Arist. 5. Ethic. iustitiam comparat.

354, De cæli conuersione, psal. 18. 88. 135.

364, Quidquid mouetur, magis pendet e vi mouente quam contra.

410 Hic est suspicio mendi in Græco codice.

421 Chirogr.]D.Aug 1 Cōf 1,3 donas debita, nihil perdens.

432 in Græco forte legendum Καὶ τὰς ἄλλ- Hæc ita quoq; conuerteram, *Ingentium solutiones criminum, Vt sint iniqua, sicut æquas approbat.*

458 Καὶ μαργαρίτας] in margine adscriptum ΠΕΡΙ ΙΕΡΑΣ ΝΟΣΟΥ. Græcam hanc inscriptionem, DE MORBO SACRO, non capio. malim, *De certaminibus & præmiis Martyrum Christi.*

464 Basil. orat.7, Hexaem. D. Ambros. lib.5, cap.11, ostreis pretiosissimam margaritam Natura infixit.

470 D.Basil.de Mart.Barl. D.Hier. in epist. Paulæ ad Eustochium, Afflictio in seculo, materia præmiorum est.

482 Mercedem] vel sic: *Stipendium & morbi tribuit angoribus.*

508 De grandine igni permixta, Exod.c.9 & 15. Ps.104. Moses in cant. Deut.32. Esaiæ 4.

531 Hæc grandinis definitio, quam exagitat, traditur lib.1. Meteor.c.12.Ouid.9.Met.Pontan.lib 1 Meteor.c.10.

544 O syl.] *O lubricos discursuum fluctus nimis!* Hor.2.Serm. Tib.l.2.eleg.1.

649 Et gr.] vel, *Lanugine & vultum facit amœnissimum.*

659 Et carm.] verti potest, *Et artuum-*

669 Matrona] De hac alēdi vi & reliquis Arist.l.2, de An.c 4.

752 Affectionum] D.Basil. orat.10. in Hexaem. D.Chrys.in Ps.48.& Boet.lib.4, de phil.consol.

760 Nisi arrideat coniectura nostra, legendum, *Nam lædit animum inflante mentes pharmaco.*

783 Plin. l.8, c.22. 890 De nardi spica aliisque seqq. consule Plinium. 910 De camelo Aristot.lib.de mirab.aud.

933 Catoblepas] de hac fera Ælian. Var.hist. lib.7, c.5. Plin. lib. 8, c. 21. Ath. lib.5. Pomp.Mela l.3, c.10. 957 De Trochilo seu Regulo, Plut.lib.de solert.anim. 983 De Remora, Aristoteles, Plin. Plutarch. Oppian.

1022 Vel. *ostendit latere pr.*

1076 Concharum venatus Arist. li.9, c.10, hist.animalium. Cic.2, de nat.Deorum. 1102 De Ibi Herod. lib.2. 1126 De mure nitela, vel potius Erinacio, ex Arist.l.9, hist.anim. cap.6. Plut.de sol.anim.D.Basil.hom.9.Hex. 1133 De Echinis, Plin. l.9, c.31.& l.19, c.vlt.Basil.hom.7.Hex.Ambros.l.5, c.9, Hex.

1337 De Apibus, Plin. lib. 11, c. 5. Basil. orat. 8. Hex. *Ambros.* lib. 6, Hex. c. 4.

1170 Cygnus. Philost. in Phaeth.

1186 De Formica, Plin. lib. 11, c. 3. Basil. hom. 9. Hex. & in epist. ad Eunom. 1206 De ouis Plin lib. 10, c. 59. 1218 De Pauone, Plin. lib. 10, c. 20. Cic. 3. de Fin. *Agell.* lib. 7, c. 17. Colum. lib. 8, c. 11. *Athenæus* lib 9. De locustis Exod. 10. Basil. hom. 8. Hex. Plin. lib. 11, c. 28. 1265 De Bombyce *Arist.* hist. anim. 5. Plin. l. 11, c. 24. Basil. hom. 8. *Ambr.* lib. 5, c. 23 Hex. 1292 De Chelidonia, Plin. l. 8, c. 17. & lib. 25, c. 8. Basil. hom. 8. Hex.

1293 Dogmatum,] nominum,

1365 alludit ad Manetis nomen, vt Nicephorus l. 6 c 31

1503 Ambrosius lib. 3. c. 8. Esai. 4. 1. 1520 Plin. li. 32. c. 9. 10. lib. 36. c. 4. 1531 Plin lib. 32. c. 10. Cic. 2. de Nat. Deor.

1538 De Pulmone pisce Pl. lib. 32, c. 9, 10. & de Cantharis lib. 30, c. 11.

1568 Linguam] in his quatuor versibus Io. *Aurati* P. R. coniecturam & iudicium sequutus est interpres.

1614 De lapillis & gem. Pl. lib. 37. de Margaritis idem l. 9. 35.

AD POEMATION DE VANITATE VITAE.

V. 13 *At sicut*] Gal. in Exhortat. ad artes.

59 Tauri] Ouid. 8, & 12 Metamorphoseωs.

70 Rationis vsu] in eos qui Dei imaginem & rationis dignitatem quam in se gerunt, obliterant, vide Opific. mundi.

110 Basil. de Humil. & Greg. Nazianz. tetr. 53. Plato Polit. 9. Cic. 1. de Diuin.

166 Versus inclusus lacunæ suspicionem affert.

193 Cruentum iurgium] eadem figura sanguineas rixas dixit Horatius lib. 1, Ode 27.

201 Iactura] simile est illud Comici, *Pecuniam neglegere in loco, lucrum est.*

208 Videmus] vel, *videmus dum gradu indignos suo.* De Stentore, Hom. Iliad. a quo & prouerb. *Stentorea vox.*

213 In Græcis est lacunæ aut mendi suspicio.

250 D. Hieronymus in Epitaph. Fabiolæ, *Difficilius,* ait, *arrogantia quam auro caremus & gemmis.*

INDEX CAPITVM PRÆCIPVORVM, QVÆ CONTINENTVR IN *Mundi opificio Georgii Pisidæ.*

IN LIB. DE VANITATE *vitæ.*

INDEX RERVM ET VERBORVM NOTABILIVM IN Georgii Pisidæ versibus.

Numerus absq; litera Hexaemeron designat: b, *de vanitate vitæ Carmen.*

a sanat

H

I

L

M

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΙΣΙΔΕΙΩΝ,

κατὰ λέξιν καὶ τάξιν γραμμάτων.

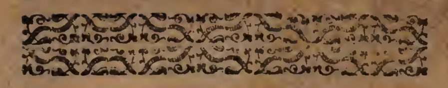
λύκιος.

ΤΕΛΟΣ.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΤΟΥ ΠΙΣΙΔΟΥ
ἙΞΑΗΜΕΡΟΝ,
ἢ
Κοσμυργία.

GEORGII PISIDÆ
OPVS SEX DIERVM,
ſeu
Mundi opificium.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ ΠΙΣΙΔΟΥ
Ἑξαήμερον ἢ Κοσμουργία.

ΩΠΑΝΤΟΣ ἔργου καὶ θεηγόρου λόγου
Καὶ γλῶσσα καὶ νοῦς καὶ τροφὴ καὶ καρδία,
Τὰ ῥεῖθρα τῶν σῶν οὐρανοδρόμων λόγων
Εἰς τὴν ἄνικμον ἐμβαλοῦ μου καρδίαν·
Αὐχμῷ γὰρ ἤδη τοῦ καταχόντος ζόφου
Ἄφωνον εἶχον ἐξ ἀνάγκης τὸ στόμα,
Τῆς τοῦ λόγου σάλπιγγος ἐμπεφραγμένης.
Οὐδὲν γὰρ οὕτως ὡς ἀθυμίας νέφος
Χειμῶνα γεννᾷ καὶ νοημάτων ζάλην,
Καὶ συσκιάζει τοῦ λόγου τὸν ἥλιον,
Καὶ νύκτα ποιεῖ γνωστικῆς ἀβλεψίας,
Καὶ τοῦ λογισμοῦ συνθολοῖ τοὺς ἀστέρας·
Ἔσω δὲ πᾶσαν τὴν ἀχλὺν τῶν φροντίδων,
Καὶ τὴν ὁμίχλην τῶν φρενῶν * ἐπιστρέφει,
Καὶ τῆς διόπτρας τὴν ὀπὴν * ἀντιστρέφει,
Δι' ἧς τὰ * μικρὰ τοῦ λόγου κινήματα
Ὁ νοῦς θεωρεῖ γνωστικῶν ἐξ ὀργάνων.
Ἐπεὶ δὲ τῇ σῇ φωτοκόσμῳ λαμπάδι
Παρῆλθεν ἡ νὺξ, καὶ τὸ πνεῦμά σου φθάσαν
Τῷ * τοῦ λογισμοῦ ἀντεφύσησεν νέφει,
Ἔλαμψε δ' ἡμῖν τὸ πρὸς εἰρήνην σέλας·
Ἥκω φέρων σοι τῆς ἐρήμου καρδίας

Καρποὺς

GEORGII PISIDÆ,

OPVS SEX DIERVM,

siue Mundi opificium.

OMNIS operis verbiq; celebrantis Deum,
O lingua, mensque, pabulumque & corculum,
Fluenta sermonum polos penetrantium
Infunde in aridum meum pectusculum:
Squalore nam caliginis, quæ me obruit,
Os vocis expers redditum plane est mihi,
Orationis flexili obducta tuba.
Ac nil perinde vt anxii animi nubilum
Imbres ciet fluctusque mentibus graues,
Occultat & Solem eloquentiæ aureum,
Noctemque gignit mentis ignorantiæ,
Rationis etiam turbat astra lucida:
Ast intus omnem mentis animique horridam
Nubem, profundas ac tenebras contrahit:
Agitque retro rimulam dioptricam,
Qua perspicit Rationis alta mens graues
Commotiones, organis scientiæ.
At lampade tua illuminante orbem vndique
Cum pulsa nox est, spiritus tuus celer
Opaca curarum fugauit nubila,
Nobis refulsit interim pacis iubar:
En cordis inculti offero fructus tibi,

Fructus tui roris rigatos flumine:
Nec fas rubis vt obsoletus sordidis
Animus feracem maxime segetem colat:
Nisi antè spinarum notas auelleres,
Aut amputáres, ense vel rigidissimo
Precationis feruidæ rescinderes.
O cultor alme rupiumque & sentium:
Nam seminas in saxa perlæpe aspera,
Silicesque duros parere cogis liberos,
Dumosque syluestres iubes fructum edere:
Nec ales vlla semen hoc sanctum tuum
Rapiens volatu præpeti depascitur:
Nos irrigato lacrymarum flumine,
Tum forte prolem denuo sterilis dabit,
Gignentque fructum infructuosa pe-
ctora.
Sed quando laudes turpia vt fugis probra,
Iam metam ad ipsam dirigo nutum meum,
Tuis sagittis fretus omnino sacris.
Orationis est quidem fons vnicus,
At plurimæ venæ abditorum luminum;
Per quas rigat Propheta mentes regius,
Huiusce stillans scriptionis flumina:
O quanta quamque ampla est tuorum ope-
rum, DEVS,
Industria opifex omnium, mundi pa-
rens!
O diuitum ingens notionum abyssus, hæc
Haurire cupidis verba dia personans,
Quantum valent vt hauriant, non quantum
habes.
Sophista Procle fabularum inanium
Multum

Καρποὺς γεωργηθέντας ἐκ τῆς σῆς δρόσου·
Οὐκ ἦν γὰρ εἰκὸς τὴν * βάτοις πεφυρμένην
Ψυχὴν γεωργεῖν δυσφορώτατον στάχυν,
Εἰ μὴ φθάσας σὺ τοὺς ἀκανθώδεις ῥύπους
Ἀνεῖλες ἢ καθεῖλες, ἢ τιμιωτάτῳ
Τῆς [redacted] εὐχῆς ἐξεχέρσωσας ξίφει.
Ἀλλ' ὦ γεωργὲ τῶν πετρῶν καὶ τῶν βάτων·
Σπείρεις γὰρ αὐτὸς κατὰ * πέτρας πολλάκις,
Καὶ πιανοποιεῖν ἐκβιάζῃ τοὺς λίθους,
Φύειν τε * καρποὺς ἀξίους καὶ τὰς βάτους·
Καὶ [redacted]ὲν τὸν σὸν ἔνθεον σπόρον
Ἐκ τῶν ἀδήλων βόσκεται πετασμάτων.
Ἄρδευσον ἡμᾶς τῇ ῥοῇ τῶν δακρύων,
Ἴσως * φύσει τέκνον ἐκ στείρας πάλιν,
Καὶ καρπὸς * ἔμφρων ἐξ ἀκάρπου καρδίας.
Ἐπεὶ [redacted]γῆς τοὺς ἐπαίνους * καὶ ψόγους,
Πρὸς τὸν σκοπὸν τὸ νεῦμα συντείνας ἔχει,
Τοῖς σοῖς πεπιθὼς μυστικοῖς ἀκοντίοις.
Πηγὴ μὲν οὖν πέφυκε τοῦ λόγου μία,
Φλέβες δὲ πολλαὶ τῶν ἀδήλων * ὀμμάτων,
Δι' ὧν [redacted]ίδι πᾶσιν ἐνδίδωσι φρέαρ,
Ταύτης τὰ ῥεῖθρα τῆς γραφῆς ἀναβρύων,
Ὡς ἐμεγαλύνθη * τῶν σοφῶν σου κτισμάτων
Ἡ δημιουργὸς καὶ σοφὴ παντουργία.
Ὦ πλουσίων ἄβυσσος ἐννοημάτων,
Βοᾷ [redacted]θέλουσιν ἀντλῆσαι λόγους,
Ὅσους λαβεῖν χωροῦσιν, οὐχ ὅσους * ἔχεις.
Ἀλλ' ὦ σοφιστὰ Πρόκλε τῶν κάτω λόγων,

Ὁ πολλὰ βροντῶν ἐκ νεφῶν λοξοδρόμων,
Ὁ πλαγιόκομπος τῶν νοημάτων στόλος,
Ὁ πολλὰ τολμῶν εἰς ἀΐδιον κλίσιν,
Ἄκουε μικρῶν συλλαβῶν κράτος μέγα.
Καὶ πρίν σε γὰρ λέγουσι ταῦτα θαυμάσαι,
Τοῖς ὠσὶν † ἐκθλίψαντα τοὺς λόγους μόνον·
Τὸ τῶν νοημάτων γὰρ ἐκφράσαι βάθος,
Εἰπὼν, ἀπείπων, ἀστατῶν ἀνεστράπης,
Θάλπων τὸν ὄγκον εἰς κενὰς ὑποσχέσεις.
Οὐκ ἠγνόεις γὰρ δεινὸς ὢν λογογράφος,
Ὡς εἴγε καὶ κώνωπα τολμήσῃς φράσαι,
Αὐτὸς σμύξας ἐκφοβήσῃ, σαλπίσας.
Καὶ μηδὲν ἡμῖν ὡς ἀκόμπεις κομπάσῃς.
Εἰ ταῦτα φράζει Πρόκλος, ὀκνεῖ καὶ τρέμει·
Πίστις ἦ, θάρρει καὶ λαλεῖν καὶ συγγράφειν.
Ἀλλ', ὦ σοφιστὰ τῶν ξενοσπόρων λόγων,
Ἀκ[redacted]λε, μηδὲ κομπάσῃς, ὅτι
Σοὶ τὴν ἀφορμὴν τοῦ σκοποῦ δεδωκότος,
Σιγῶσι Πρόκλοι καὶ λαλοῦσιν ἀγρόται.
+ Ὦ τὴν ἀνεξδιήγητον ἣν ἔχεις φύσιν
Κρύψας ὁμίχλῃ καὶ περιστείλας γνόφῳ,
Ὅπως μάθοιμεν πῶς ἀεὶ κεκρυμμένη
Ἐκ τῶν ἑαυτῆς φαίνεται ποιημάτων.
Ὦ τὴν ἀκίνητον οὐρανοῦ στέγην
Τῷ σφαιρομόρφῳ τῶν σοφῶν εἰλημάτων
Ὕψει πλατύνας, καὶ τοσαύτῃ συντάσει
Βάθρον τιθεὶς μηδαμοῦ πεπηγμένον.
Ὦ δέῤῥιν ὥσπερ ἐξαπλώσας τὸν πόλον·

Multum intonans e flexuosis nubibus:
O notionum pauperum & tumentium
Procella, in æternam creaturam procax,
Exilium audi syllabarum quanta vis:
Namque ante dicunt ista miratum esse te,
Tantum prementem dictiones auribus:
Nam cogitatorum altitudinem eloqui,
Aiens, negans, animo vacillans, abnuis,
Fouens tumorem inanibus dictis tuum.
Nec nescius es, ô scriptor astutissime,
Vt si modo ausis de culice quid dicere,
Hic ipse te pungendo terreret fremens:
Nobis superbeque haud superbis nil feras.
Si tale quid dicat Proclus, cunctans tremit;
Fides at audet scribere & firme loqui.
Tu qui peregrinos temere fundis sonos,
Attende Procle: ne insolenter dictites,
Dum tu assequendi occasionem das scopi,
Silere Proclos, rusticanos at loqui.
Natura cunctis, summe DEVS, incognita,
Quam nube cæca condis & caligine,
Vt hinc sciamus, cum vsque sit recondita,
Tamen patere operationibus suis.
Tu mobilem semper poli concham ardui
Cælestium pulchre rotundata orbium
Extendis altitudine, atque eiusmodi
Intensione stabilis haud sedem grauem.
Tu pellis instar explicauisti polum:

Namque tuus Orpheus fila contrectans lyræ
Deum canentis, nuncupat pellem polum:
Quod longa porrecta in spatia profundaque
Subtilitas sit corporum cælestium:
Quamquam asserat speciem hunc habere fumidam
Acuta perspicacis animaduersio,
Dum luminum conuersio per inania
Obiectum obit spectationis abditæ:
Siue hunc bipartitum globum instar fornicis
Sursum eleuatum aut eminentem prædicet,
Seu versus ipsum orbem infimum labi putet:
Namque ex volutionibus notis supra,
Spectatur altera inferius abscondita:
Firmamen vt habeat basim quæ in te sita est,
In sede, fixo quæ caret fundamine.
Consurgit vt supra, premitur infra polus,
Porrigiturque ad latitudinis cauum,
At circulo pares habet distantias,
Ac stans fugit, saliensque firmus permanet,
Et motionem ceu quietem, mirum, habet.
Contrario motu cietur quam orbis hic,
Ne occursus iste complicatorum orbium
Contentioso dissipetur impetu:
Nam cursibus contrariis par maxime est,
Velocitatis nutus vbi renititur,
Obsistat vt reuolutionum vinculum:
Ne d feratur motionis magna vis
Per inanitatem circulorum obeuntium:

Sed

Ὁ σὸς γὰρ Ὀρφεὺς τὴν θεόφθογγον λύραν
Κρούων ὁ Δαβὶδ, δέρριν εἶπε τὸν πόλον·
Ὡς ἐκταθείσης πρὸς τὰ μήκη καὶ βάθη
Τῆς ἁπλότητος τῶν ἐν ὕψει σωμάτων.
Εἰ καὶ καπνοῦ δὲ τοῦτον ἐμφάσεις ἔχειν
Προβλεπτική τις εἶπεν ὀξυδερκία,
Κενεμβατούσης τῆς φορᾶς τῶν ὀμμάτων
Πρὸς τὴν ἀμυδρὰν τῆς ῥοπῆς θεωρίαν.
Ἢ σφαῖραν ἡμίτμητον ἀψῖδος δίκην
Ὑψουμένην ἄνωθεν, ἢ κυρτουμένην,
Ἢ καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν κάτω φορουμένην.
Ἐκ τῶν ἄνω γὰρ γνωστικῶν κυλισμάτων,
Κάτωθεν ἄλλη φαίνεται * κεκρυμμένη,
* Ὅπως ἔχει στήριγμα τὴν ἐν σοὶ βάσιν,
Εἰς βάθρον ἀστήρικτον * ἐστηριγμένη.
Ἄνω γὰρ ἦρται καὶ βαθύνεται κάτω,
Ἐκτείνεται δὲ πρὸς τὸ χάσμα τοῦ πλάτους,
Ἴσας δὲ κύκλῳ τὰς ἀποστάσεις ἔχει,
Ἑστὼς δὲ φθίνει, καὶ διάττων προσμένει·
Στάσιν δὲ τὴν κίνησιν ἀρρήτως ἔχει.
Τρέχει δὲ τῷ σύμπαντι τὴν ἐναντίαν,
Μήπως τὸ συγκίνημα τῶν ἐλασμάτων
Ὤθημα πάσχον ἐκραγῇ τῇ συστάσει.
Ἐν τοῖς ἐναντίοις γὰρ εἰκότως δρόμοις,
Ἡ τοῦ πάχους σύνδεσις ἀντωθουμένη,
Παρακρατεῖ τὸ σφίγμα τῶν κυλισμάτων,
Μήπως καταχθῇ τῆς φορᾶς ἡ σφοδρότης
Ἐν τῇ κενώσει τῶν τομῶν καταδεσμῶν·

Ἀλλ'

Ἀλλ' ὥσπερ εἰς σύνδεσμον αὐτοῦ σφιγμένον
Τοῖς αἰθελιγμοῖς συγκρατεῖται τοῦ πάχους,
Βάσει τρεχούσῃ καὶ φορᾷ πεπηγμένη.
Ἔστι δὲ πασῶν ἀκροτήτων ἀκρότης,
Ὅρος δὲ πάντων ἐστὶ τῶν ὁρισμάτων·
Ἀφίσταται δὲ τῶν ἀφεστώτων ὅλων,
Οὐδὲν δὲ τούτου μέτρον ὡς ἀμετρία.
Ἐντεῦθεν αὐτὸν ἐκπλαγέντες ὡς μέγαν,
Ὡς εὐρὺν, ὡς ἄπειρον, ὡς ἐπηρμένον,
Μύθους ἔπλαττον, ὡς Ἀτλαντικοῖς πόνοις,
Μακρῶν ἀπὸ στήριγμα κιόνων ἔχει·
Ἴσως τι μακρὰ τῆς ἀδηλίας βάθη
Στύλων ἀβάθρων ἐκτυποῦντες ἐμφάσει.
Μέγας γάρ ἐστιν ὡς θεοῦ μικρὸς θρόνος·
Ἡβᾷ δὲ γηρῶν, καὶ παρακμὴν οὐκ ἔχει,
Ἕως ὁ πηγνὺς αὐτὸν ἑλίξει λόγος.
Στολίζεται δὲ τὸν χιτῶνα τὸν μέγαν,
Τὸν ἀέρα κλωσθέντα κερκίδι ξένῃ·
Χυτὸν, διαυγῆ, λεπτὸν, ἠραιωμένον,
Εἰς πᾶσαν εἰσδύοντα σωματουργίαν.
Προέρχεται δὲ νυμφικῶς ἐστεμμένος,
Λαβὼν ἀνταυγεῖς μαργαρίτας ἀστέρας.
Ἔχει δὲ πρὸς τὰ στέρνα λυχνίτην ἕνα,
Ὡς τῶν λοιπῶν λάμποντα πρὸς τὴν ἡμέραν.
Ἄλλον δὲ λευκόπυρσον ὡς πρὸς τοὺς πόδας,
Δεικνύντα λευκὴν πανταχοῦ τὴν ἑσπέραν·
Φρουρεῖ δὲ πᾶσαν, ὡς ἐν εἱρκτῇ τὴν φύσιν.
Τηρεῖ δὲ τὰ στοιχεῖα φραγμώσας ὅλα.

Sed hæreat.quaſi vinculo adſtrictus,polus,
Pernicitatis inuolutionibus,
Baſi vaganti,& lationi immobili.
Polus omnium eſt extremitatum ſummitas,
Ac terminorum terminus plane omnium,
Abſcedit a cunctis procul diſtantibus,
Immenſitaſque ſola menſura illius.
Hinc obſtupentes plurimi, ingentem velut,
Et latum & immenſum, eleuatumque altius,
Facere vt hic Atlanticis laboribus
Ingentium fulcrum columnarum occupet:
Obſcuritatis forſitan voragine
Sub talium expreſſa columnarum typo.
Ingens enim eſt,velut Dei paruus thronus:
Pubes feneſcenti eſt, vigor nec deficit,
Dum Sermo pollens hunc ciet qui condidit.
Velatus ille eſt maximo velamine,
Nempe Aeris,radio nouo qui textus eſt:
Hic fuſilis,tenuis,refulgens,rarus eſt,
Penetrans in omnem corporum molem illico.
Procedit ergo ſplendida ornatus toga,
Vt margaritas clara geſtans ſidera:
At pectori adiunctum vnicum lychnitem habet,
Vt flamma,ſplendentem diurna ad tempora:
Candore fulgentem alterum,quaſi ad pedes,
Vbique candidum indicantem veſperum.
Vt carcere omne continet rerum genus:
Elementa ſeruat cuncta,cingitque aggere:

Sinusque motu præditorum est omnium,
Anteuenit omnem cuncta motum concitans,
Punctique tellurem instar in medio gerit:
Nullaque firma in sede stabilitus, tamen
Cinctum orbe centrum parte ab omni sustinet:
Conuoluit idem abyssum, vt in cunabulis:
Circundat omnem, rete ceu quodam, plagam.
Coercet omnia quæ, Deus, solus regis:
Tantamque molem arcens suis amplexibus,
Arctatur extra, latitudo qua patet:
Immensitas namque orbium cælestium
Dimensa tecum, est punctum in angusto situm.
Summe artifex multiplicis adeo tegminis,
Naturam enim describis omnem, ceu liber,
Tua dioptra, contegisque infra abditos,
Atque accolas, hoc subdiali vmbraculo:
Cremas quidem vtrisque ignibus clarum æthera,
At minime consumis calore condita,
Imo vt placet rem quamque rite collocas.
Tu perbeatas Angelorum essentias,
Vel spiritum indicas, vel ora flammea,
Vim feruidam pingens acutamque his datam:
Vel quadriformæ imaginis fingis nota,
Dum robur ac diuersitatem harum exprimis.
Aut luminum expandis numerum in his maximum,
Lucem vt tuam possint videre apertius,
Et lateat ipsas quod cietur hic nihil.
Nam hymnos canunt tibi, Imperatori suo,
Cherubim,

Κόλπος δὲ παντὸς γίνεται κινουμένου,
Φθάνει γὰρ πᾶν κίνημα, συγκινῶν ὅλα,
Στιγμὴν δὲ τὴν γῆν ὥσπερ ἐν μέσῳ φέρει.
Ἐπ' οὐδενὸς δὲ πήγματος πεπηγμένον,
Τὸ κοσμαγωγὸν ἀντερείδει κεντρίον·
Σινδεῖ δὲ τὴν ἄβυσσον ὡς ἐν σπαργάνῳ·
Κυκλοῖ γὰρ τὴν σύμπασαν, ὡς ἐν δικτύῳ·
Σφίγγει δὲ πάντα σοὶ μόνῳ κρατούμενα.
Καὶ τὸν τοσοῦτον * ὄγκον ἐγκλείσας ἔσω,
Ἔξωθεν αὐτὸς τῷ πλάτει συσφίγγεται·
Μετρουμένη γὰρ οὐρανῶν ἀμετρία,
Ὡς πρός σε στιγμὴ γίνεται στενουμένη.
Ὦ μηχανουργὲ τῆς πολυτρόφου τέχνης, [redacted]
Διαγράφεις γὰρ πᾶσαν ὡς θέλεις φύσιν
Τῇ σῇ διόπτρᾳ, καὶ στεγάζεις τοὺς κάτω,
Καὶ τοὺς παροίκους, εἰς ὑπαίθριον * σκέπην,
Διαφλέγων μὲν καὶ πυρῶν τὸν αἰθέρα,
Πλὴν μὴ φλογίζων τῇ πυρώσει τὴν κτίσιν,
Ἀλλ' ὡς δοκεῖ σοι πᾶσαν ἁρμόζων φύσιν.
Ὦ τὰς ἀδήλους οὐσίας τῶν ἀγγέλων
Ἢ πνεῦμα δεικνὺς ἢ πυρίστομον φλόγα,
Τὸ θερμὸν αὐτῶν καὶ τομὸν διαγράφων·
Ἢ τετραμόρφῳ σχηματίζων εἰκόνι,
Τὸ στερρὸν αὐτῶν ζωγραφῶν καὶ ποικίλον·
Ἢ πλῆθος αὐτῶν ἐξανοίγων ὀμμάτων,
Ὡς καὶ τὸ σὸν φῶς ἐμφανέστερον βλέπειν,
Καὶ μὴ λαθεῖν τι τῶν κάτω κινουμένων
Σοὶ γὰρ φέρουσιν ὕμνον, ὡς νικηφόρῳ,

Χερου-

Χερουβίμ, ἀρχαί, καὶ θρόνων στρατεύματα,
Καὶ πᾶς Σεραφὶμ εἰς ἀκίνητον τάχος
Ἔσω πτεροῦται, καὶ πεπηγμένος τρέχει.
Καὶ ταῖς δυσὶ μὲν τοῦ προσώπου τὴν θέαν
Σκέπει πτέρυξι, ταῖς δυσὶ δὲ τοὺς πόδας,
Καὶ ταῖς δυσὶ πρὸς ὕψος ἵπταται μέγα·
Καὶ τὸ † τριφεγγὲς τῆς ἁγιστείας * σέλας
Εἰς ἓν συναρμόζουσι κύκλον † σέβας·
Δεικνῦντες ἁπλότητα τῇ διαιρέσει,
Καὶ τῇ συνέξει τοῦ θεορρύτου λόγου,
Διαιρετῶς μὲν τὰς ὑποστάσεις σέβειν,
Ἡνωμένως δὲ προσκυνεῖν τὴν οὐσίαν·
Ἐμφανιστικῇ † τρανοῦντες ὀρθοδοξίᾳ,
Τ[illegible]τητα τοῦ λόγου σαρκουμένου,
Εἰς ἀλλόφυλον μὴ ῥυῆναι τετράδα,
Ἀλλ' ἓν πρόσωπον καὶ θεαρχίαν μίαν,
Πρὸ σαρκὸς ὑμνεῖν καὶ μετὰ † σαρκὸς λόγον,
Τὸν αὐτὸν ἄνθρωπόν τε καὶ θεὸν φύσει,
Μὴ προσθέσει χυθέντα, μὴ διαιρέσει
Τομὴν παθόντα, μὴ τραπέντα συγχύσει,
Διπλοῦν τὸν ἁπλοῦν, μηδαμοῦ πεφυρμένον.
Ὦ πρὸς τὸ κάλλος τῶν ἐν ὕψει * σωμάτων
Λειμῶνα πολλῶν ἐμφυτεύσας ἀστέρων,
Καὶ νύκτα κοσμῶν, καὶ στολίζων ἡμέραν·
Καὶ φῶς καθαίρων, καὶ μελαίνων ἑσπέραν,
Καὶ πῦρ γεωργῶν, καὶ κατασπείρων ὕδωρ,
Τὰ κοινὰ τοῖς χρῄζουσι θησαυρίσματα.
Ὦ λεπτόσωμον ἐκχέων τὸν ἀέρα·

Cherubim, Potestates, Thronorum exercitus,
Seraphimque cunctus celeritate immobili
Stans aduolat, fixusque pernix cursitat:
Binis & alis velat aspectum suum,
Aliisque geminis protegit pedes suos,
At alteris binis in altum tollitur.
Aptantque Numinis iubar ter lucidum
Ad vnicam venerationem principem.
Sicque euidenter indicant, dum diuidunt
Iunguntque Verbum, quod fluit diuinitus,
Hypostases diuidue honorandas quidem,
Substantiam at solum esse adorandam vnicam:
Plana docentes, recta & in Deum fide,
In carne Filium editum, Verbum sacrum,
Extraneam haud quaternionem admittere,
Personam at vnam principatum vnum Dei,
Verbum ante carnem colere post carnem quoque,
Simul Dei naturâ & hominis præditum:
Non auctione fusum, & indiuisum ea
Partitione, a mixtione liberum:
Idem est duplex, simplexque, purum maximè.
Tu pulchritudine orbium cælestium,
Quamplurimorum siderum pratum seris,
Ornas tenebras, & diem velo induis,
Lucemque lustras, vesperumque atrum facis,
Ignem excolis, semenque in vndas coniicis,
Opes egenis quas recondis omnibus.
Subtile corpus, Aerem, tu dissipas.

Ad hunc enim reuertor ipſe identidem,
Quem dum loquor reſpiro nunc vel maxime,
Qui cum ſe vbique fundat, eſt fixus tamen:
Spiraminiſque libripens iuſtiſſimus:
Fluxus perennis, munus argento haud datum.
Non diues, aut quantumlibet princeps potens,
Auræ amplioris percipere tractum queat.
Effundit in cunctos ſuam æque gratiam:
Tum ſingulis ſimplex patet, tum multiplex,
Reciſus integer eſt fluitat haud turbide:
Coniunctus in diſpertiendis flatibus:
Concretus & ſtans, vndiquaque profluit.
Titana Solem tu creaſti maximum:
Nam me iuuat cum Sole rurſus colloqui,
Aude intuens notiſque ſignans hoc iubar:
Commune lumen, peruidentem omnia oculum.
Hic altor ignis omnium, qui veſperum
Cum ſubter eſt terram facit, ſupra at diem.
Hic orbis eſt ſpeculum, vel e contrario,
Scintilla viſus, ſplendor vnde luminum,
Vel fulgor emicans procul, peregrina vel
Vtcunque res inducta, viſum perficit,
Nil motioni eſt illius reconditum,
Eſtque omnibus ſua lampas irradians ſatis.
Et ad profundum extremitatum præuenit,
Luciſque fontes orbe concitos habet.
Communis eſt hortator opificum omnium:
Verſatur at curſu polo contrario,

Immotus

Πρὸς γὰρ τὸν αὐτὸν αὐτανέρχομαι πάλιν,
Καὶ μᾶλλον αὐτὸν νῦν λαλῶν ἀναπνέω,
Τὸν πανταχοῦ ῥέοντα, καὶ πεπηγμένον,
Τὸν εὐτάλαντον τῆς πνοῆς ζυγοστάτην,
Τὸν ἄφθονον ῥοῦν, τὴν ἀνάργυρον δόσιν.
Οὐ πλούσιος γὰρ, οὐ δυνάστης δὲ πάσας
Πνοῆς [illegible] ἐξ ἐκείνου συρμάδα,
Ἀλλ' εἰς ὅλους προΐεισι τὴν ἴσην χάριν,
Καὶ πᾶσιν ἁπλοῦς φαίνεται καὶ ποικίλος,
Τομαῖς ἀτμήτοις, εἰσροαῖς ἀσυγχύτοις·
Ἐν τῷ μερίζειν τὰς πνοὰς ἡνωμένος,
Ἐν τῷ [illegible]χεῖσθαι πανταχοῦ * συνημμένος.
Ὦ τὸν γίγαντα τοῦτον ἥλιον κτίσας·
* Σφύζω γὰρ αὐτῷ προσλαλῆσαι καὶ πάλιν,
Βλέπων ἀπλήστως καὶ γράφων τὸν ἥλιον,
Τὸ κοινὸν ὄμμα, τὴν πανόπτειαν κόρην·
Τὸ πάντροφον πῦρ, τὸν ὑπὸ γῆς μὲν ἑσπέρας,
Ὑπὲρ δὲ [illegible] γῆν ἐργάτην τῆς ἡμέρας·
Τὸ κοσμικὸν κάτοπτρον, ἢ τοὐναντίον
Τὸν ὀπτικὸν συνθήρα, τὴν τῶν ὀμμάτων
Ἔκλαμψιν ἢ † πρόσλαμψιν, ἢ ξένην φύσιν
Ἐν εἰσχωραῖς * ἐκδοχὰς ποιουμένην.
Οὐδὲν γὰρ αὐτοῦ τῆς φορᾶς ἀπεκρύβη,
Ἀρκεῖ δὲ πᾶσι τῇ ῥοπῇ τῆς * ἀκτῖνος·
Φθάνει γὰρ μέχρι τοῦ † βάθους τῶν τερμάτων·
Φωτὸς δὲ πηγὰς κοσμοκινήτους ἔχει.
Ἐστὶ δὲ κοινὸς ἐργοπαίκτης τῶν κάτω.
Τρέχει δὲ τῷ σύμπαντι τὴν ἐναντίαν·

Fructus tui roris rigatos flumine:
Nec fas rubis vt obsoletus sordidis
Animus feracem maxime segetem colat:
Nisi antè spinarum notas auelleres,
Aut amputâres, ensé vel rigidissimo
Precationis feruidæ rescinderes.
O cultor alme rupiumque & sentium:
Nam seminas in saxa persæpe aspera,
Silicesque duros parere cogis liberos,
Dumosque syluestres iubes fructum edere:
Nec ales vlla semen hoc sanctum tuum
Rapiens volatu præpeti depascitur:
Nos irrigato lacrymarum flumine,
Tum forte prolem denuo sterilis dabit,
Gignentque fructum infructuosa pe-
ctora.
Sed quando laudes turpia vt fugis probra,
Iam metam ad ipsam dirigo nutum meum,
Tuis sagittis fretus omnino sacris.
Orationis est quidem fons vnicus,
At plurimæ venæ abditorum luminum;
Per quas rigat Propheta mentes regius,
Huiusce stillans scriptionis flumina:
O quanta quamque ampla est tuorum ope-
rum, DEVS,
Industria opifex omnium, mundi pa-
rens!
O diuitum ingens notionum abyssus, hæc
Haurire cupidis verba dia personans,
Quantum valent vt hauriant, non quantum
habes.
Sophista Procle fabularum inanium
Multum

Καρποὺς γεωργηθέντας ἐκ τῆς σῆς δρόσου·
Οὐκ ἦν γὰρ εἰκὸς τὴν * βάτον πεφυρμένην
Ψυχὴν γεωργεῖν δυσφορώτατον στάχυν,
Εἰ μὴ φθάσας σὺ τοὺς ἀκανθώδεις ῥύπους
Ἀνεῖλες ἢ καθεῖλες, ἢ τιμιωτάτῳ
Τῆς [redacted] ψυχῆς ἐξεχέρσωσας ξίφει.
Ἀλλ' ὦ γεωργὲ τῶν πετρῶν καὶ τῶν βάτων·
Σπείρεις γὰρ αὐτὸς κατὰ * πέτρας πολλάκις,
Καὶ πικνοποιεῖν ἐκβιάζῃ τοὺς λίθους,
Φύειν τε * καρποὺς ἀξίοις καὶ τὰς βάτους·
Καὶ [redacted] τὸν σὸν ἔνθεον σπόρον
Ἐκ τῶν ἀδήλων βόσκεται πετασμάτων.
Ἄρδευσον ἡμᾶς τῇ ῥοῇ τῶν δακρύων,
Ἴσως * φύσει τέκνον ἐκ στείρας πάλιν,
Καὶ καρπὸς * ἔμφρων ἐξ ἀκάρπου καρδίας.
Ἐπεὶ [redacted] τοὺς ἐπαίνους * καὶ ψόγους,
Πρὸς τὸν σκοπὸν τὸ νεῦμα συντείνας ἔχω,
Τοῖς σοῖς πεποιθὼς μυστικοῖς ἀκοντίοις.
Πηγὴ μὲν οὖν πέφυκε τοῦ λόγου μία,
Φλέβες δὲ πολλαὶ τῶν ἀδήλων * ὀμμάτων,
Δι' ὧν [redacted] πᾶσαν ἀρδεύει φρέα,
Ταύτης τὰ ῥεῖθρα τῆς γραφῆς ἀναβρύων,
Ὡς ἐμεγαλύνθη * τῶν σοφῶν σου κτισμάτων
Ἡ δημιουργὸς καὶ σοφὴ παντουργία.
Ὦ πλουσίων ἄβυσσος ἐννοημάτων,
Βοᾷ [redacted] θέλουσιν ἀντλῆσαι λόγους,
Ὅσους λαβεῖν χωροῦσιν, οὐχ ὅσους * ἔχεις.
Ἀλλ' ὦ σοφιστὰ Πρόκλε τῶν κάτω λόγων,

Ὁ πολλὰ βροντῶν ἐκ νεφῶν λοξοδρόμων,
Ὁ πλατύκομπος τῶν νοημάτων σάλος,
Ὁ πολλὰ τολμῶν εἰς ἀΐδιον κλίσιν,
Ἄκουε μικρῶν συλλαβῶν κράτος μέγα.
Καὶ πρίν σε γὰρ λέγουσι ταῦτα θαυμάσαι,
Τοῖς ὠσὶν † ἐκθλίψαντα τοὺς λόγους μόνον·
Τὸ τῶν νοημάτων γὰρ ἐκφράσαι βάθος,
Εἰπών, ἀπειπών, ἀστατῶν ἀνετράπης,
Θάλπων τὸν ὄγκον εἰς κενὰς ὑποσχέσεις.
Οὐκ ἠγνόεις γὰρ δεινὸς ὢν λογογράφος,
Ὡς εἴγε καὶ κώνωπα τολμήσῃς φράσαι,
Αὐτὸς σειύξας ἐκφοβήσῃ, σαλπίσας.
Καὶ μηδὲν ἡμῖν ὡς ἀκέμπτοις κομπάσῃς.
Εἰ ταῦτα φράζει Πρόκλος, ὀκνεῖ καὶ τρέμει·
Πίστις δὲ, θαρρεῖ καὶ λαλεῖν καὶ συγγράφειν.
Ἀλλ', ὦ σοφιστὰ τῶν ξενοσπόρων λόγων,
Ἄκουε Πρόκλε, μηδὲ κομπάσῃς, ὅτι
Σοῦ τὴν ἀφορμὴν τοῦ σκοποῦ δεδωκότος,
Σιγῶσι Πρόκλοι καὶ λαλοῦσιν ἀγρόται.
† Ὦ τὴν ἀνεκδιήγητον ἣν ἔχεις φύσιν
Κρύψας ὁμίχλῃ καὶ περιστείλας γνόφῳ,
Ὅπως μάθοιμεν πῶς ἀεὶ κεκρυμμένη
Ἐκ τῶν ἑαυτῆς φαίνεται ποιημάτων.
Ὦ τὴν ἀκίνητον οὐρανοῦ στέγην
Τῷ σφαιρομόρφῳ τῶν σοφῶν εἱλημάτων
Ὕψει πλατύνας, καὶ τοσαύτῃ συντάσει
Βάθρον τεθεικὼς μηδαμοῦ πεπηγμένον.
Ὦ δέρριν ὥσπερ ἐξαπλώσας τὸν πόλον·

Multum intonans e flexuosis nubibus:
O notionum pauperum & tumentium
Procella, in æternam creaturam procax,
Exilium audi syllabarum quanta vis:
Namque ante dicunt ista miratum esse te,
Tantum prementem dictiones auribus:
Nam cogitatorum altitudinem eloqui,
Aiens, negans, animo vacillans, abnuis,
Fouens tumorem inanibus dictis tuum.
Nec nescius es, ô scriptor astutissime,
Vt si modo ausis de culice quid dicere,
Hic ipse te pungendo terreret fremens:
Nobis superbeque haud superbis nil feras.
Si tale quid dicat Proclus, cunctans tremit;
Fides at audet scribere & firme loqui.
Tu qui peregrinos temere fundis sonos,
Attende Procle: ne insolenter dictites,
Dum tu assequendi occasionem das scopi,
Silere Proclos, rusticanos at loqui.
Natura cunctis, summe DEVS, incognita,
Quam nube cæca condis & caligine,
Vt hinc sciamus, cum vsque sit recondita,
Tamen patere operationibus suis.
Tu mobilem semper poli concham ardui
Cælestium pulchre rotundata orbium
Extendis altitudine. atque eiusmodi
Intensione stabilis haud sedem grauem.
Tu pellis instar explicauisti polum:

Namque tuus Orpheus fila contrectans lyræ
Deum canentis, nuncupat pellem polum:
Quod longa porrecta in ſpatia profundaque
Subtilitas ſit corporum cæleſtium:
Quamquam aſſerat ſpeciem hunc habere fumidam
Acuta perſpicacis animaduerſio,
Dum luminum conuerſio per inania
Obiectum obit ſpectationis abditæ:
Siue hunc bipartitum globum inſtar fornicis
Surſum eleuatum aut eminentem prædicet,
Seu verſus ipſum orbem infimum labi putet:
Namque ex volutionibus notis ſupra,
Spectatur altera inferius abſcondita:
Firmamen vt habeat baſim quæ in te ſita eſt,
In ſede, fixo quæ caret fundamine.
Conſurgit vt ſupra, premitur infra polus,
Porrigiturque ad latitudinis cauum,
At circulo pares habet diſtantias,
Ac ſtans fugit, ſalienſque firmus permanet,
Et motionem ceu quietem, mirum, habet.
Contrario motu cietur quam orbis hic,
Ne occurſus iſte complicatorum orbium
Contentioſo diſſipetur impetu:
Nam curſibus contrariis par maxime eſt,
Velocitatis nutus vbi renititur,
Obſiſtat vt reuolutionum vinculum:
Ne d feratur motionis magna vis
Per inanitatem circulorum obeuntium:

Sed

Ὁ σὸς γὰρ Ὀρφεὺς τὴν θεόφθογγον λύραν
Κρούων ὁ Δαβίδ, δέρριν εἶπε τὸν πόλον·
Ὡς ἐκταθείσης πρὸς τὰ μήκη καὶ βάθη
Τῆς ἁπλότητος τῶν ἐν ὕψει σωμάτων.
Εἰ καὶ καπνοῦ δὲ τοῦτον ἐμφάσεις ἔχειν
Προβλεπτική τις εἶπεν ὀξυδερκία,
Κενεμβατούσης τῆς φορᾶς τῶν ὀμμάτων
Πρὸς τὴν ἀμυδρὰν τῆς ῥοπῆς θεωρίαν.
Ἡ σφαῖραν ἡμίτμητον ἀψῖδος δίκην
Ὑψουμένην ἄνωθεν, ἢ κυρτουμένην,
Ἢ καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν κάτω φορουμένην.
Ἐκ τῶν ἄνω γὰρ γνωστικῶν κυλισμάτων,
Κάτωθεν ἄλλη φαίνεται * κεκρυμμένη,
* Ὅπως ἔχει στήριγμα τὴν ἐν σοὶ βάσιν,
Εἰς βάθρον ἀστήρικτον * ἐστηριγμένη.
Ἄνω γὰρ ἦρται καὶ βαθύνεται κάτω,
Ἐκτείνεται δὲ πρὸς τὸ χάσμα τοῦ πλάτους,
Ἴσως δὲ κύκλῳ τὰς ἀποστάσεις ἔχει,
Ἑστὼς δὲ φεύγει, καὶ διάττων προσμένει·
Στάσιν δὲ τὴν κίνησιν ἀρρήτως ἔχει.
Τρέχει δὲ τῷ σύμπαντι τὴν ἐναντίαν,
Μήπως τὸ συγκίνημα τῶν ἐλασμάτων
Ὤθημα πάσχον ἐκραγῇ τῇ συστάσει.
Ἐν τοῖς ἐναντίοις γὰρ εἰκότως δρόμοις,
Ἡ τοῦ πάχους σύνδεσις ἀντωθουμένη,
Παρακρατεῖ τὸ σφίγμα τῶν κυλισμάτων,
Μήπως καταχθῇ τῆς φορᾶς ἡ σφοδρότης
Ἐν τῇ κενώσει τῶν τομῶν καταδρόμων·

Ἀλλ'

Ἀλλ' ὥσπερ εἰς σύνδεσμον αὐτοσφιγμένον
Τοῖς αἰθεριγμοῖς συγκεκράτηται τοῦ πάχους,
Βάσει τρεχούσῃ καὶ φορᾷ πεπηγμένη.
Ἔστι δὲ πασῶν ἀκροτήτων ἀκρότης,
Ὅρος δὲ πάντων ἐστὶ τῶν ὁρισμάτων·
Ἀφίσταται δὲ τῶν ἀφεστώτων ὅλων,
Οὐδὲν δὲ τούτου μέτρον ὡς ἀμετρία.
Ἐντεῦθεν αὐτὸν ἐκπλαγέντες ὡς μέγαν,
Ὡς εὐρὺν, ὡς ἄπειρον, ὡς ἐπηρμένον,
Μύθους ἔπλαττον, ὡς Ἀτλαντικοῖς πόνοις,
Μακρῶν ὑπόστηριγμα κιόνων ἔχει·
Ἴσασι τὰ μακρὰ τῆς ἀδηλίας βάθη
Στύλων ἀβάθρων ἐκτυπῶντες ἐμφάσει.
Μέγας γάρ ἐστιν ὡς θεοῦ μικρὸς θρόνος·
Ἥβην δὲ γηρῶν, καὶ παρακμὴν οὐκ ἔχει,
Ἕως ὁ πηγνὺς αὐτὸν εἱλίξει λόγος.
Στολίζεται δὲ τὸν χιτῶνα τὸν μέγαν,
Τὸν ἀέρα κλωσθέντα κερκίδι ξένῃ·
Χυτὸν, διαυγῆ, λεπτὸν, ἠραιωμένον,
Εἰς πᾶσαν εἰσδύοντα σωματουργίαν.
Προέρχεται δὲ νυμφικῶς ἐστεμμένος,
Λαβὼν ἀπαυγεῖς μαργαρίτας ἀστέρας.
Ἔχει δὲ πρὸς τὰ στέρνα λυχνίτην ἕνα,
Ὡς πῦρ ἀποστίλβοντα πρὸς τὴν ἡμέραν.
Ἄλλον δὲ λευκόπυρσον ὡς πρὸς τοὺς πόδας,
Δεικνύντα λευκὴν πανταχοῦ τὴν ἑσπέραν·
Φρουρεῖ δὲ πᾶσιν, ὡς ἐν εἱρκτῇ τὴν φύσιν.
Τηρεῖ δὲ τὰ στοιχεῖα φραγμώσας ὅλα.

Sed hæreat. quasi vinculo adstrictus, polus,
Pernicitatis inuolutionibus,
Basi vaganti, & stationi immobili.
Polus omnium est extremitatum summitas,
Ac terminorum terminus plane omnium,
Abscedit a cunctis procul distantibus,
Immensitasque sola mensura illius.
Hinc obstupentes plurimi, ingentem velut,
Et latum & immensum, eleuatumque altius,
Fingere vt hic Atlanticis laboribus
Ingentium fulcrum columnarum occupet:
Obscuritatis forsitan voragine
Sub talium expressa columnarum typo.
Ingens enim est, velut Dei paruus thronus:
Pubes senescenti est, vigor nec deficit,
Dum Sermo pollens hunc ciet qui condidit.
Velatus ille est maximo velamine,
Nempe Aeris, radio nouo qui textus est:
Hic fusilis, tenuis, refulgens, rarus est,
Penetrans in omnem corporum molem illico.
Procedit ergo splendida ornatus toga,
Vt margaritas clara gestans sidera:
At pectori adiunctum vnicum lychnitem habet,
Vt flamma, splendentem diurna ad tempora:
Candore fulgentem alterum, quasi ad pedes,
Vbique candidum indicantem vesperum.
Vt carcere omne continet rerum genus:
Elementa seruat cuncta, cingitque aggere:

Sinuſque motu præditorum eſt omnium,
Anteuenit omnem cuncta motum concitans,
Punctique tellurem inſtar in medio gerit:
Nullaque firma in ſede ſtabilitus, tamen
Cinctum orbe centrum parte ab omni ſuſtinet:
Conuoluit idem abyſſum, vt in cunabulis:
Circundat omnem, rete ceu quodam, plagam.
Coercet omnia quæ, Deus, ſolus regis:
Tantamque molem arcens ſuis amplexibus,
Arctatur extra, latitudo qua patet:
Immenſitas namque orbium cæleſtium
Dimenſa tecum, eſt punctum in anguſto ſitum.
Summe artifex multiplicis adeo tegminis,
Naturam enim deſcribis omnem, ceu liber,
Tua dioptra, contegiſque infra abditos,
Atque accolas, hoc ſubdiali vmbraculo:
Cremas quidem vtriſque ignibus clarum æthera,
At minime conſumis calore condita,
Imo vt placet rem quamque rite colloeas.
Tu perbeatas Angelorum eſſentias,
Vel ſpiritum indicas, vel ora flammea,
Vim feruidam pingens acutamque his datam:
Vel quadriformæ imaginis fingis nota,
Dum robur ac diuerſitatem harum exprimis.
Aut luminum expandis numerum in his maximum,
Lucem vt tuam poſſint videre apertius,
Et lateat ipſas quod cietur hic nihil.
Nam hymnos canunt tibi, Imperatori ſuo,
Cherubim,

Κόλπος δὲ παντὸς γίνεται κινουμένου,
Φθάνει γὰρ πᾶν κίνημα, συγκινῶν ὅλα,
Στιγμὴν δὲ τὴν γῆν ὥσπερ ἐν μέσῳ φέρει.
Ἐπ' οὐδενὸς δὲ πήγματος πεπηγμένον,
Τὸ κοσμαγωγὸν ἀντερείδει κεντρίον·
Συνδεῖ δὲ τὴν ἄβυσσον ὡς ἐν σπαργάνῳ·
Κυκλοῖ γὰρ τὴν σύμπασαν, ὡς ἐν δικτύῳ·
Σφίγγει δὲ πάντα σοὶ μόνῳ κρατούμενα.
Καὶ τὸν τοσοῦτον * ὄγκον ἐγκλείσας ἔσω,
Ἔξωθεν αὐτῆς τῷ πλάτει συσφίγγεται·
Μετρουμένη γὰρ οὐρανῶν ἀμετρίᾳ,
Ὡς πρός σε στιγμὴ γίνεται στενουμένη.
Ὦ μηχανουργὲ τῆς πολυτρόφου τέχνης, [redacted]
Διαγράφεις γὰρ πᾶσαν ὡς θέλεις φύσιν
Τῇ σῇ διόπτρᾳ, καὶ στεγάζεις τοὺς κάτω,
Καὶ τοὺς παροίκους, εἰς ὑπαίθριον * σκέπην,
Διαφλέγων μὲν καὶ πυρῶν τὸν αἰθέρα,
Πλὴν μὴ φλογίζων τῇ πυρώσει τὴν κτίσιν,
Ἀλλ' ὡς δοκεῖ σοι πᾶσαν ἁρμόζων φύσιν.
Ὦ τὰς ἀδήλους οὐσίας τῶν ἀγγέλων
Ἢ πνεῦμα δεικνὺς ἢ πυρίστομον φλόγα,
Τὸ θερμὸν αὐτῶν καὶ τομὸν διαγράφων·
Ἢ τετραμόρφῳ σχηματίζων εἰκόνι,
Τὸ στερρὸν αὐτῶν ζωγραφῶν καὶ ποικίλον·
Ἢ πλῆθος αὐτῶν ἐξανοίγων ὀμμάτων,
Ὡς καὶ τὸ σὸν φῶς ἐμφανέστερον βλέπειν,
Καὶ μὴ λαθεῖν τι τῶν κάτω κινουμένων
Σοὶ γὰρ φέρουσιν ὕμνον, ὡς νικηφόρῳ,

Χερου-

Χερουβὶμ, ἀρχαὶ, καὶ θρόνων στρατεύματα,
Καὶ πᾶς Σεραφὶμ εἰς ἀκίνητον τάχος
Ἔσω πτεροῦται, καὶ πεπηγμένος τρέχει.
Καὶ ταῖς δυσὶ μὲν τοῦ προσώπου τὴν θέαν
Σκέπει πτέρυξι, ταῖς δυσὶ δὲ τοὺς πόδας,
Καὶ ταῖς δυσὶ πρὸς ὕψος ἵπταται μέγα·
Καὶ τὸ † τριφεγγὲς τῆς ἁγιστείας * σέλας
Εἰς ἓν συναρμόζουσι κύριον † σέβας·
Δεικνῦντες ἀσύμπτωτα τῇ διαιρέσει,
Καὶ τῇ συνέξει τοῦ θεορρύτου λόγου,
Διαιρετῶς μὲν τὰς ὑποστάσεις σέβειν,
Ἡνωμένως δὲ προσκυνεῖν τὴν οὐσίαν·
Ἐμφαντικῇ † τρανοῦντες ὀρθοδοξίᾳ,
Τ[illegible]τητα τοῦ λόγου σαρκουμένου,
Εἰς ἀλλόφυλον μὴ ῥυῆναι τετράδα,
Ἀλλ' ἓν πρόσωπον καὶ θεαρχίαν μίαν,
Πρὸ σαρκὸς ὑμνεῖν καὶ μετὰ † σαρκὸς λόγον,
Τὸν αὐτὸν ἄνθρωπόν τε καὶ θεὸν φύσει,
Μὴ προσθέσει χυθέντα, μὴ διαιρέσει
Τομὴν παθόντα, μὴ τραπέντα συγχύσει,
Διπλοῦν τὸν ἁπλοῦν, μηδαμοῦ πεφυρμένον.
Ὦ πρὸς τὸ κάλλος τῶν ἐν ὕψει * σωμάτων
Λειμῶνα πολλῶν ἐμφυτεύσας ἀστέρων,
Καὶ νύκτα κοσμῶν, καὶ στολίζων ἡμέραν·
Καὶ φῶς καθαίρων, καὶ μελαίνων ἑσπέραν,
Καὶ πῦρ γεωργῶν, καὶ κατασπείρων ὕδωρ,
Τὰ κοινὰ τοῖς χρῄζουσι θησαυρίσματα.
Ὦ λεπτόσωμον ἐκχέων τὸν ἀέρα·

Προς

Cherubim, Potestates, Thronorum exercitus,
Seraphimque cunctus celeritate immobili
Stans aduolat, fixusque pernix cursitat:
Binis & alis velat aspectum suum,
Aliisque geminis protegit pedes suos,
At alteris binis in altum tollitur.
Aptantque Numinis iubar ter lucidum
Ad vnicam venerationem principem.
Sicque euidenter indicant, dum diuidunt
Iunguntque Verbum, quod fluit diuinitus,
Hypostases diuiduæ honorandas quidem,
Substantiam at solum esse adorandam vnicam:
Plana docentes, recta & in Deum fide,
In carne Filium editum, Verbum sacrum,
Extraneam haud quaternionem admittere,
Personam at vnam, principatum vnum Dei,
Verbum ante carnem colere post carnem quoque,
Simul Dei natura & hominis præditum:
Non auctione fusum, & indiuisum ea
Partitione, a mixtione liberum:
Idem est duplex, simplexque, purum maxime.
Tu pulchritudine orbium cælestium,
Quamplurimorum siderum pratum seris,
Ornas tenebras, & diem velo induis,
Lucemque lustras, vesperumque atrum facis,
Ignem excolis, semenque in vndas coniicis,
Opes egenis quas recondis omnibus.
Subtile corpus, Aerem, tu dissipas.

Ad hunc enim reuertor ipse identidem,
Quem dum loquor respiro nunc vel maxime,
Qui cum se vbique fundat, est fixus tamen:
Spiraminisque libripens iustissimus:
Fluxus perennis, munus argento haud datum.
Non diues, aut quantumlibet princeps potens,
Auræ amplioris percipere tractum queat.
Effundit in cunctos suam æque gratiam:
Tum singulis simplex patet, tum multiplex,
Recisus integer est fluitat haud turbide:
Coniunctus in dispertiendis flatibus:
Concretus & stans, vndiquaque profluit.
Titana Solem tu creasti maximum:
Nam me iuuat cum Sole rursus colloqui,
Aude intuens notisque signans hoc iubar:
Commune lumen, peruidentem omnia oculum.
Hic altor ignis omnium, qui vesperum
Cum subter est terram facit, supra at diem.
Hic orbis est speculum, vel e contrario,
Scintilla visus, splendor vnde luminum,
Vel fulgor emicans procul, peregrina vel
Vtcunque res inducta, visum perficit,
Nil motioni est illius reconditum,
Estque omnibus sua lampas irradians satis.
Et ad profundum extremitatum præuenit,
Lucisque fontes orbe concitos habet.
Communis est hortator opificum omnium:
Versatur at cursu polo contrario,

Immotus

Πρὸς γὰρ τὸν αὐτὸν αὖ τανέρχομαι πάλιν,
Καὶ μᾶλλον αὐτὸν νῦν λαλῶν ἀναπνέω,
Τὸν πανταχοῦ ῥέοντα, καὶ πεπηγμένον,
Τὸν ἀντιτάλαντον τῆς πνοῆς ζυγοστάτην,
Τὸν ἄφθονον ῥοῦν, τὴν ἀνάργυρον δόσιν.
Οὐ πλούσιος γὰρ, οὐ δυνάστης δὲ πᾶσαν
Πνοῆς περιττῆς ἐξ ἐκείνου συρμάδα,
Ἀλλ' εἰς ὅλους προσεῖσι τὴν ἴσην χάριν,
Καὶ πᾶσιν ἁπλοῦς φαίνεται καὶ ποικίλος,
Τομαῖς ἀτμήτοις, εἰσροαῖς ἀσυγχύτοις·
Ἐν τῷ μερίζειν τὰς πνοὰς ἡνωμένος,
Ἐν τῷ [illegible]χεῖσθαι πανταχοῦ * συνημμένος.
Ὦ τὸν γίγαντα τοῦτον ἥλιον κτίσας·
* Σφύζω γὰρ αὐτῷ προσλαλῆσαι καὶ πάλιν,
Βλέπων ἀπλήστως καὶ γράφων τὸν ἥλιον,
Τὸ κοινὸν ὄμμα, τὴν πανοπλείαν κόρην·
Τὸ παντρόφον πῦρ, τὸν ὑπὸ γῆς μὲν ἀστέρας,
Ὑπὲρ δὲ [illegible] γῆν ἐργάτην τῆς ἡμέρας·
Τὸ κοσμικὸν κάτοπτρον, ἢ τοὐναντίον
Τὸν ὀπτικὸν συνθῆρα, τὴν τῶν ὀμμάτων
Ἔκλαμψιν ἢ † πρόσλαμψιν, ἢ ξένην φύσιν
Ἐν εἰσαγωγαῖς * ἐκδοχὰς ποιουμένην.
Οὐδὲν γὰρ αὐτοῦ τῆς φορᾶς ἀπεκρύβη,
Ἀρκεῖ δὲ πᾶσι τῇ ῥοπῇ τῆς * ἀκτῖνος·
Φθάνει τε μέχρι τοῦ † βάθους τῶν τερμάτων·
Φωτὸς δὲ πηγὰς κοσμοκινήτους ἔχει.
Ἔστι δὲ κοινὸς ἐργεπείκτης τῶν κάτω.
Τρέχει δὲ τῷ σύμπαντι τὴν ἐναντίαν·

B Ὅπως

Ὅπως ἀκλινὴς τῆς φορᾶς ἡ σφοδρότης,
Ἐξ ἀντιπάλων σφίγγεται καταδρομῶν·
Καὶ μὴ ῥαγῇ τὸ σφίγμα τῶν κυλισμάτων,
Ἐν τῇ κατ' εὐθὺ τῶν † ἐλασμάτων τάσει·
Ἀλλ' ὥσπερ εἰς σύνδεσμον ἀντισφιγμένος,
Τοῖς ἀνθελιγμοῖς συγκρατεῖται τοῦ τάχους,
Βάσει τρεχούσῃ καὶ φορᾷ πεπηγμένῃ·
Εἰ μὴ γὰρ ἦν εὔτακτος, ἀλλ' ἐξετράπη,
Τὸν κόσμον εἶχεν ἐν ῥοπῇ καταφλέγειν.
Ὥσπερ τὴν ἀμυδρὰν τῆς σελήνης λαμπάδα
Ἐκ τοῦ πυραυγοῦς ζωπυρώσεις ἡλίου·
Κιρνᾷ γὰρ αὐτῇ γλαυκὸν ἐξ αὐτοῦ σέλας·
Οὐκ οἶδα πῶς λέγουσιν, ἀλλ' ὅμως τάχα,
Οὐχ ὡς δεηθεὶς φαύσεως ἀλλοτρίας,
(Τὸ [redacted] αὐτῆς καὶ πρὸ ἡλίου βρύεις)
Ἀλλ' ὥστε ῥυθμὸν ἐντεθῆναι τῇ κτίσει
Καλῆς ἀνάγκης καὶ σοφῆς ἐξουσίας·
Καὶ τὴν μὲν ὅσον ἐνδεῆ τῆς λαμπάδος,
Τὰς ὑγροποιοὺς ἀντιλήψεις εἰσάγειν·
(Δεῖται [redacted] ὑγρᾶς συμπλοκῆς ἡ θερμότης·)
Τὸν δὲ ζέοντα, τῆς φλογὸς διεκχύσει
Τὰς ἐντεθείσας ἐκνοτίζειν ἰκμάδας·
Ὅπως γένηται μίξις ὥσπερ ἐν γάμῳ,
Καὶ συζυγέντων πρὸς τὸ τίκτειν τῶν δύο,
Εὔτεκνα δείξει τῶν παρέντων τὰ βρέφη,
Λαβοῦσα θερμὸν ἡ σελήνη νυμφίον.
Ὦ μηδὲν ἐχθρὸν, μηδὲ πρὸς μάχην κτίσας,
Ἀλλ' ὡς ἀδελφὰς οἰκοδεσπότης πατὴρ,

Εἰρηνοποιῶν

Immotus vt sic lationis impetus
Decursibus prematur aduersis sibi:
Ne vinculum volutionum corruat
Intensione, quæ fit in rectum, orbium:
Sed ceu implicatus colligante vinculo,
Pernicitatis stringitur retinaculis,
Basi vagante, motione non vaga:
Nam nisi maneret stabilis, at diuerteret,
Incendio flagraret orbis illico.
Tu Lunæ opacam lampada orbe in infimo
Accendis, instaurasque Solis ignibus:
Nam commodat Sol lumen huic radiis suis,
Nec sat scio quî id afferant, forsan tamen,
Non tanquam egeres mutuato lumine:
(Siquidem ante Solem lumen infundis tuum)
Sed conditis vt rebus hunc modulum inderes
Pulchræ necessitatis, & docti imperI,
Vt indiga almæ lampadis Phœbi soror
Induceret perceptiones humidas:
(Humore namque gaudet adiuncto calor)
At feruidus vigore Phœbus aureo
Expromat insitos vapores illius:
Vt mixtio hæc par sit iugali vinculo,
Cum copulantur duo creandi gratia;
Fœtusque pulchros edat e lætis satis,
Sponsum calentem Luna coniungens sibi.
Hostile nil pugnaxque condidit Deus:
Sed quasi sorores genitor, & rector domus,

Concordia ligat, repugnant quæ sibi,
Quaternionis ordinem edens disparis:
Vt vniuersus mundus hic, magna vt domus,
Quatuor arietum perstet infractus modo:
Firmamine assumpto, quod vndique nititur.
Res iungis ita, natura quarum dissidet,
Suades & illas domicilia coniungere,
Hoc prælio aspirante nutum ad vnicum,
Vt reliqua communis sit his concursio:
Et hæc quidem contexat aereum hoc opus,
Subtile stamen, vitæ ad almum spiritum.
At ignis hæc natura fila valida net,
Tunicamque conficit fouenda ad corpora.
Producere alia imbres solet largos aquæ,
Feruore nimio ne crementur cætera.
Ac terra demum ædes decoras efficit,
Et in dies nobis parat conuiuia.
Sic altius quam mens capiat, essentias
Pugnare quæ videntur, vna colligas.
Æstatis etenim flammeus vigor suum
Feruorem in hiemem frigidam haud mutat cito,
(Nam summitates, cum repentinæ, nocent)
Sed temperatum ad tempus, autumnum & grauem,
Sensim rigorem nutricat dulcedine.
Nec frigore a duro, calorem ad feruidum,
At floridum ver primum adit, placide amouens
Brumam rigentem, vt mox calores ingerat.
Atque hæc vicissim agunt reciproca via,

Instar

Εἰρηνοποιῶν τὰς ἐναντίας φύσεις,
Τάξιν τε δεικνὺς τῆς ἀτάκτου τετράδος.
Ὅπως ὁ κόσμος οὗτος, ὡς οἶκος μέγας,
Ἄρρηκτος ἔστη τεττάρων † κιόνων δίκην,
Λαβὼν ὑποστήριξιν αὐτωθουμένην.
Οὕτω συνάπτεις τὰς ἀσυμβάτους φύσεις,
Πείθεις γὰρ πάσας ἐν συνοικίᾳ μένειν,
Εἰς ἓν θέλημα συμπνεούσης τῆς μάχης.
Ὡς λοιπὸν αὐτῆς κοινὸν εἶναι τὸν δρόμον·
Καὶ τὴν μὲν ἔργον ἀερόδημον πλέκειν,
Ὕφασμα λεπτὸν εἰς ἀναπνοὴν * βίου.
Τὴν δ' αὖ πυρὸς νήθουσαν ἀρραγεῖς μίτους,
Χιτῶνα ποιεῖν εἰς τὸ θάλπειν τὴν φύσιν·
Τὴν δ' αὖ φέρειν ἔνομβρον ἐξ ἔθους ὕδωρ,
Μή πως τὸ θερμὸν φθαρτικῶς * ὑποβράσῃ.
Τὴν γῆν δὲ ποιεῖν εὐπρεπῆ τὴν οἰκίαν,
Καὶ πάντας ἡμᾶς ἑστιᾶν καθ' ἡμέραν.
Οὕτως ὑπὲρ νοῦν εἰργάσω τὰς οὐσίας,
Ἐν τῇ δοκήσει τῆς μάχης, ἡνωμένας.
Καὶ τοῦ θέρους μὲν ἡ φλογώδης ἀκρότης,
Οὐκ εὐθὺς εἰς χειμῶνα τὴν θέρμην τρέπει,
(Αἱ γὰρ μεταφοραὶ βλαπτικαὶ * τῶν ἀθρόων)
Ἀλλ' εἰς τὸ μετόπωρόν τε καὶ κρᾶσιν μέσην,
Τῷ μαλθακῷ τὴν ψύξιν ἠρέμα τρέφει.
Κἀντεῦθεν εὐθὺς οὐ πρὸς ἄκρατον ζέσιν,
Ἀλλ' εἰς ἔαρ μέτεισι, καὶ λεληθότως
Τὸν κρυμὸν ὠθεῖ, καὶ τὸ καῦμα συλλέγει.
Καὶ ταῦτα δρῶσιν ἐξ ἀμοιβαίου δρόμου,

Κόραις ὁμοίως συγχορευούσης ἅμα,
Καὶ συμβαλούσης τοὺς ἑαυτῶν δακτύλους,
Ὅπως χορὸν πλέξωσιν εὐρύθμου βίου.
Ὡς ἐμεγαλύνθη τῶν σοφῶν συγκλισμάτων
Ἡ παντοποιὸς ἐμφανῶς ἐξουσία.
Χειμῶνος ὥρᾳ, καὶ τὰ δένδρα συντόμως
Ἐκ τῆς πυράγρας τοῦ κρύους μαραίνεται,
Φθίνει τὸ κάλλος, ἀσθενοῦσιν οἱ κλάδοι,
Ἐκρεῖ τὸ φύλλον ὥσπερ ἐκ νεκροῦ τρίχες.
Καὶ μικρὸν οὔπω τὴν φθορὰν ἀποξέει,
Καὶ κάλλος αὖθις καὶ νέας τρίχας † φέρει,
Βλαστοὺς τὸ κάλλος, καὶ τὰ φύλλα τὰς τρίχας,
Καὶ τῶν ἀδήλων ἐξεγείρεται τάφων,
Πρὸς τὴν συνήθη τοῦ γένους ἀνάστασιν.
Θέρους ὁ καιρὸς, οὐκ ἔχω λέγειν ὅπως
Ἐκεῖνος οὗτος ὁ φλογώδης ἥλιος,
Ἐν ταυτότητι τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τρόπου,
Πῇ μὲν μελαίνει τὰς χρόας ὑποφλέγων,
Πῇ δ' αὐγολευκὰ δεικνύει τὰ σώματα.
Καὶ ξηρὰ μὲν δρᾷ τῶν σπαρέντων τὰ βρέφη,
Ὑγρὰς δὲ ποιεῖ τῶν ὀπῶν τὰς ἰκμάδας·
Κινεῖ γὰρ * αὐτὰς τῷ πρὸς ἀέρα δρόμῳ.
Καὶ θερμὸν ὑγρῷ συμπλέκει * ὁδοιπόρῳ,
Ὅπως κερασθῇ τῇ μεσαζούσῃ σχέσει
Ἡ τῶν ἐν αὐτοῖς ποιοτήτων ἀκρότης·
Καὶ μήτε φλέξῃ δραστικῶς ἡ θερμότης,
Ὑγρᾶς ἐν αὐτῇ μὴ παρούσης ἰκμάδος·
Μήτε πρὸς ἄκραν ἐξολισθήσῃ χύσιν,

Τῆς

Inſtar puellarum choros agitantium,
Digitoſque conſerentium inter ſe ſuos,
Vitæ decoræ vt choream agant pulcherrimam.
O quanta quamque ampla eſt tuorum operum, Deus,
Opifex poteſtas hæc, palam oculiſque omnium!
Bruma vigente, arbuſta ſtirpeſque ocius
Penetrabili vſtæ frigore, areſcunt: decor
Recedit, infirmi labaſcunt ramuli,
Cadunt folia, tanquam cadaueri pili.
Poſt paululum labem eluunt iſtam arbores,
Reddunt venuſtatem, comas gignunt nouas,
Baccis decus ineſt, folia ſunt velut comæ:
Hæc abditis quaſi e ſepulcris prodeunt,
Generis ſui aſſuetam ad reuiuiſcentiam.
Æſtatis ecce tempus inſtat, nec ſcio
Quonam modo Sol ille flammis lucidus,
Momento eodem temporis, curſu & pari,
Hic inficit nigrore vultus quos cremat,
Idem alibi rurſus alba corpora indicat:
Idem aridi fœtus ſatorum vt ſint facit,
Reddit liquorum idem vapores humidos:
Hos namque miſcet curſibus per aerem.
Viæque comes vdo calens adiungitur,
Vt temperatum miſceatur in modum,
Hæc qualitatum ſummitas, quæ ipſis ineſt:
Ne rapide adurat omnia immodicus calor,
Cum nullus adſit intus vuidus vapor:
Neu humoribus redundet iſte neutiquam

Curſus liquore deſtitutus humido.
At veluti bini ad vnicum artifices opus:
Vapor quidem humectat, paritque gramina,
Et gignit Autumni aſperos fœtus grauis:
In quis leuia quamplurima inuolucra ſunt
Ne vel grauetur tener & infirmus liquor,
Nimis aut prematur arctiore vinculo,
Atque inde pomi ſuccus omnis excidat.
Nam gramen eſt concretionis indigens,
At mollitudinis liquorum firmitas.
Ergo duobus vnus occurrens calor,
Laxans & aſtringens modo dictu nouo,
Quod deficit, donis replet contrariis:
Herbæ quidem radicem adhærentem creat,
Feruore mox tenui liquores condiens,
Vt carneum ſuauem cibum rore apparat.
Vt accidit cum cordibus duriſſimis
Scintilla Solis mentium ſuperuenit,
Quæ fouet & emollit, alit & corroborat,
Ex ſterilitate fructum amœnumque inſerit.
Tu quadriiugi currus modo aptas quattuor
Elementa, curſus aſt habenis ſuſtines,
Septem dierum conuolutis orbibus:
Vitæ ſed axem vertis humanæ citum
Menſura eadem, fluctuante nec rota.
Repagulorum limites ſeruas ratos,
Excurrat vt ne vehiculum orbitam ſuam,
Lacerumque fiat, turbet aut ſpectaculum.

Τῆς ὑγρότητος ἡ φορὰ μονουμένη·
Ἀλλ' ὥσπερ εἰς ἓν ἔργον ἐργάτας δύο,
Τέγγει μὲν ἰκμάς, καὶ προσβάλλει τὴν πόαν,
Καὶ τῆς ὀπώρας ὠμὰ τίκτει τὰ βρέφη,
Ἐν οἷς τὰ πολλὰ λεπτὰ τείνει σπαρτία,
Μή πως βαρυνθῇ τῶν ὀπῶν ἡ χαυνότης,
Καὶ θλῖψιν ἕξει τῇ δέσει τοῦ σφίγματος,
Κἀντεῦθεν ἰκμὰς τῆς ὀπώρας ἐκπέσῃ.
Ἐπεὶ δὲ δεῖται πήξεως μὲν ἡ χλόη,
Χαυνώσεως δὲ τῶν ὀπῶν ἡ στερρότης·
Θέρμη συναντήσασα ταῖς δυσὶ μία,
Χαυνοῦσα καὶ σφίγγουσα τῷ ξένῳ λόγῳ,
Πληροῖ τὸ λεῖπον δωρεαῖς ἐναντίαις·
Καὶ τῇ χλοῇ μὲν ῥίζαν ἑδραίαν φύει·
Λεπτῇ δὲ * χυλώσασα τοὺς ὀποὺς ζέσει,
Τὴν βρῶσιν ὡς ἔνσαρκον ἀρτύει * δρόσῳ.
Ὡς καὶ παρ' ἡμῖν ὠμότητα καρδίας,
Σπινθὴρ νοητοῦ προσβαλόντος ἡλίου,
[illegible] μαλάττει, καὶ πεπαίνει καὶ τρέφει,
Καὶ καρπὸν ἐντίθησιν ἐξ ἀκαρπίας.
Ὦ τετράπωλον ὥσπερ ἅρματος θέσιν,
Στοιχεῖα πάντων, ἡνιοχῶν * δὲ τοὺς χρόνους,
Ἐν ἑπτακύκλοις ἡμερῶν * περιδρόμοις·
Διεξάγων δὲ τοῦ βίου τὸν ἄξονα,
Ρυθμῷ * συνήθει, καὶ τροχῷ βεβηκότι·
Καὶ συμφυλάττων τὰς συνεκτικὰς θύρας,
Μή πως ὄχημα τοῦ συνήθους ἐκδράμῃ,
Καὶ σκύλμα πέμψῃ, καὶ ταράξῃ τὴν θέαν,

Δημο-

Δημοφθόρου τε † λύσιν ἐμβάλῃ μάχης·
Ἀλλ' ὥστε πάντων τακτὸν εἶναι τὸν δρόμον,
Καὶ μηδὲν ἡμᾶς αὐτοδέσποτον βλέπειν·
Κοινὴν δὲ δούλην πᾶσιν εἶναι σου * κτίσιν·
Καὶ μήτι συνδεθεῖσαν εἰς λύσιν τρέχειν,
Μηδ' αὖ παρελθεῖν τοὺς πεπηγμένους ὅρους,
(Εἰ μὴ μόνος σὺ τὴν τροπὴν ἀπεργάσῃ·
Καὶ γὰρ συνεῖδες προσκοπῶν τὸ συμφέρον)
Τῶν σῶν μεγίστων ἐργοχείρων τὴν κτίσιν·
Μήτε τρέπεσθαι πᾶν γένος, καὶ συγχύσεις
Ταῖς κοσμολέθροις ἐκτροπαῖς παρεισάγειν,
Μηδ' αὖ μένειν ἄτρεπτον, ἀλλ' ἔχειν ὅρους
Τρεπτῆς ἀνάγκης, μὴ λαθοῦσα τῷ χρόνῳ,
Θεὸς νομισθῇ τοῖς ὁρῶσιν ἡ κτίσις.

Τίς γὰρ σελήνην ἢ τὸν ἥλιον βλέπων,
Ὀφθαλμιῶντας τῇ πρὸς ἔκλειψιν νόσῳ,
Οὐκ εὐθὺς ἔγνω τῇ διδασκάλῳ φύσει,
Ὡς οὐκ ἂν ἠλλάξαντο φωστῆρος γνόφον,
Εἰ μὴ μαθηταῖς ἐζοφοῦντο λαμπάσι;
Ἢ τίς τὸν αὐτὸν εὐσυνόπτως ἀστέρα,
Καὶ φωσφόρον γνοὺς, καὶ σκοπήσας ἕσπερον,
Οὐκ οἶδεν αὐτὸν ἐργάτην διπλοδρόμων,
Κήρυκα νυκτὸς, καὶ προφήτην ἡμέρας;

Τίς τὸν μέγιστον οὐρανὸν τοῦτον βλέπων,
Καὶ τὴν ἀεικίνητον ἣν ἔχει βίαν,
Τῶν ἀστέρων τε τοὺς συνεκτικωτάτους,
Νῦν μὲν βορείας, νῦν δὲ κινήσεις νότου,
Ἐν ἐκδρομῇ ποιοῦντας, ἢ μεταστάσει·

Ἢ τὴν

Aut concitet pugnæ aſperæ cladem horridam:
At curſus omnium ordinatus rite ſit,
Et nil ſub aſpectum cadat iuris ſui:
Naturaque omnis condita vni ſeruiat,
Nec, vincta, ſolui vinculis poſſit ſuis:
Neu tranſiliat vnquam datos fines ſibi,
(Niſi tu ipſe commutationis autor es:
Nam quid iuuent offenſiones, proſpicis)
Manuum tuarum opus, quæ opifices maximæ:
Neue omne mutari genus, & inducere
Turbas ruinis orbis ingentes queat:
Nec rurſus immotum maneat, at limites
Neceſſitatis occupet, ne temporis
Lapſu æſtimetur res creata quis Deus.
Lunam quis, almum lumen aut Solis videns
Defectionis ſubiici laboribus,
Natura ab optima magiſtra haud percipit,
His luminibus vllas tenebras non fore,
Ni inducerent eas patibiles lampades?
Quiſve vnum & idem ſidus acri lumine,
Modo Phoſphorum, modo Veſperum, ſi perſpicit,
Hoc neſciat binorum opificem curſuum,
Lucis prophetam, noctis eſſe nuncium?
Quis maximum hunc cæli ambitum circumſpicit,
Rapidiſſimam conuerſionemque illius,
Tum ſiderum quæque ampliora lumina,
Cum nunc ad Aquilonem, iam ad Auſtralem plagam
Excurſione, aut tranſitu, flectunt iter:

Aut aeris perfusi abyssum maximam,
Hic frigore gelidam, calore hic torridam,
Incursionibus & coactis subditam,
Essentiam immutabilem animo cogitans.
Quod semper immutatur, haud seruum æstimet?
Quis grandinem, aut æstum, vel atrum nubilum,
Ignesve iaculatos, fauillamve madidam,
Terram trementem, mox remissamve intuens,
Ignoret esse subditum tam agitabile?
Quis tot procellis concitum Mare aspicit,
Nec cernit illud, more fugitiui viri,
Extra refugiens, ac retentum intra alueum?
Hoc, sæpius feruore adustum frigido,
Ac turbulentis fluctuum concursibus,
Quasi Mænas insana & furens, toto impetu
Circumfluum allidit solo, iraque æstuans,
Audentius dilatat os vasti æquoris,
Et miscet vndas murmure, & spumam exspuit,
Labrisque circumfunditur viridi salo:
Ac fluminum plerasque scatebras hauriens,
Salsuginem crudam e profundo proiicit:
Turbatum at ingluuie suæ temulentiæ
Effringere obices tentat, atque excurrere;
Sed truditur, sistitque perculsum metu:
Nec vda vero transit vndarum ostia,
At labitur retro supinis fluctibus,
Vt famula quæ suis retrahitur crinibus?
Siquidem est coercitio creaturę vtilis,

Ἢ τὴν ἄβυσσον τοῦ χυθέντος ἀέρος,
Ψυχρουμένην νῦν, καὶ πάλιν πυρουμένην,
Καὶ προσβολὰς πάσχουσαν ἠναγκασμένας,
Οὐ τὴν ἄτρεπτον ἐννοήσας οὐσίαν,
Δούλην νομίζει τὴν ἀείτρεπτον * κτίσιν;
Τίς βρασμὸν ἢ * χάλαζαν, ἢ χύσιν ζόφου,
Ἢ πῦρ καταχθὲν, ἢ βραχεῖσαν αἰθάλην,
Ἢ γῆν τρέμουσαν καὶ παρειμένην βλέπων,
Οὐκ οἶδε δούλην τὴν κλονουμένην κτίσιν;
Τίς τὴν θάλασσαν ἀστατοῦσαν προσβλέπων,
Οὐκ οἶδεν αὐτὴν δραπέτου τινὸς δίκην,
Φεύγουσαν ἔξω, καὶ κρατουμένην ἔσω;
Ἢ πολλάκις ζέουσαν τῇ ψυχρᾷ ζέσει,
Καὶ ταῖς ἀτάκτοις προσβολαῖς τῶν ῥευμάτων,
Ὅλην ἑαυτὴν οἷα μαινὰς ἀγρία,
Τῇ γῇ * περικρέξασα, καὶ θυμουμένη,
Θρασύνεται μὲν, καὶ πλατύνει τὸ στόμα,
Καὶ πολλὰ κράζει, καὶ τὸν ἀφρὸν ἐκπτύει,
Καὶ συμπέφυρται πρὸς τὰ χείλη τῷ σάλῳ·
Κρουνοὺς δὲ πολλῶν ἐκποιοῦσα ῥευμάτων,
Ἄπειρον ἅλμην ἐκ βάθους ἐρεύγεται.
Τῇ πλησμονῇ δὲ τῆς μέθης παρατίθεται,
Ῥῆξαι τὰ τὰς κλεῖς, καὶ † διαδρᾶσαι θέλει·
Ἀνθέλκεται δὲ, καὶ φοβεῖται, καὶ μένει,
Καὶ τὰς ἐνύδρους οὐ * παρέρχεται θύρας,
Ἀλλ' εἰς ἑαυτὴν ὑπτίως ἀνατρέχει,
Ὡς οἷα δούλη τῶν τειχῶν κρατουμένη.
Μαστίζεται γὰρ συμφερόντως ἡ κλίσις.

Ὅπως

Ὅπως ἀπλήγῳ σωφρονισθῶμεν φόβῳ·
Φειδοῖ προνοίας τοῦ τεχνίτου τῶν ὅλων·
Καὶ συσταλῶμεν, ὡς φοβήτρῳ παιδία,
Ἢ καὶ τὰ μικρὰ τῶν κυνῶν τετυμμένα,
Τὸ τῶν λεόντων σωφρονίζουσι θράσος
Ὦ μέχρι παντὸς ἐνδιδοὺς ὑπερθέσεις
Ταῖς ἐκπροθέσμοις τῶν χρεῶν προθεσμίαις·
Ὁ δοσιτῶν δὲ τὴν ἁμαρτίαν φόβῳ,
Βίας τε ποιῶν εἰς τὸ σῶσαι τὸν βίον,
Καὶ μὴ δικάζων * συντόμως, ὁπηνίκα
Σφαλῶμεν ἡμεῖς, ἡ κλίσις ἢ τύπτεται,
Ποινάς τε πάσχει τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων,
Ἀλλοτρίῳ μώλωπι τραυματουμένη·
Ὡς ἐν † μετάρσει λοιμικῆς ἀρρωστίας,
Ἄλλων ἐχόντων τὴν * τομὴν τῶν τραυμάτων,
Ὁ τοῦ πάθους κίνδυνος εἰς ἄλλους τρέχει.
Καὶ φαίνομαι νῦν τῶν φρενῶν ἐν ἐκστάσει,
Πῶς ὁ κριτὴς δίκαια θεσπίζων ὅλοις,
Προσωποληπτεῖ, καὶ φιλανθρώπῳ σχέσει,
Ἄλλου σφαλέντος, ἄλλον ἕλκει πρὸς δίκην·
Καὶ πῶς ὁ κρίνων τοῖς δικάζουσι κρίσιν,
Ἢ δῶρα λαμβάνουσιν ἐγκαλῶν μέγα,
Αὐτὸς τὰ δῶρα λαμβάνειν ἐπείγεται,
Πτωχοὺς ὑπουργοὺς ἀξιοχρέους ἔχων·
(Ὡς εἴ τις εἴποι * πιστικοὺς δομεστίκους)
Ἐξ ὧν ἀπαιτεῖ καὶ προδοῦναι † τὴν δίκην.
Σφύζει δὶ αὐτοὺς, μὴ φοβούμενος ψόγον·
Καὶ λαμβάνει θέλημα χρυσίου πλέον·

Ἀρτῷ

Quo verberibus absque instruamur territi:
(Quæ prouidentiæ venia opificis Dei est)
Et cohibeamur pueri vt a larua solent,
Seu verberati paruuli flagro canes
Audaciam feram leonum comprimunt.
Tu das moras longissimas ad debiti
Solutionem præstituto tempori:
Obsistis omni crimini formidine:
Incolumis vt sit vita, vim fieri sinis:
Nec iudicas rigide, quibuscunque accidit
Errare nos horis: opus sed conditum
Patitur, meorum & criminum pœnas luit,
Dum vulneratur vulnere alieno graui:
Vt pestilentis cum viget morbi lues,
Quamuis in aliis vlcerum est summus dolor,
Contagio grassatur eadem ad cæteros.
Nunc rapior extra me, stupetque mens mihi,
Vti ille iudex, qui statuit æqua omnibus,
Acceptor est personæ, & hominum gratiâ,
Cum peccet vnus, plectat alium eius loco:
Quoue is modo qui iudicantes iudicat,
Acerrimeque punit auidos munerum,
Festinet ipse oblata dona sumere,
Cui creditores sunt ministri pauperes,
(Vt quis domesticos fideles dixerit:)
Poscitque vt illi iusque fasque negligant:
Exultat inde, nec veretur dedecus:
Auro voluntatem æstimat contra bonam:

Paniſque fruſto legibus vim infert
ſuis:
Attrahitur & ſuſpiriis, ſi acceperit:
Lenitur vndæ frigidoque poculo,
Vectigal etiam lacrymæ calidæ capit:
Perſæpe ad vſque rem puſillam deuenit,
Occaſionem, fallat vt ius, quæritans:
Pleraſque ſcindit ſyngraphas obnoxias:
Chirographorum mille confundit tomos,
Et liberatis cautionem amplam notat:
Iuſtiſſimorum pacta certa pignorum
Facit irrita illico, notatque ſedulo,
Ac ipſe per ſe ſtatuit vt decreta vult:
Infringit ac leges, timere quas nequit:
Et omnium ſoluit reorum vincula,
Fureſque iuſtificat, placidus eſt impiis,
Scorta alloquitur, & publicanos diligit:
Quin Dauidis ſi concini hymnos audiat,
Puros & inſontes, vel homicidas, facit:
Idemque diluit nefanda crimina,
Conſtituit improbos, probos inter viros.
Non atro enim liquore iudex maximus,
Cruore tingens at ſuos digitos rubro,
Exarat iſto regias notas modo.
Tu intendis arcum ſæpe, quo ferias
malos,
At impetum teli volantis ſuſtines:
Nam intenſionem dum paras arcus tui,
Tardus ſagittarius es, vbi iactu eſt opus.
Rurſus frequenter tendis arcus cornua,

Tum

Ἄρτῳ δὲ μικρῷ τοὺς νόμους βιάζεται·
Ὑφέλκεται δὲ καὶ στεναγμοῖς, εἰ λάβοι·
Ψυχρῷ δὲ πάθεις θέλγεται ποτηρίῳ,
Καὶ λῆμμα θερμοῦ δακρύου πορίζεται·
Καὶ μέχρι λεπτοῦ πολλάκις κατέρχεται,
Ζητῶν ἀφορμὴν εἰς τὸ κλέψαι τὴν δίκην·
Σχίζει δὲ πολλὰς συγγραφὰς ὑπαιτίους,
Τόμους δὲ ἀθροῖ μυρίων χειρογράφων,
Τοῖς * ἀφεσίμοις δαψιλῶς ὑπογράφει,
Τὰς † ὑποθήκας, καίπερ οὔσας ἐνδίκους,
Γοργῶς ἀκυροῖ, καὶ χαράττει συντόμως,
Αὐτὸς καθ' αὑτὸν ὡς θέλει ψηφίζεται·
Νόμους σαλεύει, μὴ φοβούμενος νόμους·
Λύει τὰ δεσμὰ τῶν ὑπευθύνων ὅλων·
* Ληστὰς δικαιοῖ, σπένδεται παρακείτοις·
Πόρναις ὁμιλεῖ, τοῖς πλάνοις συμμένει.
Εἰ δὲ προσκεῖσθαι ψαλμὸν ἐκ Δαβὶδ μάθοι,
Εἴωθε ποιεῖν καὶ φονεῖς ἀναιτίους.
Καὶ † διαλύσεις τῶν κακῶν ἐγκλημάτων,
Εἰ καὶ παρανόμους, ἐννόμους ὁρίζεται.
Οὐκ ἐκ βαφῆς γὰρ ὁ κριτὴς μελανδόχου,
Ἀλλ' αἱματώσας τοὺς ἑαυτοῦ δακτύλους,
Βαφαῖς ἐρυθραῖς βασιλικῶς ὑπογράφει.
Ὦ τόξα τείνων εἰς τὸ πλῆξαι πολλάκις,
Περικρατῶν † δὲ τὴν βολὴν ὑπηγμένην·
Τοῦ γὰρ βέλους μὲν ἐκτρεπίζεις τὴν τάσιν,
Ἀργὸς δὲ γίνῃ πρὸς τὸ βάλλειν τοξότης·
Καὶ πολλάκις τὸ τόξον ἐντείνας, πάλιν

Χαλᾷς τὸ κέντρον, καὶ μεθέλκεις τὸν τόνον·
Καὶ τῇ δοκήσει σχηματίζεις τὸν φόβον,
Καὶ τῆς ἀπειλῆς ζωγραφεῖς τὴν εἰκόνα·
Ἕως φοβηθεὶς πρὸς τὸ πλῆκτρον ὁ βλέπων
Κλίνῃ τὰ νῶτα, καὶ προκύψας εἰς γόνυ,
Καὶ τῷ φόβῳ τὸ σῶμα συστείλας ὅλον,
Φύγῃ τὸ τραῦμα τῆς βολῆς κινουμένης.
Εἰ μὲν δοκεῖ γὰρ τὰς βολὰς ἀντιβλέπειν,
Ἑτοιμότερον γίνεται τῷ τοξότῃ.
Εἰ δ' αὖ μεταστῇ τοῦ κακοῦ μεταιχμίου,
(Μεταίχμιον γὰρ τῆς μάχης ἁμαρτία)
Παρατρέπει τὸ πλῆκτρον εἰς τοὐναντίον.
Θέλει γὰρ οὕτως ἀστοχεῖν ὁ τοξότης·
Καὶ πλάττεται μὲν τῷ δοκεῖν τὸν ὀργίλον,
Ἅπαξ δὲ * πλήττει, καὶ παραινεῖ πολλάκις,
Φόβοις, ἀπειλαῖς, ἐντροπαῖς, ἐνυπνίοις·
Στοργῇ κολάζων· δεῖ γὰρ εἶναι τῇ φύσει
Καὶ τὴν ἀπειλὴν τοῦ θεοῦ σωτηρίαν,
Ὃς πρὸς τὸ σώζειν μηχανᾶται * ποικίλα,
Καὶ ψυχοκερδὴς γίνεται * πλουτοπράτης,
Καὶ τοῖς λαβεῖν θέλουσιν, οὐρανοπράτης.
Καὶ μαργαρίτας εὐδοκεῖ προτιθέναι,
Οὓς οὐκ ἀποστράκωσιν Ἰνδικοὶ * λίθοι,
Ἀλλ' αἱ πενιχραὶ τοῦ βίου περιστάσεις.
* Φευκτοὺς δέ σοι δείκνυσιν ἄνθρακας λάλους·
Εἴπερ λαλοῦσιν ὄντες ἠνθρακωμένοι·
Στικτοὺς, ἐρυθροὺς, ὡς τὸ πῦρ ἐξημμένους,
Τὸ φῶς ὑπαυγάζοντας ἐκ τῶν τραυμάτων·

Τιμῆς

Tum ſpiculum laxas, retrahis & miſſile:
Opinione, infers ſuperuacuos metus,
Minitationis exprimiſque imaginem:
Donec metu exanimatus hoc telum videns,
Sua terga vertat, prouolutus ad genu,
Ac præ timore comprimens artus ſuos,
Declinet ictum concitatæ cuſpidis.
Aduerſa nam tela intueri ſi lubet,
Paratus ad vulnus ſagittifero tum erit;
Sin cautus a media receſſerit via,
(Peccatum at interſtitium habetur prœlii)
Auertit in contrarium iaculum leue.
Nam ſponte is arcipotens aberrat a ſcopo,
Ac ſimulat, vt credatur ira concitus:
Sed percutit ſemel, monetque ſæpius
Terroribus, minis, pudore, inſomniis:
Amore caſtigans: minas etenim Dei
Par eſt ſalubres eſſe natura ſua:
Dum multa molitur, ſalutem vt conferat,
Lucrator animorum ac opum fit venditor,
Venditque cælum comparare optantibus.
Quin margaritas huic placet proponere,
Non quas procellæ concreant concha Indicæ,
Anguſta vitæ ſed ferunt diſcrimina.
Truces loquaceſque indicat carbunculos:
(Siquidem loquuntur, igne cum ſint torridi)
Punctis rubentes, igneos, ac flammeos,
Lumine cicatricum micantes aureo:

Pretii lapillos parui,& immenſi tamen,
Plane paratos ad corollarum decus:
Queis tabidi artus,æſtibuſque feruidi,
Multo magis quam flamma prunarum nitent,
Regnum ad Thronorum perpetim viuentium,
Vbi conſident qui tempſerint mortalia,
Vultum tyranni nec feri trepidauerint.
Prudens flagellum: immenſitas ô copiæ!
Bonitas inexhauſta! vnica ex formidine
Hos purgat, atque tempus ante iudicI
In morbum, vt ignem in expiantem, coniicit:
Caſtigat at nos hoc magiſtro miſeriæ.
Mercedem & ex morbi dolore præparat:
Sic quæ putatur mulcta vitæ, pœnaque,
Vt cauſa ſit, præſtat, ſalutis publicæ.
Fundamen vndas tu rotundaſti ſoli,
Variabili at fulcro grauatum ſuſtines:
Et fundis in firmaminis locum aera,
Aut me latet quamnam alteram ſtatuas baſim,
Qualemue fundum moliaris ponderi,
Vt non opus ſit præter hoc fundo altero.
Vel potius ignotis cathenis penſilem,
Reddis vehendis commodam nauem omnibus.
(Nam nauis eſt Tellus ſupernatans aquis,
Et ſtans,& orbis domicilia ſecum vehens)
Ripis arenam congregas, muros Maris,
Obſtaculum infirmum procellis dans ſali.
Tonitru creas, clarumque ſtatuis fulgerrum
Fomiti-

Τιμῆς βραχείας, τοὺς ὑπερτίμους λίθους
Ὅλους ἑτοίμους εἰς προσθήκην στεμμάτων.
Ὧν αἱ ταχεῖσαι τῶν μελῶν ἀναβράσεις,
Στίλβουσι μᾶλλον ἢ τὸ πῦρ ἐξ ἀνθράκων,
Εἰς * βασιλείαν τῶν ἀειζώων θρόνων,
Τῶν μήτε θνητῶν ἐκκοπὴν † δεδοικότων,
Μήτε θρασὺν τύραννον ἐπτοημένων.
Ὦ τῆς σοφῆς μάστιγος, ὦ πλούτου βάθος·
Ὦ χρηστότης ἄπληστος· ἐξ ἑνὸς φόβου,
Τοὺς μὲν καθαίρει, καὶ πρὸ καιροῦ τῆς δίκης
Καθαρτικὸν πῦρ ἐμβαλοῦσα, τὴν νόσον·
Ἡμᾶς δὲ νουθετεῖ συμφορᾷ † διδασκάλῳ,
Καὶ μισθὸν ἡμῖν ἐκ νόσου τεχνάζεται·
Καὶ τὴν δοκοῦσαν τοῦ βίου τιμωρίαν,
Κοινὴν ἀφορμὴν ἐκτελεῖ σωτηρίας.
Ὦ γῆς ὑποστήριγμα τορνεύων ὕδωρ,
Ἱστῶν δὲ τὴν βρίθουσαν ἀστάτῳ βάσει·
Ἢ βάθρον αὐτῇ προσχέων τὸν ἀέρα,
Οὐκ οἶδα ποίαν † ἑδράζων ἄλλην βάσιν,
Ποῖον δὲ ταύτῃ δημιουργῶν πυθμένα,
Ὡς μὴ δεηθῇ τοῦ μετ᾽ αὐτὸν πυθμένος.
Σειραῖς γὰρ μᾶλλον ἠγνοημέναις ὅλοις,
Ποιῶν κρεμαστὴν τὴν πάνορμον ὁλκάδα·
Ἡ γῆ γὰρ ὁλκάς ἐστιν εἰς ὕδωρ τάχα,
* Ἐσῶζα, καὶ φέρουσα τὴν οἰκουμένην·
† Ψάμμον γὰρ τεῖχος τῇ θαλάσσῃ συλλέγων,
Καὶ λεπτὸν ἀντίφραγμα τῇ ζάλῃ πλέκων.
Κλύζων δὲ βροντὴν, ἀστραπὴν γὰρ θεασίσας,

Ἐκ τῶν † ἐνύγρων ἐκτρέχειν πυρεκβόλων.
Ὦ τὰς ἀνεμώδεις οὐσίας θησαυρίσας,
Ἐκ τῶν ἀδήλων ὡς ἐπίσταται πόρων·
Αὖθις δὲ ταύτας * ἐκχέων ἐν ἐξόδῳ,
Ὅταν χαρίζῃ τὰς πνοὰς τοῖς οἰκέταις.
Ὦ τοῦ κεραυνοῦ τὴν ὁδὸν περιτρέπων,
* Ἀναστρέφων δὲ τὴν ἄνω φορὰν κάτω,
Χέων δὲ τὴν ἄβυσσον ἐκ βάθους ἄνω,
Ὅταν προβάλλῃ τοὺς ἀναγκαίους φόβους,
Καὶ τῷ φόβῳ δρᾷς ἐκκοπὴν ἁμαρτίας.
Ὦ πῦρ φλογίζον τῇ χαλάζῃ συμπλέκων,
Ὅταν ξενουργεῖς συμφορὰς Αἰγυπτίοις·
Καὶ μήτε πυρσοῖς ἐξατμίζων τὴν δρόσον,
Μηδ᾽ αὖ γε τεφρῶν τῇ χαλάζῃ τὴν φλόγα·
Ἀλλ᾽ ὡς βραβευτής, καὶ συνάπτων τὴν πάλην,
Καὶ πνεῦμα πέμπων, καὶ μεσάζων τὴν μάχην.
Ὦ τὰς ἐπάλξεις τῶν νεφῶν, καὶ τοὺς λόφους,
Κρεμῶν ἐν ὕψει, καὶ μεθέλκων ἐν βάθει,
Καὶ πῆ μὲν ἐκ γῆς, εἰ θέλεις, μετάρσιον
Ὕδωρ ἀνέλκων, πῆ δὲ διψῶσαν πάλιν
Τὴν γῆν * ποτίζων, καὶ δροσίζων εὐθέτως
Τὴν ξηρότητα τοῖς ἐνύγροις ἰκμάσι,
Μή πως ὑποκλάσουσα τῇ ξηρᾷ ζέσει,
Σπεῖρα περιέλθῃ πρὸς γονὴν τῶν σπερμάτων.
Ὦ τὰς ῥεούσας ὡς κελεύεις ἐκχύσεις,
Ποιῶν ὁμοίας τοῖς ἀποσκλήροις λίθοις,
Ἃς οὔτε χειμὼν, οὔτε καύματος * ζέσις,
Εἴργει τυπωθῆναι πρὸς τὸ σοὶ δεδογμένον,

Πῆ μὲν

Fomitibus ignis humidis excurrere.
Tu flaminum condis leues essentias,
Et promis ex absconditis meatibus:
Effundis auras rursus, vt docet Exodus,
Illas ministris largiens vltro tuis.
*Cursum retorques fulminis in aliam plagam;
Sursumque tendentem impetum, deorsum trahis:
Extollis a profundo abyssum alta ad loca:
Quando vbi necesse est territas pauoribus,
Flagitium vt omne comprimas formidine.
Tu grandini perfundis ignem flammeum,
Dum Ægyptiis clades nouas das cladibus:
Nec facibus exhauris vaporem rosidum,
Nec grandinis vi torridam flammam obruis:
Sed vt arbiter pugnæ, vices qui temperat,
Es pacis idem medius & certaminis.
Tu nubium turres & altos aggeres
Appendis in sublimi, & infra deiicis:
Nunc si velis, tellure ab infima trahis
Excessam aquam: nunc aridam terram rigas
Humore largo, commodis valde imbribus:
Vt siccitas vndis liquescat humidis,
Ne ardore fracta, & sterilis illa reddita,
Ad seminum conceptionem prodeat.
Tu, cum imperas, effusiones imbrium
Pares silicibus efficis durissimis:
Quas nulla hiems, nec feruor æstus maximi
Fingi vetat nutum ad voluntatis tuæ:

Nam mox aquas vt gelida saxa frigore
Ignaua bruma indurat; æstas at modo
Lapides rigentes grandinis iacit horridæ.
Causas sacrorum oraculorum rite quis
Examinauit in hoc opere lapidario?
Audacius quale os Stagiritæ sophi
De grandinis vi orationes euomit?
Vt Sol vaporem ad se humidum cum traxerit,
Et concauis in nubium meatibus
Frigus pruinosum inferens, totam obtegit
Rigoris exspirationem in infimo,
In saxa molle vertit, induratque rem:
Hinc grando rigidi marmoris vires habens,
Diffunditur veluti cylindri saxei.
Iam frigoris contensione hiems fera,
Torpore fluminis indito compagini,
Non, rarefactum, fluere tunc illud sinit,
At contrahens stringensque concretum indicat.
O syllogismorum vagos fluctus nimis!
Structura inanis ludicrorum infantium,
Dum colligunt paleas, vt ædificent casas.
O bulla saliens, & tumore turgida,
Quæ spiritu ampullata verba inflat leui;
Hanc veluti rem fragilem caducamque illico
Effingit vna stilla, guttaque disiicit.
Si frigus astringit gelata hæc marmora,
Idemque siccæ præstat æstatis calor,
Quæso vnde ad vnicam actionem dispares,

Πῆ μὲν γὰρ αὐτὰς, εἶτα πετραίους πάγους,
Χειμὼν ἀπεσκλήρωσε, πῆ δὲ καὶ θέρος
† Στερροὺς ἀφῆκε τῆς χαλάζης τοὺς λίθους.
Τίς τὰς ἀφορμὰς τῶν ἀπορρήτων λόγων,
Ταύτης ἀπηκρίβωσε τῆς λιθουργίας;
Ποῖον θρασυνθὲν τοῦ Σταγειρίτου στόμα
Τοὺς τῆς χαλάζης ἐξερεύγεται λόγους·
Ὡς ἥλιος μὲν ὑγρὸν ἐξαρπάσας πάχος,
Καὶ πρὸς τὰ κοῖλα τῶν νεφῶν ὀρύγματα,
Τὴν ψύξιν ἐνθεὶς, καὶ * περιστείλας ὅλην
Τῆς ψυχρότητος ἐν βάθει τὴν ἰκμάδα
Λιθοῖ τὸ χαῦνον, καὶ παχύνει τὴν φύσιν,
Κἀντεῦθεν ἡ χάλαζα μαρμαρουμένη,
† Λύσις κυλίνδρων γίνεται λιθοδρόμων.
Ὁ δ' αὖ γε χειμὼν ψυχρότητος ἐκτάσει,
Νάρκωσιν ἐνθεὶς τῆς ῥοῆς τῇ συστάσει,
Χεῖσθαι μὲν αὐτὴν οὐκ ἐᾷ χαυνουμένην,
Σφίγγων δὲ καὶ πρῶν δεικνύει πεπηγμένην.
Ὦ συλλογισμῶν εὐόλισθα κύματα,
Καὶ κλύσμα χαῦνον παιδικῶν ἀθυρμάτων,
Τὰ λεπτὰ κάρφη συλλεγόντων εἰς στέγην.
Ὦ πομφόλυξ σφύζουσα καὶ φυσωμένη,
Καὶ πνευματοῦσα τοὺς * ἐνογκώδεις λόγους,
Ἣν ὡς ἄβαθρον καὶ διάρρυτον κλίσιν,
Ψεκὰς συνιστᾷ, καὶ σταγὼν ἀνατρέπει.
Εἰ συστρέφει γὰρ τοὺς πάγους ἡ ψυχρότης,
Καὶ ταῦτα ποιεῖ τοῦ θέρους ἡ θερμότης,
Πόθεν συνῆλθον εἰς τὴν συνέργειαν μίαν,

Εναν-

Ἐναντίως ἔχοντες ἐργάζεται δύο;
Πόθεν δὲ χῶναι, καὶ κυλιστραὶ καὶ στρόφοι,
Τὴν ψυχὴν ἐσφαίρωσαν εἰς ῥυτὴν λίθον;
Πόθεν δὲ καὶ φλὸξ τῇ βροχῇ μεμιγμένη,
Καὶ τοῖς φιλέχθροις συστροφαῖς εἰλυμένη,
Ἄλωσιν οὐ πέπονθεν ἀλληλοφθόρον;
Εἰ δ' αὖθις ἡ νοῦν ὀξυκίνητον στρέφων,
Ἡ πνεῦμα λεπτὸν εἰς * ἀνάπτυξιν λόγου,
Εἰπεῖν τι πιστὸν τῶν ἀποκρύφων μάθοι,
Καὶ τοῦτο τῆς σῆς δέσποτα προμηθείας·
Ὡς μὴ τὸ μῆκος ἢ τὸ κάλλος τοῦ πλάτους,
Μόνον σκοπίζας ἐκπλαγῇ τῶν κτισμάτων,
Ἀλλ' ὥστε μᾶλλον τῇ νοήσει τοῦ βάθους
Πρὸς ὕψος ἀρθεὶς, γνωστικῶς σε θαυμάσῃ.
Ἀλλ' εἰπὲ λοιπὸν τῷ Σταγειρίτῃ Πλάτων,
Καὶ τὸν μαθητὴν πεῖσον, εἰ πείσεις λέγων,
Ἐκ τῶν ἄνω κάτελθε, καὶ λάλει κάτω,
Μή πως ἐπαρθεὶς τῷ μεταρσίῳ θεάσει,
Ὥσπερ νεοττὸς αἰετοῦ, καὶ μὴ θέλων,
Αὖθις κατέλθῃς, μὴ φέρων τὸν ἥλιον.
Ἀλλ' ὦ παρ' ἡμῖν ἐμφανῶς κεκρυμμένε,
Καὶ φῶς * μὲν οἰκῶν, τοῖς δὲ τὴν σὴν οὐσίαν
Ζητοῦσι, πολλὴν ἀντιπέμπων ἑσπέραν,
Ὡς συγκαλύπτων οὐ μόνον τὴν σὴν φύσιν,
Ἐν συστολῇ δὲ δεικνύων καὶ τὴν κτίσιν·
Ὅπως ἐάν τις ἐξερευνῆσαι λόγῳ
Τὴν σὴν ἀνεξερεύνητον οὐσίαν θέλῃ,
Πρῶτον λύσει κάλυμμα τὴν συγγενῆ κτίσιν,

Καὶ

Ac ſibi repugnantes opifices currerent?
Quæ infundibula, quæ machinæ verſatiles,
Frigus rotundarent in vdum ſcrupulum?
Et vnde flamma mixta madidis imbribus,
Atque inuolucris acta tam diſcordibus,
Non patitur inde euerſionem mutuam?
Sin rurſus aciem mentis intendens ſuæ,
Arguto & ingenio explicans ſententiam,
Proferre diſcat credibile quid in abditis,
Sane hoc tuæ opus eſt Prouidentiæ, ô
Deus:
Vt neutiquam longique latique hoc decus
Rerum ſtupeſcat conditarum cogitans,
Magis at magiſque intelligens profunda, te,
Euectus ad ſumma, agnitum mirans colat.
Suggere quod eſt reliquum Stagiritæ
Plato,
Et hoc alumno, ſi potes, perſuadeas,
Deſcende ab altis, & loquere ſummiſſius,
Ne audacia elatus ſuperbæ mentis, vt
Aquilæ ferocis pullus, inuitus quoque
Labaris infra denuo, Solem haud ferens.
At tu qui apud nos & lates, clare & pa-
tes,
Lumen quidem habitas, ſed tuam quæren-
tibus
Eſſentiam, caliginem cæcam iniicis,
Cum non tegas modo tui vim numinis,
Anguſte at oſtendas creatum quicquid eſt:
Vt ſi quis indagare ratione audeat
A nemine inuentam tuam ſubſtantiam,
Velum creati ſumat operis antea,

Et nubila horreſcens, retro mox commeet.
Tu effabilem nulli obtines præſtantiam,
Teque velut in ſpeculo indicas re in condita,
Vt quiſque diſcendi auidior mortalium
Tui per ipſam imagines, quantum licet,
Non altiores mente rationes petat:
Sed traditus puer vt magiſtello ſuo,
Ad litterarum primulas currit notas:
Hæc interim doctus rudimenta infima,
Seſe applicet ſtudio creatorum omnium:
Ac ſyllabas ſolerter, vt ſubſtantias,
In ſe inuicem perdiſcat annexas probe:
At Solis & Lunæ poſitiones, velut
Diſtincta rite puncta ſignet temporum.
Et quando doctrinæ hæc ſciet primordia,
Communiores ac tenebit regulas,
Eritque mens affixa particulis in his
Sermonis, oratorie ac res exprimet:
Legumque Mundi euadat hinc peritior:
Nec terminos tranſiliat antiquiſſimos,
Nouiſque ſtudeat conſtitutis legibus:
Tum multa peragens, ac progreſſus longius
Speculationi altæ viam faciat ſibi:
Atque ordinem concipiat animo eius loci,
Hunc maximarum ceu magiſtrum rerum habens:
Perfectius cognoſcat inde & plenius,
Nil ante cæcam præter vmbram noſſe ſe:
Dumtaxat ita, quaſi ex mera ignorantia,

Καὶ τὴν ὁμίχλην ἐκπλαγεὶς ἀποστρέφοι.
Ὦ τὴν ἀνερμήνευτον ἐξοχὴν ἔχων,
Δεικνὺς δὲ σαυτὸν ἐν κατόπτρῳ τῇ κτίσει,
Ὅπως ἕκαστος ἐκμαθεῖν ἠπειγμένος,
Τὰς σὰς δι' αὐτῆς, ὡς ἐφικτὸν, ἐμφάσεις,
Μὴ τοὺς ὑπὲρ νοῦν εὐθέως ζητεῖ λόγους·
Ἀλλ' ὡς νέος τις ἐκδοθεὶς διδασκάλῳ,
Καὶ πρὸς τὰ πεζὰ ταῦτα γράμματα τρέχων,
Τέως τυπωθῇ τοῖς κάτω μαθήμασι,
Προσκαρτερήσεις τῇ σχολῇ τῶν κτισμάτων·
Καὶ συλλαβὰς μὲν ἐμφρόνως τὰς οὐσίας,
Τὰς εἰς ἑαυτὰς συντεθείσας ἐκμάθῃ·
Τὰς ἡλίου δὲ καὶ σελήνης ἐκθέσεις,
Ὡς τῶν χρόνων * εὔστικτα σημεῖα, ξέσῃ·
Ὅταν δὲ πᾶσαν τὴν προπαιδείαν μάθῃ,
Καὶ τὰς καθολικὰς ἐκτριβῇ προσῳδίαις,
Πήξῃ τε τοῦ νοῦ εἰς τὰ τοῦ λόγου μέρη,
Καὶ ῥητορεύων ἐκφράσῃ τὰ κτίσματα,
Τοῖς κοσμικοῖς δὲ πᾶσιν ἐντύχῃ νόμοις,
Καὶ τοὺς παλαιοὺς μὴ † παρατρέπων ὅρους,
* Εἰς διατάξεις ἀσχοληθῇ τὰς νέας·
Καὶ πολλὰ * πράξας, καὶ προκόψας εἰσβάλοι,
Ταῖς εἰσαγωγαῖς τῆς ἄνω θεωρίας,
Καὶ τὴν ἐκεῖ σύνταξιν εἰς φρένας λάβοι,
Τὴν τῶν μεγίστων πραγμάτων παιδεύτριαν·
Τότε προβαίνων ἐντελέστερον μάθοι,
Ὡς οὐδὲν ἔγνω πλὴν * σκιᾶς κεκρυμμένης·
Οὕτω τε λοιπὸν † εἴπερ ἐξ ἀγνωσίας,

Τὸ.

Τὸ, Γνῶθι σαυτὸν, εἰς διάσκεψιν λάβοι,
Καὶ τῇ καθ' ἡμᾶς ἐνδιατρίβων φύσει,
Τέως ἑαυτῷ συλλαλήσοι, καὶ μάθοι·
Πόθεν παρήχθη, μηδὲν ὢν πρὸ τοῦ βίου;
Καὶ πῶς τὰ μικρὰ τοῦ σπόρου προβλήματα
Ἐν τοῖς μερισμοῖς τῶν τοιούτων ὀργάνων
Παρεντεθέντα, πῇ μὲν * ὀμμάτων θέσεις,
Πῇ δὲ φλέβας τίκτουσι, πῇ δὲ συνδέσεις
Τῶν ~~ἄρθρων~~ πλέκουσι, καὶ χεῖρας πάλιν
Φύουσι, καὶ σπείρουσι τοῖς ποσὶ βάσιν;
Καὶ πῶς μερισθὲν εἰς νομὰς πολυτρόπους,
Τὸ τοῦ σπόρου σύστημα ποικίλῳ τρόπῳ
Μίαν καθιστᾷ τῶν μελῶν τὴν οὐσίαν;
Πόθεν ~~δὲ~~ πηγὰς αἱμάτων ἐπισυνάγει,
Τάσιν δὲ νεύρων * ἐμφύει τῷ σώματι,
Κύζει δὲ πλευρὰς, ὡραΐζει δὲ τρίχας,
Σφίγγει δὲ ταρσοὺς, καὶ μερίζει δακτύλους·
Χαυνοῖ δὲ γλῶτταν εἰς τὸ συστρέφειν λόγους,
Καὶ πλῆκτρον εἶναι τοῦ λαλοῦντος ὀργάνου·
Παρακρατεῖ δὲ σπονδύλοις τὸν αὐχένα,
Μή πως ὄλισθον * τῇ περιστροφῇ πάθοι·
Ῥιζοῖ δὲ πυκνοὺς τῶν ὀδόντων τὰς μύλας,
Ὅπως ἀλεσθῇ πρὸς τροφὴν τὰ σιτία;
Καὶ πῶς φυτουργεῖ τὴν πυρώδη καρδίαν,
Σπινθῆρος ἔνδον μηδενὸς πεφυκότος,
Ἣν ἐν μέσῳ τέθεικεν· ὥσπερ οἱ τρόπιν
Πηγνύντες, αὐτῇ πλευρὰ βάλλουσι ξύλα,
Ἐκεῖθεν ἔνθεν, εἰς τὸ σῶσαι τὸ σκάφος.

Πόθεν

Se noscat ipsum, mentis & spectet bona,
Nostræque naturæ immorans mortalium,
Secum loquatur, cogitetque talia:
Productus vnde est, qui ante vitam nil erat?
Qui vero iactus tam pusilli seminis
Est insitus tot artuum compagibus?
Vbinam duorum luminum sedes sita est?
Quonam modo gignuntur hinc venæ, tot &
Connexiones viscerum, atque ambæ manus
Nascuntur: hoc satu, vt pedum fulcra edita?
Quî distributa plurima in loca seminis
Natura visque, vltro & citro, variis modis
Compingit vnicam artuum substantiam?
Qua rupe fontes elicit tot sanguinis,
Molemque fœtuum inserit per corpora,
Costasque fingit, & capillis dat decus,
Talosque constringit, manum in digitos secat:
Linguam relaxat, quo sonos contorqueat
Orationis, garruli vt plectrum organi:
At vertebris ceruicis onus hoc sustinet,
Conuersione quo minus lapsum ferat:
Densas & ori dentium stabilit molas,
Vt nutrientia conterantur tritica?
Quîue igneum præcordiis cor conserit,
Intus fauilla nulla quamuis emicet?
Hocque indidit medio; carinam figere
Vt qui volunt, hi transtra lignea astruunt
Hinc inde, quo seruetur incolumis ratis.

Aſt vnde formæ imaginem pulchram exprimit,
Et pulchritudinem dat informi prius?
Qualeſve maternos ſinus indagat, vt
Modo his figuram fœminæ effingat, modo
Robuſta fundat maſculorum corpora:
Et vnde fontes irrigandis fœtibus,
Et vnde dulcis riuulos lactis trahit?
Et qui fit vt pariter calor plantis datus
Impuberum molem organorum adaugeat,
Accretiones corporis dans partibus:
Floreſque puberibus pilorum addit loco:
Et gramine aſpectum vireſcente decorat,
Feruorque fructus cogitur profundere,
Donec vigorem ætas ſenilis auferat,
Hæc quæ iuuentutis cito autumnum terit:
Flacceſcit iſte nam calor velocius.
Ariſta canos at ſeneſcentum induit,
Caput labaſcit, nutat atque flectitur,
Inclinat & humi, prægrauante pondere,
Appetere meſſis proſpicit dum tempora.
Si ſumat iſtam carneam noſtram lyram,
Et carminum cognoſcat & numerum & modos,
Ac deſerens mutum ſuum ſilentium
Enunciet noſtram infimam melodiam:
Quo ſeminis vis fluxa concreſcat modo,
Carnemque generet, duraque euadat iterum,
Neruoſque iungat, oſſaque annectat ſimul:
Aut quantulam memoria cellulam occupet,

Πόθεν δὲ μορφοῖ καὶ τυποῖ τὴν εἰκόνα,
Καὶ κάλλος ἐντίθησιν ἐξ ἀμορφίας;
Ποίους δὲ κόλπους μητρικοὺς ὑποτρέχων,
Πῆ μὲν τὸ θῆλυ σχηματίζει τῇ πλάσει,
Πῆ δὲ προβάλλει σωματώσεις ἀρρένων;
Πόθεν δὲ πηγὰς τοῖς κυήμασι βρύει,
Καὶ τοῦ γάλακτος τοὺς ἀγωγοὺς εἰσάγει;
Καὶ πῶς ὁμοίως τοῖς φυτοῖς ἡ θερμότης
Αὔξει τὸ σῶμα τῶν ἀνήβων ὀργάνων,
Καὶ τὰς ἐπιδόσεις τῶν μελῶν ἐργάζεται·
Ἄνθη δὲ βάλλει τοῖς ἐνήβοις τὰς τρίχας,
Καὶ τὴν πρόσοψιν ὡραΐζει τῇ χλόῃ,
Ὀργᾷ δὲ καρποὺς ἐξενεγκεῖν ἡ ζέσις·
Ἕως ἂν ἔλθῃ τῆς παρακμῆς ὁ χρόνος,
Ὁ τὴν ὀπώραν ἐκπιέζων τῶν νέων·
Μαραίνεται γὰρ εὐθέως ἡ θερμότης·
Λευκαίνεται δὲ τῶν γερόντων ὁ στάχυς·
Καρηαρβεῖ δὲ, καὶ δοκεῖ κεκυφέναι.
Τῇ γῇ δὲ προσνένευκε, καὶ βλέπει κάτω.
Τὸν δὲ θερισμὸν γειτνιῶντα προσβλέπει·
Εἰ τὴν καθ᾽ ἡμᾶς σαρκικὴν λάβοι λύραν,
Καὶ γνῷ τὸν εἱρμὸν τῶν μελῶν καὶ τοὺς τόνους,
Καὶ τὴν ἄηχον ἐκφυγὼν ἀφωνίαν,
Εἰπεῖν δυνηθῇ τὴν κάτω μελῳδίαν·
Καὶ πῶς τὸ ῥευστὸν τοῦ ἀπόρου παχύνεται,
Καὶ τὴν σάρκα ποιεῖ, καὶ πάλιν σκληρύνεται,
Καὶ νεῦρα καὶ σύμπηξιν ὀστώδη πλέκει.
Ἢ πηλίκον δοχεῖον ἡ μνήμη φέρει,

Ἐν ᾧ φυλάττει τὰς δοχὰς τῶν πραγμάτων.
Εἰπὲ δὲ πῶς ἔμπρακτος ἡ φύσις τρέχει
Πρὸς τὰς ἐν ἡμῖν θρεπτικὰς λειτουργίας·
Ὡς αὖ δέ τις δέσποινα τῆς οἰκουργίας,
Κινεῖ πρὸς ἔργα τοὺς ἑαυτῆς * ἐργάτας,
Καὶ τοὺς ὀρεκτικοὺς μὲν ὀξύνει πόρους,
Τοὺς ἑλκτικοὺς δὲ πάντας ἰθύνει τόνους·
Βάλλει δὲ κλεῖθρα τῶν καθελκτικῶν πύλαις,
Ἕως λαβοῦσα καιρὸν ἀλλοιώσεως,
Ἐξαιματώσει τὰς τροφὰς ἡ θερμότης,
Καὶ τὴν ἀποκρίνουσαν ὠθήσει θύραν,
Καὶ πᾶν περιττὸν ἐκφορήσει φορτίον.
Ἢ πῶς ἐνεργεῖς ἀντιλήψεις εἰσάγει,
Πρὸς τὰς ἐν ἡμῖν ποικίλας διακρίσεις,
Ἀφήν, ἄκουσμα, γεῦσιν, ὄσφρησιν, θέαν.
Καὶ τῆς ἀφῆς μὲν τῷ δικαστῇ δακτύλῳ,
Ζυγοστατεῖ τὸ χαῦνον * ἐκ τοὐναντίου.
Στενὰς δὲ ποιεῖ τῆς ἀκοῆς εἰσόδους,
Καὶ κοχλοειδεῖς τὰς θύρας ἐργάζεται,
Ὡς ἂν καθ' εἱρμὸν εἰσρέωσιν οἱ κτύποι,
Καὶ μὴ καταπλήξωσι τοὺς ἔσω πόρους,
Ἤχοις ἀτάκτοις ἐμπεσόντες οἱ ψόφοι.
Σαρκοῖ δὲ καὶ τὴν γλῶτταν ἠραιωμένην.
Δέον γὰρ αὐτὴν δέρμα συμφῶδές γ' ἔχειν,
Πρὸς τὰς ἀνακλάσεις τι τῶν ἐδεσμάτων,
Καὶ τὰς ἑτοίμους ἀντιλήψεις τῶν πόρων,
Δι' ὧν λαβοῦσα τὰς τροφὰς ἡ χαυνότης,
Πρὸς πᾶν τὸ ῥοῦσον ἀδιάκριτος μένει.

Πόθεν

Conſeruat vbi,quas percipit, rerum notas.
Tum referat vt natura currit ſedula
Ad apta nobis nutriendis munia.
Matrona veluti,quæ familiæ præſidet,
Vrget miniſtros officia quoſque ad ſua:
Partim appetentes hæc meatus incitat,
Partim attrahentes dirigit cunctos tonos:
Adhibetque portis clauſtra deducentibus,
Donec,cibi mutationis tempore,
Feruor alimenta mutet ipſa in ſanguinem,
Simul atque portam excretionis truſerit,
Onus & ſuperuacuum foras proiecerit.
Perceptiones quî efficaces inferat,
Ad ſenſuum tot iudicia noſtris data
Neruiſque & oculis, naribus, linguæ, auribus.
Hinc tactibus, digito quidem æquo iudice,
Examinat molle a ſuo contrario.
Auditionis tranſitus arctos facit,
Et flexuoſas machinatur ianuas,
Fluant in aures ordinis ſerie, vt ſoni,
Ne forte lædantur meatus intimi,
Si pulſibus grauiſſimis ſoni irruant.
Et ſpongioſa carne linguam contegit:
Nam pelle molli præditam eſſe oportuit,
Refractionem ad eſculentorum omnium,
Atque vt meatus apprehendant commode,
Fungoſa per quos laxitas capiens cibos,
Diiudicat pulchre liquores quoslibet.

Aſt vnde tam amplas fiſtulas hoc obtinet
Vehiculum odoratus, meat quâ ſpiritus
Vitalis auræ: morbo & illis ſi accidat
Vt obſtruantur, ceu laqueo animal angitur,
Aut cogitur animam per os effundere.
Imitata cæli hæc vis ſitus, hos luminum
Orbes duôs obiecit inſtar ſiderum,
Poſſemus eiaculatione vt orbium
A'ere repercuſſo, ſagittantes velut,
Haurire lucem e luce, vt ignem ex torri-
bus.
At capitis a neruis duobus extimis,
Facto canalis in modum foramine,
Tranſmittit hoc lucis meatu ſpiritum:
Tunicíſque veſtit pupulas molliſſimis,
Ac ſi domi quis virgines cuſtodiat.
Foramen anguſtum aperit at meatui,
Vt ſpiritus qui e riuulis effunditur
Non comprimatur, ſi via huic præcluſa
ſit:
Neu obnubilet, viſus hebetet aut lucidos,
Aut lumina obducat nigra caligine:
Neu turbet aciem flatus hic, aut inquinet,
Effuſus impetu, via latiſſima.
O quanta quamque ampla eſt tuorum ope-
rum, DEVS,
Notitia inexplicabilis, ſermonibus
Quæ non notatis prædicat nubem ſacram:
Et nunc datum vt caliginoſis cordibus
Hæc luminum vis præferat claram facem:
Sed enim per oculos cum notas turpes tra-
hat,

Πόθεν δὲ καὶ σύριγγας διπόρους ἔχει,
Ὀσφραντικῆς ὄχημα, καὶ βιοτρόφου
Πνοῆς ἀγωγούς· ὧν φραγέντων ἐκ πάθους,
Ἀγωνιᾷ τὸ ζῶον, ὡς ἐν ἀγχόνῃ,
Ἢ καὶ * περιπνεῖν ἐκβιάζει τὸ στόμα.
Μιμουμένη δὲ τὰς ἐν οὐρανῷ θέσεις,
Φωστῆρας αὖ τέθηκεν ὀφθαλμοὺς δύο,
Ὅπως ἔχοιμεν τὰς βολὰς τῶν ὀμμάτων,
Τὸν ἀέρα πλήττοντες, ὡς οἱ τοξόται,
Φῶς φωτὶ σύρειν, ὡς τὸ πῦρ ἐξ αἰθερικῶν.
Ἐκ τῶν ἄνω δὲ τῆς κεφαλῆς ἀκροστέγων,
Κόρων διατρήσασα σωλῆνος δίκην,
Καὶ πνεῦμα φωτὸς ἐμβαλοῦσα τῷ πόρῳ,
Τοῖς μὲν χιτῶσι συγκαλύπτει τὰς κόρας,
Ὡς εἴ τις οἴκοι συμφυλάττει παρθένους·
Ὀπὴν δὲ μικρὰν ἐξανοίγει τῷ πόρῳ,
Ὅπως τὸ πνεῦμα τῶν ὀχετῶν διατρέχον,
Μήτε στενωθῇ, τῆς ὁδοῦ πεφραγμένης,
Καὶ προσθυματώσῃ καὶ σκοτώσῃ τὴν θέαν,
Καὶ τὰς ἐπιχύσεις προσπλάσῃ ταῖς ὄψεσι·
Μὴ δ᾽ αὖ ταράξῃ καὶ θολώσῃ τὰς κόρας,
Ὁρμαῖς ἀπλήστοις ἐκχυθὲν πρὸς τὸ πλάτος.
Ὡς ἐμεγαλύνθη τῶν σοφῶν σου κτισμάτων
Ἡ γνῶσις ἡ δύσφραστος, ἣ τοῖς ἀγράφοις
Λόγοις ἀπαγγέλλουσα τὸν θεῖον γνόφον·
Καὶ νῦν ἐφεῖται τῆς ζοφώδους καρδίας,
Δᾳδοῦχον εἶναι τὴν ῥοπὴν τῶν ὀμμάτων,
Εἴπερ δὲ αὐτῶν ἐμβαλοῦσα τοὺς ῥύπους,

Πάλιν δ' αὐτῶν ἐκβάλῃ τὰ δάκρυα,
Τὰς εἰσόδους πλώϊζα ταῖς διεξόδοις.
Εἰ τοὺς λαβυρίνθους δὲ τῶν λόγων φράσῃ,
Ὁ τῶν ἀδήλων οὐσιῶν ζυγοστάτης,
Καὶ πῶς ὁ νοῦς συνέσι πηλίνῳ βάρει,
Καὶ πνεῦμα πηλῷ καρτερεῖ συνημμένον·
Καὶ πῶς ἐν ὕλῃ τὴν ἀϋλίαν ἔχει,
Εἰ μηδὲν αὐτὸν ὑλικὸν περιγράφει.
Ἢ πῶς μέγιστον ὄμμα τῆς ψυχῆς ἔφυ,
Καὶ τῶν ἀδήλων ὀπτικοὺς ἔχει πόρους·
Καὶ νῦν μὲν εἰς γῆν τῆς ἐνεργείας * μένει,
Νῦν δὲ πρὸς αὐτὸν ἅλλεται τὸν † αἰθέρα·
Καὶ πλειὸς ἀρθεὶς, καὶ τὸν ἥλιον φθάσας,
Τὰς τῶν ἄνω τε καὶ κάτω ζητεῖ φύσεις·
Καὶ τῶν μὲν ἀρκεῖ, τὰς δὲ συμμέτρως βλέπει,
Τῶν δὲ στοχασμοῖς ἐννοεῖ τὰς εἰκόνας.
Καὶ τὴν ὄρεξιν μηδαμοῦ στῆσαι θέλων,
† Ἐφέλκεται μὲν τῶν ἁπάντων αἰτίας,
Καὶ τὴν ἐκείνης γνῶσιν ἀθρῆσαι θέλει·
Καὶ πολλὰ κάμνει, καὶ τὸν ἔσχατον πόλον
Δοκεῖ παρελθεῖν· ἀλλ' ἐκεῖ † μύει μόνον,
Εἰ καὶ διαυγοῦς εὐπορήσει καρδίας.
Ὅταν δὲ τούτους τοὺς πολυπλόκους μίτους
Λύσῃ σχολάζων, καὶ βαθύνῃ, καὶ φράσῃ,
Ὅπως ὁ κρυπτὸς τῶν φρενῶν ὁδοστάτης,
Ὁ ψυχοκλέπτης, ὁ φθορεὺς τῆς καρδίας,
Ἡ τοῦ σκότους ἔπαρσις, ὁ πρῶτος δράκων,
Ἔξωθεν ἔνδον ἡδονὰς παρεισάγει·

Σπείρων

Rursus per ipsos lacrymas fundit pias,
Egreſſione vt eluat quæ ingreſſa ſunt.
Si porro labyrinthos latentes explicet
Oraculorum, eſſentiarum libripens
Subtilium: qui mens lutoſo ponderi
Adhæreat, cœnoque iunctus ſpiritus:
Qui liber a concretione in mole ſit,
Si nulla materies eum complectitur.
Quiue oculus animi maximus ſit inſitus,
Vt eius acies penetret abditiſſima:
At nunc humi eſt affixus actionibus,
Tollens modo ſe ſaltu in oras ætheris:
Præpetibus ac pennis volans Solem anteit,
Indagat & ſuperas & imas quaſque res:
His ſufficit ſane, has mediocriter videt,
Ac cæterarum imagines ſignis capit.
Et appetitum ſiſtere haud vſquam volens,
Attrahitur ad cauſam omnium excelſiſſimam,
Atque illius notitiam habere percupit:
Multum laborat, ac poli altum verticem
Prætergredi putat: ſed ibi perſtringitur,
Sit perſpicaci corde quamuis præditus.
Aſt inuoluta hæc quando fila ſoluerit,
Vnum hoc ſtudens, ſcrutatus alte, & dixerit
Abſtruſus vt graſſator ille mentium,
Prædoque animorum, cordis humani lues,
Elatio caliginis, primus Draco,
Intro ferat ductas voluptates foris:

Et cogitatus ſerit, vt hinc culpam creet.
Itidem tyrannum ſe gerens, hominem
trahit
Affectionum ad ſeruitutem, vt belluam.
Hic mobiles mentes videri aues facit,
Sues adulteros, rapaces vt lupos,
Veſpaſque violentos, furentes pardales,
Et ſanniones mutat in fœdos canes,
Qui blandientes impetunt morſu aſpero:
At lucidos ex liuidis angues parit,
Fundens venenum fictione peſſima.
Acuitque acerba tela faſtus turgidi:
Nam tingit illa inflante mentes phar-
maco.
Lapſu eleuato, honore valde ignobili,
Humili tumore, gloriaque ingloria,
Ridente luctu ludicri vmbram tam leuem,
Idololatriam auri auaris inſerit,
Originem primam malorum & cladium:
Satiata quæ affatim, ſatietatem haud capit;
Tabeſcit at libidinum tota æſtibus:
Expletione & auctione alens ſitim,
Temulentiæ flammam aureæ accendit
magis.
Tum qui ſit hac vi præditus, lapſus polo,
Vt non modo iſtud corpus, hoſtem vt bar-
barum,
Cum ſpiritu committat aduerſo agmine:
At dirus alma mancipet præcordia,
In ſeruitutem liberam naturam agat,
Menteſque, iuris quæ ſui, ſubigat ſibi,
Captiuitate affligat ac miſerrima:

Σπείρων λογισμοὺς εἰς γονὴν ἁμαρτίας·
Ἡ πῶς τυραννεῖ καὶ μεταίρει τὴν φύσιν,
* Εἰς τὴν παρὰ φύσιν τῶν παθῶν κτηνωδίαν.
Καὶ πλεῖστα μὲν δείκνυσι τὰς κούφας φρένας,
Σύας δὲ πόρνους, καὶ λύκους τοὺς δ' ἅρπαγας,
Σφῆκας δὲ πλήκτας, θυμικοὺς δὲ παρδάλεις·
Ποιεῖ δὲ τοὺς εἴρωνας ἀθλίους κύνας,
Σαίνειν δοκοῦντας, καὶ δάκνειν ἠπειγμένους.
Ὄφεις δὲ πικροὺς ἐκτελεῖ τοὺς βασκάνους,
Τὸν ἰὸν ἐνθεὶς τῇ κακῇ * περιπλάσει·
Θήγει δὲ πικρὰ καὶ τὰ τοῦ τύφου βέλη·
* Βλάπτει γὰρ αὐτὴν ψυχοκόμπῳ φαρμάκῳ,
Τιμῆς ἀτίμου, πλώσεως ἐπηρμένης.
Ὄγκου πεπτωκότος, δυσκλεοῦς ἀδοξίας,
Θρήνῳ γελῶντι τῆς σκιᾶς τοῦ παιγνίου.
Εἰδωλολατρείαν δὲ τοῖς φιλαργύροις,
Τὴν ῥίζαν ἐντίθησι τῶν κακῶν ὅλων·
Ἣ καὶ κορεσθῇ μᾶλλον, οὐκ ἔχει κόρον,
Ἀλλ' εἰς ὀρέξεις τήκεται καὶ φλεγμονάς,
Τῇ πλησμονῇ διψῶσα, καὶ τῇ προσθέσει
Τὸν βρασμὸν ἐξάπτουσα τῆς χρυσῆς μέθης.
Ἡ πῶς τοσοῦτον καὶ πεσὼν ἔχει κράτος,
Ὡς μὴ μόνον τὸ σῶμα βαρβάρου δίκην,
Ἀντιστρατεύειν πρὸς μάχην τοῦ πνεύματος·
Ἤδη δὲ καὐτῆς ἅπτεται τῆς καρδίας,
Καὶ δουλαγωγεῖ τὴν ἐλευθέραν φύσιν,
Καὶ τὰς ἐν ἡμῖν αὐτοδεσπότους φρένας
Ἐν αἰχμαλώτῳ συμφορᾷ περιτρέπει.

Πείθ

Πείθει τι πολλὰ καὶ τὰ λοιπὰ συμπνέειν·
Ἕλισσεται γὰρ λοξοειδῶς, ὡς ὄφις,
Ἔστι δὲ δεινὸν ἐν φρονήσει θηρίον·
Στοιχοδρομεῖ δὲ τὴν κάτω φορὰν τρέχων·
Κεχρημένος γὰρ ὡς ποσὶ τῇ κοιλίᾳ,
Λείχων δὲ τὸν χοῦν τοῖς λύκων τάχα τρόποις,
Καὶ γαστριμάργῳ τῶν παθῶν ὑπερζέσει,
Κινεῖ τὸ συμπέρασμα τῆς ἁμαρτίας,
Πρὸς ἣν ἕκαστος γεῦσιν ἡδέως τρέχει.
Καὶ συγκεραννὺς ἡδονῇ τὴν πικρίαν,
Μελικράτῳ φθείρει με δηλητηρίῳ.
Σύμβουλος ἐχθρὸς, καὶ κατήγορος φίλος,
Σφαγεὺς προσηνὴς, καὶ φονεὺς συνεργάτης,
Πλανῶν ὁδηγὸς, δυσμενὴς ὁδοστάτης,
Ἄσπονδος, δυσπρόσδεκτος, δυσπειθὴς δράκων·
Θέλγει γὰρ ἡμᾶς, μηδενὸς προσκειμένου·
Κάλλος παριστᾷ, μηδενὸς κινουμένου·
Πρόσωπα μορφοῖ, ζωγραφεῖ διαπλάσεις,
Τὸν νοῦν ἐρευνᾷ, ψηλαφᾷ τοὺς δακτύλους,
Γέλωτα ποιεῖ, συμβιβάζει τὸ στόμα·
Καὶ τῇ δοκήσει δι᾽ ἀφανοῦς ἁμαρτίας,
Ἔμπρακτον ὤδινησε τὴν ἁμαρτίαν.
Οὐκ ἀγνοῶν γὰρ τῶν ἐκείνου φασμάτων
Τὸ δυσπαθὲς φρόνημα, καὶ τοῦτο πλέον
Θλίβει με καὶ δάκνει με καρκίνου δίκην,
Φθέγγονται καὶ πράττονται τὴν ἁμαρτίαν.
Πλὴν τὸν γέροντα τοῦτον ἀρρήτως ὄφιν,
Τὸ τοῦ σκότους κάτοπτρον, ἡ θεία κρίσις.

Hinc ſuadet aggredi facinora pleraque:
Nam tortuoſa, ceu Draco, irrepit via,
In intimiſque ſenſibus trux bellua eſt,
Ingreditur & ſolo, infimum carpens iter:
Alui miniſterio pedum loco vtitur,
Lingens luporum more ſueto puluerem:
Intemperante affectionum incendio
Studet facinus ad vmbilicum ducere,
Ad quem cibum auidus quiſque curſitat
libens.
Miſcetque amarorem voluptati aſperum,
Mulſo venenoſo parans mihi necem,
Patronus infeſtus, benignus proditor,
Iugulum petens blande, enecans quos ad-
iuuat,
Dux in via fallens, beneuolus ac latro,
Et perfidus, gratuſque & eloquens Draco:
Namque allicit nos, præmio nullo dato:
Formæ exhibet decus, nec vlla mota res:
Laruas figurat, ſpectra fingit inania,
Scrutatur animum, tangit & digitos manus,
Riſum excitat, labellaque oris comprimit:
Et opinione delitentis criminis,
Crimen reapſe noxium mox parturit.
Iam illuſionum Dæmonis non neſcium,
Propoſiti iniqui ac peſſimi, tanto magis
Me pungit ac mordet: rubens cancer velut,
Quod flagitium & auerſer, & præſtem ta-
men.
Niſi ſi vetuſtum anguem hunc inaudito
modo,
Caliginis ſpeculum, Dei ſententia

Nobis ob oculos posuit, vt, si quidem notas
Ad imaginem sacram editas non tollimus,
Habeamus ipsum ludibri tanquam loco,
Anguemque ludamus, licet hiatum paret.
Plerique enim mentem superbam & asperam,
In prœlioque inuulnerabilem illius
Vim molis expertem, grauati his artubus
Ac terreo contemperati puluere,
Retudere gnauiter, perinde ac si scuta
Repellerent humi sagittas irritas.
Si singula hæc spectanda proponat sibi,
Et vilium ac vulgarium mortalibus
Victoria habita, notionem prædicet:
Vel promouens gradum, organum capiat sacrum,
Vox clamitantis cordis in vastis locis:
Aut forcipi si se Cherubinæ admouens,
Sermonis almi sumat hinc carbunculum:
Aut flammeum currum, igneosque equos trahens,
Iter polorum currere arduum volet,
Equesque vita appareat sublimior,
Carne hunc deorsum dimouere nescia.
Deducat ignem, rorem & appendat supra:
Cunctas trahens, vel distrahens, mutansve res,
Obturet ac fide os leonum audacium,
Rorem esse monstret ignem in ardenti pyra:
Nilumue feriat, sanguine immutans aquas,
Et suadeat fulgere Solem in nubilo:
Ac diuidat abyssum in stupendam semitam:
Præstet

Προὔθηκεν ἡμῖν, εἴ γε τοὺς κατ᾽ εἰκόνα
Γρα[redacted] ἡμῖν μὴ χαράξομεν τύπους,
Ὅπως ἔχωμεν αὐτὸν αὐτὶ παιγνίου,
Παίζοντες εἰς δράκοντα, καὶ χαίρῃ μέγα.
Πολλοὶ γὰρ αὐτοῦ τὴν ἐπηρμένην φρένα,
Καὶ τὴν ἄφυκτον ἐν μάχαις ἀϋλίαν,
Ὑλ[redacted]ντες σαρκικῶν βαρημάτων,
Καὶ τῇ γεώδει συμπεφυρμένοι κόνει,
Ἤμβλυναν, ἀπέστρεψαν, ὥσπερ ἀσπίδες
Τὰ σαθρὰ πρὸς γῆν ἀντιπέμποντες βέλη.
Εἰ ταῦτα πάντα πρὸς διάσκεψιν λάβοι,
Καὶ τ[redacted]ώτων ὅπλων καὶ σωτρόφων,
Τὸν σφυγμὸν εὑρὼν, τῆς διαγνώσεως φράσοι·
Ἢ καὶ προκόπτειν θεῖον ὄργανον λάβοι,
Φωνὴ βοῶντος εἰς ἐρήμους καρδίας·
Ἢ τῇ πυράγρᾳ τοῦ χερουβὶμ ἐγγίσας,
Λά[redacted] αὐτοῦ τοῦ λόγου τὸν ἄνθρακα·
Ἢ τὸ πυραυγὲς δίφρον, ἢ τοὺς ἐμφλέγους
Ἵππους ἐλαύνων, οὐρανῶν ὁδὸν δράμοι,
Ἱππεὺς δὲ δειχθῇ τῷ βίῳ μετάρσιος,
Τῆς σαρκὸς αὐτὸν μὴ κατασπώσης κάτω.
Ἢ[redacted] κατάξει καὶ κρεμάσει τὴν δρόσον,
Ἕλκων, μεθέλκων, ἀντιβάλλων τὰς φύσεις·
Φράξει δὲ πίστει τῶν λεόντων τὸ στόμα,
Δρόσον δὲ δείξει τῆς καμίνου τὴν φλόγα·
Ἢ καὶ παράξει Νεῖλον εἰς αἷμα τρέπων,
Πείσει [redacted]πτειν ἐν ζόφῳ τὸν ἥλιον,
Σχίσει δὲ τὴν ἄβυσσον εἰς τρίβον ξένην,

Στύλο,

Στύλων δὲ δείξει * νυκτὸς ἔμπυρον σέλας,
Ἄρτους δὲ σίτου μὴ προκειμένου πλάσει,
Λιμὸν δὲ θάλψει τῇ βροχῇ τῶν ὀρνέων,
Πηγὰς δὲ πέτραν ἐκβαλεῖν ἀναγκάσει.
Τεῖνοι [redacted]ς εἰς τροπὴν ἐναντίων,
Τοῦ σταυροειδοῦς συμβόλου τὴν εἰκόνα.
Ἴδοι δὲ πυρσῷ μὴ φλογισθεῖσαν βάτον,
Τὰ κρυπτὰ τοῦ μέλλοντος εἰκονίσματα.
Τότε προκύψας, ὡς ὁ Μωσῆς, * ἐμφόβως,
Κα[redacted]πνὸν εὑρὼν ἐν θυέλλῃ καὶ γνόφῳ,
Καὶ πρὸς τὸ νύγμα τῆς ὀπῆς ἀφιγμένος,
Μόλις τὰ κρυπτὰ τῶν ὀπισθίων μέρη
Θεοῦ σκοπήσει, καὶ πλέον μηδὲν βλέπων,
Πλέον ποθήσει τὸν κεκρυμμένον πόθον·
Αρ[redacted]τῶν * ἐρώντων οἱ πόθοι,
Εἰ συντόμως τύχωσι τοῦ ποθουμένου.
Καὶ πᾶς ἐρευνῶν τοῦ θεοῦ τὴν οὐσίαν,
Ὅσον θεωρεῖ, πρὸς τοσοῦτον συμμύει.
Εἰ γάρ τις εἰς ἄβυσσον, ἀπλήστοις κόραις,
Ἢ κα[redacted]αυγῇ δίσκον ἡλίου βλέπων,
Ὅσον * θεωρεῖ, τὰς κόρας ἀμβλυώττει·
Ποῖος πανόπτης † εὐτονήσει νοῦς βλέπειν,
Τὸν τοῦ καθ' ἡμᾶς ἡλίου φωτὸς πόρον;
Ἀλλ' ὦ παρὼν πόρρωθεν ἑδραίῳ τάχει,
Ὁ [redacted]σὸς καὶ δυσεύρετος μένων,
Καὶ πᾶσι ληπτὸς, καὶ κρατεῖσθαι μὴ θέλων·
Πᾶσι γὰρ ὢν ἄγνωστος, ἐγνώσθης ὅλοις
Ἐξ ὧν ἐνεργεῖς, † εἰς τὸ πάντας σε βλέπειν.

Ὅσῳ

Præſtet columnam noctis igneam facem,
Panemque fingat frugibus nullis datis:
Compeſcat & famem imbre demiſſo alitum:
Ac flumen vndæ fluere cogat e petra.
Intendat aut palmas ad hoſtium fugam,
Imaginem exprimens ſalutaris crucis:
Cernatque magno incendio haud vſtum rubum:
Abſtruſa ſigna euentuum prænuncia:
Tandem procumbens præ metu, Moſis modo,
Cum inuenerit fumum in procella nubeque,
Et ad foraminis profectus terminum,
Latentia ægre poſterarum partium
Dei intuebitur, nihilque vltra videns,
Deſiderabit cupidius quod abditum eſt:
Nam amantium ſunt languidi cupidines,
Quando cito optatis frui conceditur.
Iam quiſquis ipſam eſſentiam quærit Dei,
Quanto acrius ſpectet, magis conniueat.
Proinde, ſi ſpectator auidus lumina
Dum iactat in voraginem, aut Solis iubar,
Quanto inſpicit magis, hoc magis perſtringitur:
Quæ perſpicaciſſima videre mens queat
Solaris huius luminis fontem abditum?
Tu qui eminus præſto es celeritate ſtabili,
Et cognitus cunctis, & inuentu arduus,
Qui percipi a cunctis potes, nec vis capi:
Nam nemini perceptus, omnibus agnitus
Tuis operibus, queis vbique cerneris:

Nam quanta magnitudo naturæ tuæ eſt,
Quæ incomprehenſa arctatur excellentia,
Huc vſque nobis actionem cernere
Tuam ſinis: nec angelis ſolum in tuis,
Queis igneas ſubſtantias indens, facis
Materiem ab omni mole mire liberam:
Sed ſi quis ordo eſſentiis ſublimior
Globis in æthereis poliſque nos latet,
In quaque mundi parte, qui nunc cernitur,
Quive ante fuerat, poſtque erit, ſi ſic voles.
Namque exit in flammam atque aquam, tum in aerem,
Terramque: in aſtris, ſtirpibuſque, auibuſque, ineſt:
Itque in natantium & genus repentium,
In omne gramen: denique in hominem magis,
Ob quem iſta, poſt quem tanta currunt ſedulo.
Radius tuus ſedenim, locus quem non capit,
Paruadit omnia, nec premitur anguſtiis:
Neque maximarum eſt artifex rerum modo,
At cuncta ſimul amplectitur firmiſſime.
Nos dirige iſto, quo tui opificI licet
Orbis figuras ſciſcitari ſplendidas.
Nam ecquis, videt dum poma, pictas vel roſas,
Non illico agnoſcit coloris opificem?
Quis ſuaue olens dum nare ducit Balſamum,
Non te ante odoratur magis quam balſamum?
Cedrum quis attollit, quis eius porrigit
Baccas, & vnguentum acre ligno coniicit?
Quis Nardum inungit, delibuto & gramine
Aroma

Ὅπου γὰρ ἐν σοὶ τὸ μέγεθος τῆς οὐσίας,
Ἐν * ἀκαταλήπτοις ἐξοχαῖς συνεστάλη,
Τοσοῦτον ἡμῖν τὴν ἐνέργειαν βλέπειν
Τὴν σὴν ἐφῆκας, οὐκ ἐν ἀγγέλοις μόνον,
Οἷς τὰς πυραυγεῖς ἐμφυτεύσας οὐσίας,
Ὕλην ἄϋλον μυστικῶς ἀπεργάζῃ·
Ἀλλ' εἴ τις ἡμᾶς οὐσιῶν ὑπερτέρα,
Λέληθε τάξις οὐρανοῖς, ἐν αἰθέρι,
Ἐν παντὶ κόσμῳ, τῷ τε νῦν ὁρωμένῳ,
Καὶ τῷ πρὸ αὐτοῦ, καὶ μετ' αὐτὸν, εἰ θέλεις.
Χωρεῖ γὰρ εἰς πῦρ, εἰς ὕδωρ, εἰς ἀέρα,
Εἰς γῆν, ἐν ἄστροις, ἐν φυτοῖς, ἐν ὀρνέοις,
* Εἰς πᾶν τὸ νηκτὸν, εἰς τὸν ἕρποντα στόλον,
Εἰς πάντα χόρτον, εἰς τὸν ἄνθρωπον πλέον,
Δι' ὃν τοσαῦτα καὶ μεθ' ὃν παρατρέχει.
Ἡ σὴ γὰρ ἀκτὶς μηδαμοῦ χωρουμένη,
Εἰς πάντα χωρεῖ, μηδαμοῦ στενουμένη·
Οὐ τῶν μεγίστων οὖσα τεχνῖτις μόνον,
Ὁμοῦ δὲ πάντων ἀσχέτως δεδραγμένη·
Ἴθυνον ἡμᾶς, ἔνθα τῆς κοσμουργίας
Τῆς σῆς ἔνεστιν ἱστορεῖν τὰς ἐμφάσεις.
Τίς γὰρ θεωρῶν μῆλον ἢ βαφὴν ῥόδου,
Οὐκ εὐθὺς ἔγνω τῆς βαφῆς τὸν ἐργάτην;
Ἢ ποῖος εἰς ὄσφρησιν ἐλθὼν βαλσάμου,
Οὐ σὲ προσεισέπνευσε βαλσάμου πλέον;
Τίς κέδρον ὑψοῖ, καὶ πλατύνει τοὺς κλάδους,
Καὶ πικρὸν ἐντίθησι τῷ ξύλῳ μύρον;
Τίς νάρδον ἐψεῖ, καὶ μυρίζων τὴν πόαν,

Ἀρωματίζειν ἐκβιάζει τὸν στάχυν;
   Πόθεν δὲ φοῖνιξ ἐν κατεξηρεῖς τόποις,
Καρποὺς μελουργεῖ τῶν ἐνίκμων βοτρύων;
   Τίς καὶ τὰ κίτρα τῶν ἀκανθῶν ὁ πλάστης,
Συνῆψεν αὐτοῖς αὐτοχάλκους τὰ ξίφη;
   Τίς σπαργανοῖ τὰ τέκνα τῶν φυτῶν * ὅλα;
Καὶ τοῖς μὲν ἐντίθησιν ὀστώδη βάσιν,
Οἷς ἐστιν ἐκτὸς ἀσθενὴς ἡ γυμνότης,
Τοῖς δὲ προβάλλει στεῤῥὸν ἔξωθεν δέρας,
Οἷς ἐστιν ἐντὸς δυσπαθὴς ἡ χαυνότης.
   Τίς τῷ λέοντι θάρσος, ἢ τῇ δορκάδι
Δρόμους ἐνῆκεν ἀντιφάρμακον φόβου;
   Τίς ταῦρον ἐκράτυνεν ὥσπερ ἐργάτην,
Ἀροτριᾶν μέλλοντα; τίς τῶν ὀρνέων
Τὴν γλῶτταν ἐστόμωσεν ὀργάνου δίκην;
Ὡς καὶ νομίζειν τοὺς κενοὺς μυθογράφους,
Εἶναι παρ' αὐτοῖς γνωστικὴν ὁμιλίαν.
   Πόθεν δὲ καὶ γὺψ ἀσθενὲς λαβὼν κρέας,
Καὶ βοῦν ἀνασπῶν ἐξ ἑτοίμων δεπάγων,
Καὶ πτηνὸς ἦρται, καὶ βαδίζει τετράπους;
   Τίς τὰς καμήλους καίπερ οὔσας ὀργίλους,
Ἔπεισε μητρὸς μὴ μιαίνεσθαι γάμῳ;
Καὶ κτῆνος οὕτω βράζον εἰς λάγνον πάθος,
Πρὸς τὸν ἄθεσμον μίξιν ἐγκρατὲς μένον,
Πέρσας ἐλέγχει τοὺς θολοῦντας τὸν βίον.
   Ποίους ὁρισμοὺς ἐκμαθὼν Ἱπποκράτους,
Τετρωμένη δίκταμον ἐμφαγὼν τράγος,
Τὸν ἰὸν εὐθὺς τῶν βελῶν ἀποπλύνει;

Ποίας

Aroma ſpicam cogit almam fundere?
At vnde Palma arentibus nata in plagis,
Mel fundit in fructus racemoſque vuidos?
Quis mala citria muniens tot ſpiculis,
Aptauit ipſis arma naturalia?
Quis ſtirpium fœtus recentes obtegit?
Ac his quidem indit nuclei baſim oſſeam,
Queis nuditas extra imbecilla eſt ſcilicet:
Aliiſque duram opponit exterius cutem,
Queis intus eſt mollitia delicatior.
Ecquis Leoni audaciam, timido at damæ
Curſus timoris remedium tutum exhibet?
Tauro quis vt opifici dedit robur, ſolum
Vertat vt aratro? quisve linguam garrulis
Velut organum formauit auibus tinnulum?
Vt inde rentur fabulatores noui
Ipſas habere cognitos vocum ſonos.
Aſt vnde quæſo maximis Gryps viribus
Bouem vnguibus rapidiſſimis alte eleuans,
Aleſque volat, & quadrupes greſſus mouet?
Quiſnam Camelos, æſtuent irâ licet,
Perſuaſit vt parentis haud ſe polluant
Contactibus? libidinoſum ergo hoc pecus,
Dum temperat conſtanter a venere impia,
Perſas nefandæ impuritatis arguit.
Decreta quænam didicit a Coo ſene,
Vt ſaucius caper ferus Dictamnum edat,
Et ſic ſagittarum venenum reſpuat?

Ecquis Galenus Accipitrum vulnera
Lactucæ amaris purgat e liquoribus,
Caliginosam luminum his nubem aufe-
rens?
At Pardalis feræ cruorem haurit capræ
Vexata morbo: sic medetur & sibi.
Sed vuidis quercus sacratæ frondibus,
Vstos Camelus mox sapores euomit.
At viride gramen si canis gustauerit,
Depellit atræ bilis ægritudinem.
Raui at lupi terram, lepusque cantharos,
Leoque simias: olor ranunculos,
Hædique difficilem cum edunt Scammo-
niam,
Cibo hoc dolores cruditatis leniunt.
Et absque falso numine Æsculapii,
Angues vorando sana fit Ciconia.
Vnde at Catoblepas anhelans vim igneam,
A nare flatum torrida emittens ferum,
Incendii flumen solum versus iacit,
Iaculatur ac telum procul, tanquam ar-
ciger,
Ætnæam vt ardere rapidam flammam
putes,
Fulminibus & pares vaporum turbines?
Vt nisi iuberetur gerere pronum caput,
Flammæque feruidos ciere infra globos,
Terram cadaueribus premi contingeret.
Iam quî genera præstantiora animalium
Terrentur a re viliori qualibet?
Formidat omnis equus flagelli verbera,
Oestroque perculsus fugam taurus capit:

Ποῖος Γαληνὸς ἱεράκων τὴν νόσον
Ὅπως καθαίρει πικροφύλλων θριδάκων,
Ἀχλὺν δι' αὐτῶν ὀπτικὴν ἀποξέων;
Καὶ πάρδαλις μὲν λύθρον αἰγὸς ἀγρίου
Πίνει νοσοῦσα, καὶ καθαίρει τὴν νόσον.
Ὕγρεις δὲ φύλλοις ἐκ δρυὸς καθαρσίου,
Χυμοὺς κάμηλος ἐξεμεῖ κεκαυμένους.
Χλωρὰν δὲ τὴν ἄγρωστιν εἰ φάγῃ κύων,
Χολῆς μελαίνης ἐξερεύγεται πάθος.
Λύκοι δὲ τὴν γλῶ, οἱ λαγοὶ δὲ κανθάρους,
Λέων πιθήκους, οἱ δὲ κύκνοι βατράχους,
Τράγοι δὲ τὴν ἄπεπλον ἀσκαμμωνίαν
Δειπνοῦντες. ἐκπλύνουσι τὴν ἀπεψίαν.
Ἀσκληπιοῦ δὲ τοῦ νόθου θεοῦ δίχα,
Τρώγων πελαργὸς, οὐ νοσήσει, τοὺς ὄφεις.
Πόθεν κατώβλεψ πυρσὸν ἔμφυτον πνέων,
Ἐκ ῥινὸς ἐμφύσημα πυρφορουμένης,
Κάτω τὸ ῥεῦμα τοῦ πυρὸς ἀντιστρέφει·
Πόρρω δὲ πέμπει τὴν φορὰν, ὡς τοξότης,
Αἰτναῖον ὥσπερ καὶ καταρρύτον φλόγα,
Δίκην * κεραυνοῦ πυρσοβολῶν * ἀτμίδα·
Εἰ μὴ δὲ θεσμὸν εἶχε συγκεκυφέναι,
Καὶ τοῦ φλογὸς τὸ βράσμα συγκινεῖν κάτω,
Τὴν γῆν βαρύνειν εἶχεν αὐτοῖς λειψαίοις.
Πόθεν δὲ τὰ πεύχοντα τῶν ζώων γένη,
Ἐκ τῶν δοκεύντων μετρίων φαυλίζεται;
Καὶ πῶς μὲν ἵππος σειρομάστιγα τρέμει,
Οἴστρῳ δὲ φεύγει ταῦρος ἐπτοημένος·

Φοβεῖ δὲ τὸν λέοντα τυφλωθεὶς κύων.
Ἡμᾶς δὲ κώνωψ εὐτελὴς διαστρέφει,
Δάκνων, [illegible]λῶν, ἐξυπνίζων πολλάκις.
Καὶ τῶν ἐλεφάντων ἐκφοβοῦσι τὸ κράτος,
Τὰ μικρὰ γρυλλίζοντα τῶν χοίρων βρέφη.
Καὶ μικρὸς ὕλλος ὑγροχέρσῳ θηρίῳ
Φθορὰν ἐφιστᾷ τῇ τομῇ τῶν ἡπάτων·
Λάθρα γὰρ αὐτῷ προσβαλὼν κεχηνότι,
Διατρέχει τὰ σπλάγχνα σωλῆνος δίκην,
Τεμὼν δὲ κρυπτὴν ἐξ ὀπισθίου θύραν
Φονεὺς διαδρὰς οἴχεται σεσωσμένος.
Ἄλλη δέ τις πέφυκεν ὀρνέου φύσις,
Ἣ τοὺς ὀδόντας βόσκεται τοῦ θηρίου,
Καὶ τοῖς περιττοῖς ἑστιᾶται λειψάνοις·
Στοργὴν δὲ δεικνύουσα γυναίου φίλου,
Καὶ τῆς τραπέζης τὴν τροφὴν αἰδουμένη,
Ὅταν τὸν ὕλλον γειτνιῶντα προσβλέπῃ,
Κράζ[illegible]ῦται, τοῖς ποσὶ περιτρέχει,
Κινεῖ δὲ τοῖς ὄνυξι, καὶ πρὸ τοῦ φόνου,
Κῆρυξ ὀλέθρου γίνεται ζωηφόρος·
Καὶ τῶν τραπεζῶν ἐξελέγχει τοὺς φίλους,
Μὴ* συμμαχοῦντας εἰς ἀνάγκην τοῖς φίλοις·
Ἐξελέγχει γάρ, οἶμαι, τὰς ἐν ὄγκῳ φύσεις,
Ἐκ τῶν ἀμυδρῶν συμμαχεῖσθαι σωμάτων,
Ὡς μή τις αὐτῶν τὰς ἐπάρσεις προσβλέπων,
Πάθοι λεληθὼς δυσσεβεῖς ὑποψίας·
Ὃ καὶ πέπονθεν ἡ κατ' Αἴγυπτον μέθη,
Οὐ τοῖς [illegible]σοις ἠπατημένη μόνον,

Ἀλλ'

Terret Leonem verberatus & canis.
At nos culex vilissimus torquet male,
Mordens strepensque, sæpius somno excitans:
Sicut Elephantum territant ferociam
Ipsi pusilli grunnientes porculi.
At paruus Hyllus terræ alumno & fluminis
Necem struit, feruensque concîdit iecur:
Nam clanculum irrepens in os eius patens,
Per viscera excurrit caui tubi modo,
Findensque posticum latenter ostium,
Hostis fuga suæ saluti consulit.
Est alia item natura auis percallida,
Quæ in dentibus depascitur monstri istius,
Ex reliquiis epulans opimis belluæ:
Et certi amici quis sit affectus docens,
Mensæque honorem & gratiam tribuens cibis,
Quando intuetur Hyllum adesse proxime,
Clangit, strepitque alis, pedibus & prosilit,
Et vnguibus corradit, anteque impetum
Præco necis, salutis idemque auctor est:
Sicque arguit mensarum opipararum asseclas,
Non adiuuantes, cum necessitas iubet.
Namque, arbitror, decebat immanes feras
Exilia hæc corpuscula sibi adsciscere,
Ne forte quis, dum immanitatem harum videt,
In notiones incidat sensim impias:
Ægyptiorum vt accidit temulentiæ,
Quæ non modo his delusa fuit ingentibus,

Sed vilibus reptilibus, ac fœdis feris:
Totum ſalum impietatis horrendæ ebibens;
Ab hiſque docta Hebræa gens malo ſuo,
Vitæ ſtudens vitia æmulari peſſimæ,
Res conſecrauit muſcam ad vnam conditas.
Orcas quis, hæc portenta maris, alta vt iuga,
In vaſtitate immenſi abyſſi continet:
Ne, ſi impetu ferrentur in latas vias,
Naues morarentur, vel alio truderent?
Quisve Remoram piſcem puſillum in æquore
Statuit carinis obuium currentibus?
Hic claſſi in altum vela danti opponitur,
Spirantibuſque auris reſiſtit gnauiter:
Siquidem ala media parte pectoris ſita,
Hunc verſat, & quaſi cymbalum circumplicat;
Quam nauibus quando obiicit currentibus,
Arcet aquilones, fluctuum & curſum impedit,
Spumamque collidit procellis turgidam:
Mucronibus donec nouaculiſque cuſa
Peritus vrinator incautum ſecet,
Et ſalibus iniectum vaporibus priuet:
Hinc fit medela matribus, quas vellicat
Infans in aluo contineri qui nequit,
Sed proſilire vult, ruenſque illabitur.
Vnde at ſecundas, veluti turtur, nuptias
Natura Purpureonis odit maxime:
Vt ſi quam apud nos hic Lupam conſpexerit,
Corpus ſuum inedia ſinat tabeſcere?

Meretricis

Ἀλλ' ἄχρι φαύλων ἑρπετῶν καὶ θηρίων,
Τῆς δυσσεβείας ἐκπιοῦσαι τὸν σάλον.
Οἷς καὶ μαθητεύσαντες Ἑβραῖοι πάλαι,
Τὸν αὐτὸν ἐζήλωσαν ἐν κακοῖς βίον,
Καὶ μέχρι μυίας ἐκθεοῦντες τὴν κτίσιν.
Τίς καὶ τὰ κήτη τῆς θαλάσσης τοὺς λόφους,
Ἐν ταῖς ἐρήμοις τῆς ἀβύσσου συλλέγει;
Μήπως ἐπεισφρήσαντα ταῖς λεωφόροις
Ὁδοστατήσῃ καὶ ταράξῃ τὰ σκάφη.
Καὶ τίς τὸν ἰχθὺν τὸν βραχὺν τὸν ναυκράτην
Ποιεῖ τρεχουσῶν ὁλκάδων ἀντιστάτην,
Καὶ πλωτὸν ὡς ὀλισθον αἰταίρει στόλον,
Καὶ ταῖς * πνεούσαις ἀντιτάττεται βίαις·
Πτέρυξ γὰρ * αὐτὸν πρὸς τὰ τοῦ στέρνου μέσα,
Κυκλοῖ περιπλύξασα κυμβάλου δίκην·
Ἣν τῆς θεούσαις ἀντερείδων ὁλκάσιν,
Ἴσα τὸ πνεῦμα, καὶ τὸ ῥεῦμα, καὶ τρέχῃ,
Καὶ κυρτὸν ἀφρὸν ἀντεπικλᾷ τῷ σάλῳ,
Ἕως μαχαίραις ἢ ξυροῖς τεθηγμένοις,
Τέμῃ τὸν ἰχθὺν τεχνικὸς βυθοδρόμος,
Ἁλσί τε τοῦτον ἐμβαλὼν ἐξικμάσοι·
Καὶ γίνεται κλεὶς μητρικῶν σπαραγμάτων,
Ὅτε σφαδάζει καὶ προπηδῆσαι θέλει,
Καὶ τῆς ὀλίσθεσις ἐκραγῆναι τὸ βρέφος.
Πόθεν δὲ δίττους, ὥσπερ ἡ τρυγὼν, γάμους,
Τοῦ πορφυρίωνος ἡ φύσις βδελύττεται;
Ὃς καὶ παρ' ἡμῖν εἰ σκοπήσοι μαχλάδα,
Λιμῷ τὸ σῶμα τήκεται τεθλιμμένος·

Θέλων

Θέλων δὲ πόρνης μηδὲ τὴν θέαν βλέπειν,
Ἀλλ' ὡς σιωπῇ σωφρονίζει τὸν βίον.
Τίς πυκνοποιεῖν δεικνύει τὴν ἔγχελυν,
Ἀμήτορον οὖσαν καὶ ἀπορεῖς ἀλλοτρίαν·
Ἢ τῶν ἑαυτῆς ἀντιπλεύρων ξυσμάτων,
[redacted]μήματα σπείρουσα ταῖς πετραίαις πλάκαις,
Φύει τὰ τέκνα τῇ κυήσει τῇ ξένῃ,
Καὶ * πλευρομήτρα γίνεται θαλαττία·
Καὶ μὴ λαλοῦσα δογματίζει τῇ φύσει,
Ὡς οὐδὲν * ἐξήμαρτε Μωσῆς, εἰ λέγοι
Πλευρὰν γενέσθαι τοῦ βίου λοχεύτριαν·
Οὐ συγχύσεις γὰρ ἐγκαλεῖν ἀσυμφόρους,
Τῷ συντελεστῇ τῶν ἀμηχάνων θέμις·
Ὑμνητέον δὲ μᾶλλον αὐτὸν, ἡνίκα
Ἐκ τῶν παρὰ φύσιν δημιουργεῖ τὴν φύσιν·
Καὶ τοῦτο ποιεῖ δεῖγμα τῆς ἐξουσίας,
Ἄϋλος ὢν ἔνυλον εἰ κτίζει φύσιν,
Καὶ τρεπτὸς οὐκ ὢν τρεπτὸν εἰ ποιεῖ βίον.
Τίς ἐνδιδύσκει τὴν χελώνην ὀστράκῳ·
Καὶ τὴν ταπεινόσωμον ἐστεγασμένην
Δείκνυσιν ἐντὸς οἰκίας * φορουμένην;
Τίς ἐμφυτεύσας τῷ διαυγεῖ λαμπτῆρι
Σπινθῆρα * λευκὸν, ἑρπετὸν ποιεῖ σέλας,
Τὸν αὐτὸν ἕρπειν καὶ πτεροῦσθαι θεσπίσας;
Ποίαις γὰρ πηγαῖς, ἢ βυθοῖς κεκρυμμένοις,
Ἀρᾷ * σαλαμάνδρα τὰς καμίνους αἰθάλων;
Τίς ἐντέθηκε τοῖς πυρεκγόνοις φρένας,
Διάκρισίν τε τοῦ μαθεῖν τὸ συμφέρον;

Meretricis hic dum vitat aſpectum quoque,
Docto inſtruit vitam ſuo ſilentio.
Quis procreare lubricam anguillam docet
Matricis expertem, & carentem ſemine?
Quæ proximorum ſcrupulorum lateribus
Strigmenta duris inſerit dum cautibus,
Natos ſatu & conceptu inaudito creat,
Et latere gignens in mari producitur.
Sic vel tacens, naturam eo facto admonet,
Magnum nihil Moyſem aberraſſe, hoc cum ait,
Vitæ eſſe coſtam procreatricem viri.
Namque impares confuſiones carpere,
In arduarum rerum opifice, eſſet nefas:
Hunc laudibus celebrare ſed magis decet,
Cum perficit naturam ab aduerſis ei;
Ac præbet hoc potentiæ ſpecimen ſuæ,
Simplexque naturam creat non ſimplicem,
Vitam & fouet mutabilem immutabilis.
Teſtudinem quis hac caua concha induit,
Et corpore exili admodum circundatam,
Intra domum oſtendit vagari propriam?
Quis noctilucæ ſplendidæ clara inſita
Scintillula, volaticam lucem efficit,
Præſtans idem animal reptile ac volatile?
Queis fontibus, vel abditis receſſibus,
Vertit caminos Salamandra in puluerem?
Quis flammæ alumnis indidit vim mentis hanc,
Peritiamque iudicandi quid iuuet?

Nam

Nam prodeuntes ignis ex fornacibus,
Pulli vt recentes, aduolant flammæ igneæ,
Pro mamma habentes & cibo accensam
facem,
Atque obstetricem torridum focum expe-
tunt:
Ignis voracisque, omne quod consumit, os,
In his modo altor fit parensque animal-
culis.
Fœcunditatem Cantharorum quis docet,
Desint vt instrumenta proli his commoda?
Qui colligentes stercus abiectissimum,
Illud rotundant, quando sol radios iacit,
Quovsque globus accenditur cylindricus,
In sterquilinio concipitque semina:
Proinde sic, fœtu sine parente edito,
Prolem creant vteri dolore liberi.
Quæ præteriit is fabulator maximus,
(Nam Porphyrio acuta est quidem lingua
oppidô,
Ast eius ingenium minime constat sibi)
Ad fabulas accurrit instructas dolo,
Et prata nactus asperos metit rubos:
Mirari at ipsum talia æquius fuit,
Laudando summam numinis potentiam,
Extrema quod pertingat ad fastigia:
At non Dei simulacra temere dicere
Hos stercore infectos olentes cantharos,
In quo videntur pedibus incuruis suis
Stercus globosum vltro citroque voluere,
Superorum obire & orbium negotium,
Et fingere æthereos globos de stercore.

O mens

Ἐκ τῆς ῥοπῆς γὰρ τοῦ πυρὸς παρηγμένοι,
Περιτρέχουσιν, ὡς νεοττοὶ, τὴν φλόγα
Θηλ[redacted]οντες, καὶ τροφὴν τὴν λαμπάδα,
Καὶ τὴν ἑαυτῶν πυρφόρον μαιευτρίαν
Ἀεὶ ποθοῦσι· καὶ τὸ παμφάγον στόμα
Μόνον παρ' αὐτοῖς γίνεται ζωοτρόφον.
Τίς τεκνοποιοὺς δείκνυσι τοὺς κανθάρους,
Τῶν [redacted]τίκτειν οὐχ ὑπόντων ὀργάνων;
Οἳ συλλέγοντες κόπρον ἠμελημένην,
Σφαιροῦσιν αὐτὴν * εἰσβαλόντος ἡλίου,
Ἕως πυρωθεὶς τῶν κυλίνδρων ὁ στρόφος,
Ἐγκυμονήσει τὴν σπορὰν τῇ κοπρίᾳ·
Οὕτω[redacted]ν ἐξ ἀμήτορος τόκου,
Γονὴν * νεουργήσουσιν ὠδῖνος ξένην.
Ἅπερ * παρελθὼν ὁ θρασὺς μυθογράφος·
Τῷ Πορφυρίῳ γλῶσσα μὲν τεθηγμένη,
Γνώμης δὲ φύσις ἀστατεῖν εἰθισμένη·
Μύθ[redacted] ἐπεσκίρτησεν ἠπατημένοις,
Λειμῶνας εὑρὼν, καὶ θερίζων τὰς βάτους·
Ἐχρῆν γὰρ αὐτὸν ταῦτα μᾶλλον θαυμάσαι,
Καὶ παγκρατὲς τὸ θεῖον ὑμνῆσαι κράτος,
Πῶς καὶ δι' αὐτῶν ἔρχεται τῶν ἐσχάτων·
Καὶ [redacted]οῦ μίμημα τολμῆσαι λέγειν,
Τοὺς κοπρομόχθους καὶ δυσώδεις κανθάρους,
* Ἐφ' οἷς δοκοῦσιν ἐκ ποδῶν ἀντιστρόφων,
Τὴν σφαιροειδῆ κόπρον ἀντιστρέφειν,
Καὶ πρᾶγμα ποιεῖν τῶν ἄνω κυλισμάτων,
Καὶ [redacted]ματουργεῖν οὐρανοὺς ἐκ κοπρίας.

Ὁ νοῦς

Ὦ νοῦς ἀμυδρὸς, ὢ θρασύστομος βία·
Εἰ τῷ θεῷ μὲν εἰς ὕφεσιν ἥκει πόλος,
Τῷ κανθάρῳ δὲ γίνεται καθ' ἡμέραν.
Τίς ἀσπόρῳ τοὺς γῦπας ἐξάγει τόκῳ,
Φυλῆς παρ' αὐτοῖς οὐχ ὑπούσης ἄῤῥενος,
Σκιαγραφοῦσα δεικνὺς * γνωστικῆς ἀφθεγξίας;
Οἱ τοῦ γάλακτος ἐμπεφραγμένων τῶν πόρων·
Μόνοι γὰρ ἐκβλύζουσιν ὀρνίθων γάλα·
Τὸν μηρὸν ἐκτέμνοντες ἡματωμένοις
Γάλακτος ὁλκοῖς ζωπυροῦσι τὰ βρέφη.
Καί μοι δοκεῖ τὸν γῦπα σεμνῦναι πλέον,
Τῇ συμπαθείᾳ τῆς γονῆς τετμημένον,
Ἢ τὸν μέγιστον εἰς ἀσέλγειαν Δία,
Τμηθέντα μηρὸν εἰς γονὴν ὀλεθρίαν.
Τίς τῶν πελεκάνων ἀντὶ λόγχης τὸ στόμα,
Ξένοις διωργάνωσε μακραγκωνίοις,
Καὶ χάσμα τούτοις ἐξανοίγει παμφάγον
Πρὸς τὰς ἀπλήστους ἁρπαγὰς τῶν ἰχθύων;
Ποίᾳ δὲ δεινότητι τὰς κόγχας, ὅταν
Ἐν τοῖς ἑαυτῶν συγκαλῶσιν ὀστρέοις,
Τέχνῃ διαστέλλουσιν ἠκριβωμένῃ;
Συνημμένας γὰρ τὰς πτυχὰς τῶν ὀστράκων,
Ἀμηχάνως ἔχοντες εἰς λύσιν φέρειν,
Χαλῶσιν αὐτὰς εἰς τὸ πῦρ τῶν ἐντέρων,
Λύσιν δὲ πάσχει τῶν πτυχῶν ἡ στεῤῥότης,
Τῇ θερμότητι τῶν ἔσω χαυνουμένη·
Θᾶττον δὲ τὰς πρὶν ἐξεμοῦντες σπουδέας,
Γυμνῇ διαρπάζουσι τὰς σάρκας μάχῃ.

Τὴν

O mens tenebricosa, osque plenum audaciæ!
Siquidem Deo sedes polorum est vnica,
At scarabeo noua in dies fit singulos.
Quis semine educit sine vllo vultures,
Queis masculam natura prolem non dedit,
Vmbram docentis indicans silentij?
Hi porro lacteis opertis fontibus,
(Soli alituum enim lac feruntur fundere)
Crus dissecantes, sanguine aspersis suo
E tractibus lactis suum reparant genus.
Hinc autumo venerabilem mage vulturem,
Dum prolis affectu suæ se dissecat,
Quam maximum istorum Iouem in libidinem,
Dum prolem ad impiam sibi excidit femur.
Quis lanceæ instar ora Pelicanis dedit
Instructa miris maximisque spiculis:
Atque his hiatum pandit omniuorum, vtilem
Ad tot rapinas piscium quos glutiunt?
Iam quali acumine præditi hi sunt alites,
Dum comprimunt conchas simul cum tegmine,
Dein arte subtilissima illas diuidunt?
At enim cohærentes sibi testas bene,
Cum nesciant solutione frangere,
Conchas relaxant in calorem viscerum;
Sic concoquendo dura testa soluitur,
Feruore mollitis repente carnibus:
Ac protinus nexus solutos euomunt,
Prædantur & nudo esculenta prœlio,

Testae

Testacei scuti priuata tegmine.
Quis lucis alitem sonantem intra domum
Persuasit horas noctis vt subduceret:
Et præuideret Sole nondum orto iubar,
Somno sepultos opifices vt suscitet?
Quis porro Homeri e fictionibus Deus
Phœnicis abradit senectam vsti rogo,
Atque arido condens senem busto alitem,
Viuas sepulcri reliquias mox exhibet?
Graij inde Graiis cedite ergo fabulis,
Pie & reuiuiscentiam modo credite.
Prædictionum quis auibus dedit modos?
Diuinat imbres tempore in sudo humidos
Cornicis os, viridis senecta cui diu est.
Et antequam aura spiret, eius præscia est
Densum fulica dum curuat alarum sinum.
Quales at Ibis nigra doctores habet?
Quæ ipso Galeno in hoc videtur doctior,
Quod clausus est quoties meatus infimus,
Incerta quo pacto referet hanc ianuam,
Oblongum in obliquum latus collum exserit,
Siphunculi in modum suum rostrum struens,
Salsumque fundens visceri succum intimo,
Ita arida his fluxis onera trudit foras.
Quis semine edidit sine vllo vultures,
Vbi fæminæ omnes, masculum nullum genus?
Hi virginem nostram gerentem lampada
Præ se ferunt, quantum alitis natura quit.

Oportuit

Τὴν ὀστρακώδη μὴ φοροῦσαις ἀσπίδα.
Τίς τὸν μεγιστόφωνον ἔνδον τῆς στέγης,
Ἔπεισεν ὄρνιν ὡρολογεῖν τὴν εὐφρόνην·
Καὶ μὴ παρόντα προβλέπειν τὸν ἥλιον,
Καὶ τοὺς ἐνύπνους ἐξυπνίζειν ἐργάτας;
Θεὸς δὲ ποῖος τῶν Ὁμήρου πλασμάτων
Γῆρας ξέει φοίνικος ἐκπυρουμένου,
* Λυπρῷ δὲ τὸν γέροντα τεφρώσας τάφῳ,
Ζῶντα προβάλλει τοῦ τάφου τὰ λείψανα;
Ἑλληνικοῖς Ἕλληνες εἴξαντες λόγοις,
Πείσθητε λοιπὸν τὴν ἀνάστασιν σέβειν.
Τίς ναυτικοὺς δίδωσι τοῖς πλωτοῖς ὅρους;
Μαντεύεται γὰρ ὑετοὺς ἐν αἰθρίᾳ
Τῆς μακρογήρου τῆς κορώνης τὸ στόμα.
Πρὸ τοῦ δὲ πνεῦσαι, τὰς πνοὰς προδεικνύει
Αἴθυια κολπώσασα τὸ πλωτὸν νέφος.
Ἶβις δὲ ποίων εὐπορεῖ διδασκάλων,
Καὶ τοῦ Γαληνοῦ δείκνυται σοφωτέρα;
Τῆς γὰρ κάτωθεν ἐμφραγείσης ἐξόδου,
Ἀμηχανοῦσα πῶς ἀνοίξει τὴν θύραν,
Τὸν μακρὸν * ἐκτείνασα λοξῶς αὐχένα,
Σίφωνα γοργὸν τεκτονεύει τὸ στόμα,
Καὶ χυλὸν ἅλμης ἐμβαλοῦσα τοῖς ἔσω,
Τὰ ξηρὰ ῥευστοῖς ἐξεφόρτωσεν βάρη.
Τίς ἀσπόρῳ τοὺς γῦπας ἐξάγει τόκῳ,
Φυλῆς παρ' αὐτοῖς οὐχ ὑπούσης ἄρρενος;
Οἱ τὴν καθ' ἡμᾶς πυρφοροῦσαν παρθένον
Δεικνύντες αὐτὴν ὡς ἐφικτὸν ὀρνέῳ·

Ἔδει γὰρ οἶμαι τοῦ τοσούτου θαύματος
Ἔχειν ἀμυδρὰς ἐμφάσεις καὶ τὴν φύσιν,
Ὡς μήτι δόξῃ καινοτομεῖσθαι τόκῳ,
Μήτε πρὸς ἄκρον ἱστορεῖν τὰ τοῦ τόκου·
Οὐ γὰρ μένουσιν ὡς ἐκείνη παρθένοι,
Ὅταν τὸ πεχθὲν εἰς διέξοδον δράμῃ,
Ῥήξῃ τὰ κλεῖθρα καὶ παρέλθῃ τὰς θύρας.
Εἰ δ᾽ αὖ γε καὶ τίκτουσιν ὀρνίθων γένη,
Ἐγκυμονοῦντα τῇ φορᾷ τοῦ πνεύματος·
Πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ τεκοῦσα παρθένος
Τὸ πιστὸν ἕξει τῆς γονῆς τῆς ἀσπόρου,
Ἐκ ζωοποιοῦ πνεύματος πληρουμένη;
Ποῖος δὲ Φοίβου μαντικώτατος τρίπους
Τὸν μῦν διδάσκει τὸν τυφλὸν, τὸν παμφάγον,
Ἐν τοῖς λαβυρίνθοις ὄντα τῶν ὀρυγμάτων,
Φράττειν πρὸ καιροῦ τῆς φορᾶς τῶν πνευμάτων
Τὰς ἀντιλόξους τῶν ὀπῶν διεξόδους,
Ἄλλας δὲ ποιεῖν ἀντισωθέτους, ὅπου
Τὸ χῶμα τῆς γῆς τὰς πνοὰς ἀποκρύβοι.
Ποῖος δὲ ξηρὸς τοῖς ἐχίνοις * ἐν σάλοις
Προβλεπτικὰς δίδωσιν ἐν βυθῷ κέρας,
Ὅπως φυγόντες * πρὸ ζάλης, τὰς τῆς ζάλης,
Εἰς τὴν γαλήνην προσρυῶσι τῶν λίθων;
Τίς τὴν μέλιτταν τὴν σοφὴν, τὴν ἐργάτιν,
Γεωμετρεῖν ἔπεισε, καὶ τριωρόφους
Οἴκους ἐγείρειν ἑξαγώνων κλισμάτων·
Ποιεῖν δὲ τὰς σύριγγας οὐκ ἐπ᾽ ὀρθίας
Γραμμῆς διευθύνουσαν, ἀλλ᾽ ἐγκαρσίαν,

Μήπως

Oportuit ſedenim iſtius miraculi
Naturam imagines habere abſconditas,
Vt nec nouata appareat partu hoc, neque
Arcana prorſus detegat partus ſacri:
Nam virgines intactæ, vt illa, non ma-
nent,
Fætuſque maturo meandi tempore
Sua clauſtra confringit, foreſque tranſilit.
At ſi parere ſic conſtat iſtos alites,
Vterumque ferre flamine Euri percitos:
Cur non magis quæ Virgo partum pe-
pererit,
Faciet fidem nullo editæ prolis ſatu,
Vitalis auræ plena cum eſſet ſpiritu?
Agedum tripes quis fatidicus Apollinis
Murem edocet luminibus orbum, fame-
licum,
Cum latitat in labyrinthiis meatibus,
Occludere, antequam irruat venti im-
petus,
Foraminum cubilis obliquas vias,
Aliaſque conſtruere ſcrobes contrarias,
Telluris agger flamina vt coerceat.
Quis vero Echinis pelagicis Nereus dedit
In fece præſcias futuri pupulas,
Vti ante turbinem procellæ agili fuga,
Rapiant lapillos, pondere vt ſtent firmius?
Quis mellis opifici liquentis optimæ,
Geometriam exercere ſuaſit, ac domos
Tectis tribus, ſexangulares condere?
Et fiſtulas non lineis dirigere
Rectis, at obliqua via, flexo ordine:

Ne forte labantur pedes vſquam infimi
Ex ſarcinis ſuperis, quibus pondus graue
eſt:
Sed paribus vt ſpatiis locati limites
Sint fornicatarum ædium ſtabilimina:
Quo cella ſtet firmata rectis arcubus,
Et nectaris nil dulcis excidat foras.
Geometriam tractans vide Euclide hoc
opus,
Nullam at figuram linearem detrahas,
Ne aculeus magiſtræ apis doctiſſimæ
Te pungat, addiſcas vt inuitus licet.
Quis araneos ſubtilibus digitis creat,
Et nere docet, & fila ad opificium ſuum
Ex viſcerum receſſibus refundere?
Qua linearive arte firmas ad baſes
Fundamina iaciunt, ſtruuntque vincula:
Medioque puncto dirigentes ſtamina,
Induſtria edunt circulos mirabili;
Et interordinio hoc inanis tramitis
Contrarias ſibi columnas comparant:
Subtilis operis pulchra ne molitio
Ab araneo fabricata tandem corruat,
Qui ex vnico duplex opus filo efficit,
Ac veluti rete fila ſunt, tectum & domus.
Hunc erubeſcat, temere quiſquis di-
ctitat
Materiem initium non habere: nam ca-
rens
Si vermis hac, texit, ſecundam certe eam,
Æuo at priores dicere eſt araneos,
Filorum opifices materiæ inhærentium.

Μήπως ὀλισθήσωσιν οἱ κάτω πόδες
Ἐκ τῶν ἄνωθεν φορτικῶν βαρημάτων·
Εἶναι δὲ μᾶλλον τὰς * παραλλήλους θέσεις,
Τῶν ἀντιλόξων κλισμάτων ἐρείσματα·
Ὡς καὶ τὸν οἶκον ἑστάναι βεβηκότα,
Καὶ μηδὲν ὑγρὸν ἐκπεσεῖν τῆς ἰκμάδος.
Γεωμετρῶν ἐντεῦθεν Εὐκλείδη σκόπει,
Καὶ σχῆμα μηδὲν γραμμικὸν * παρεξέσῃς,
Μήπου σε κέντρον τῆς σοφῆς διδασκάλου
Πλήξῃ μελίττης, καὶ μαθεῖν ἀναγκάσῃ.
Τίς τοὺς ἀράχνας λεπτοδακτύλους πλάσας,
Νήθειν διδάσκει, καὶ πρὸς ἔργα τοὺς μίτους
Ἐκ τῶν παρ' αὐτοῖς ἐντέρων ἀναπλύειν;
Ποία δὲ τέχνη γραμμικῇ πρὸς τὰς βάσεις
Βάλλουσιν ἀρχὰς, καὶ προτείνουσιν θέσεις,
Μέσῳ τῷ κέντρῳ τὰς ἐπάρσεις τῶν μίτων
Κύκλους ἀπαρτίζουσιν ἠκριβωμένους·
Καὶ τῇ μεταξὺ τοῦ κενοῦ διαστάσει,
Στύλους * ὑφαρμόζουσιν ἀντισωθέτους·
Ὅπως τὸ μηχάνημα τῆς λεπτουργίας
Ὡς ἐξ ἀράχνου συντεθὲν μὴ συμπέσῃ,
Ὃς διπλὸν ἔργον ἐξ ἑνὸς ποιεῖ μίτου,
Λίνα πρὸς ἄγραν, καὶ πρὸς οἴκησιν στέγην.
Ὃν ἐντρεπέσθω πᾶς τις ἀφρόνως λέγων
Ὕλην ἄναρχον· εἰ γὰρ ὕλην οὐκ ἔχων
Σκώληξ ὑφαίνει, τὴν μὲν ὕλην δευτέραν,
Πρωτογόνους δὲ τοὺς ἀράχνας λεκτέον,
Ὡς τῶν ἐνύλων ἀρχιτέκτονας μίτων.

Κύκνον δὲ ποῖος ἐξεπαίδευσε τρόπος
Εἰς αὔραν ἐλθεῖν μουσικῆς εὐρυθμίας;
Ὃς τὴν πτερωτὴν ἐξαπλώσας πυκτίδα,
Τερπνὴν ξενουργεῖ ταῖς πνοαῖς μελῳδίαν·
Καὶ τοῦτον οἶδα θαυμάσας πολλῷ πλέον
Ἢ γ' Ὀρφέα κρούοντα μυθώδη λύραν.
Ποίου δὲ κώνωψ εὐπορήσας ὀργάνου,
Φωνὴν ἔχει σάλπιγγος; ἢ ποίῳ λόγῳ
Ἐν σμικρότητι συντεθεὶς ἀμηχάνῳ,
Μόρφωσιν * ἴσχει, καὶ πτερούμενος φέρει,
Στόμα, τράχηλον, ὄμμα, κοιλίαν, πόδας,
Καὶ τὰς ἀδήλους τῶν ἔσω διαπλάσεις,
Ἃς οὐκ * ἀφῆκε ψηλαφᾶν ἡ λεπτότης;
Οὐ γὰρ τοσοῦτον τῶν μεγίστων ἡ φύσις,
Ὅσον τὰ μικρὰ ταῦτα τῶν ἀμηχάνων,
Τὴν πανσθενῆ δείκνυσι μηχανουργίαν.
Πρόελθε μύρμηξ σιτοκλέπτης, ἐργάτης,
Τὸν κόκκον ἡμίτμητον ἐγκλείων κάτω,
Μήπως νοτισθῇ καὶ σαπῇ ταῖς ἰκμάσι,
Καὶ φθαρτικὴν κάτωθεν αὐξήσῃ χλόην.
Ὅταν δὲ πυκναὶ τῶν νεφῶν αἱ συγχύσεις
Τοῖς ἐργομόχθοις ἀντιπνεύσωσιν πόνοις·
Πόθεν σε μάντιν τοῦ Ζαμόλξιδος πλέον
Ἕκαστος οἶδεν εὐσυνόπτως ἀγρότης;
Ὅτε προδεικνὺς αἰθρίαν πεπηγμένην,
Τὸν σῖτον ἁπλοῖ ἐξ ἐνύγρου πυθμένος,
Εἰς ἄξυλον πῦρ, εἰς τὸν ἥλιον φέρων,
Ὅπως πυρωθεὶς τῇ βολαῖς ταῖς ἐμφλόγοις,

Ὃς

Quomode Cygnus institutus est nouo
Venire ad auram musici modulaminis?
Hic dum tabellam aligeram in aera explicat,
Lætum per ipsum perficit mire melos.
Mirabilior hinc mi videtur Orpheo,
Qui fabulosam concrepat testudinem.
Quale at culex est nactus organum sibi,
Edat tubæ vt sonum? vel inimitabili
In paruitate compositus, aliquam tamen
Formam obtineat, & aliger cuncta hæc gerat,
Os, collum & oculos, viscera, & citos pedes,
Formasque inaspectabiles intrinsecus,
Quas tenuitas mira haud sinit contingere.
Proinde non tam maximarum quamlibet
Natura rerum, quam pusillarum, docet
Industriæ molitionem maximæ.
Accede iam huc formica frumenti rapax,
Operaria, abscondens humi grana in duo
Partita, ne quam vliginem aut cariem trahant,
Aut noxium a radice gramen pullulet:
At quando cælo densa nubium agmina
Aduersa tantis imminent laboribus,
Vnde melius quam ipsi Zamolxidis Magi
Vir rusticanus quisque nouit te indice?
Quumque indicas serena certa tempora,
Frumentaque expromis cauis ex vuidis,
Ignem ad carentem sudibus, ad solis facem:
Quo accensa radiis grana sparsa feruidis,

Ceu triticum frictum, parata & tosta sint:
Nam mentis haud formica tantæ erat capax,
Vt præuidendi modulum haberet cognitum:
Ni præuidens quæ mens foret, sibi vt minus
Præsumerent qui sidera alta examinant,
Mirentur at formicam, vti animal tantulum
Æstatis ac brumæ asperæ prænuncium est.
Quis disparem ouis præbuit naturam, & his
In paruulis Elementa monstrauit typis?
Membranam eis tenuem inserens, tanquam aera,
Vitellum vt ignem, album liquorem, veluti aquam:
Vt terra quod durum est: facit natura enim
Extra quod est, telluris vt medium globum:
Foris vt resolui septa firma non queant,
Neque rursus obtundi meatus intimi.
Nam intra vitellum semen & matrix inest,
Sanguinea quædam gutta semper palpitans:
Cuius ope membra eduntur istic pleraque,
Carnesque & alæ, & ossium compagines.
Pauone viso quis parum mirabitur
Sapphirum in auro innexum, & in gemmantibus
Alis, smaragdo purpuram viridi insitam:
Varios colores seminatos vndique,
Mixtos citra confusionem splendide:
Quisnam in aciem educit locustarum agmina
Aligera, collecta in neces Ægyptias:
Vt nubilum telum sagittarI abditi,
Iaculum paratum, hastamque motam vi sua:
Densam

Ὡς ἄρτος ὀπτὸς εὑρεθῇ πεφρυγμένος·
Οὐ γὰρ τοσαύτης ἦν ὁ μύρμηξ φροντίδος,
Ὡς ῥυθμὸν εὑρεῖν γνωστικῆς περιβλεψίας,
Εἰ μή τις ἦν πρόνοια μὴ φρονεῖν μέγα
Τοὺς τῶν ἐν ἄστροις αἰτιῶν ζυγοστάτας,
Ἀλλ᾽ ὥστε καὶ μύρμηκα θαυμάζειν, ὅπως
Χειμῶνα δηλοῖ καὶ προμηνύει θέρος.
Τίς ποικίλην δίδωσι τοῖς ᾠοῖς φύσιν,
Μικροῖς δὲ τὰ στοιχεῖα δεικνύει τύποις,
Τὸ λεπτὸν αὐτοῖς ἐμβαλὼν ὡς ἀέρα,
Τὸ ξανθὸν ὡς πῦρ, καὶ τὸ λευκὸν ὡς ὕδωρ,
Τὸ σκληρὸν ὡς γῆν· ἀπογαιοῖ * γὰρ ἡ φύσις
Ἔξωθεν αὐτό, γῆς μεσοκλήρου δίκην,
Ὡς μήτε τοὺς ἔξωθεν ἐκλύσαι τόνους,
Μηδ᾽ αὖ γε τοὺς ἔσωθεν ἀμβλῶσαι πόρους.
Ἔσω γὰρ αὐτοῖς ἀντὶ μήτρας καὶ σπόρου,
Στιγμή τις ἐμπέφυκεν * ἡματωμένη,
Δι᾽ ἧς * ἐκεῖσε σωματοῖ τὰ ποικίλα,
Εἰς σάρκας, εἰς ὄστωσιν, εἰς πτερῶν χύσιν.
† Ω πῶς ἰδών τις τὸν ταὼν μὴ θαυμάσει
Τὸν χρυσὸν ὡς σάπφειρον ἐμπεπλεγμένον,
Καὶ τὴν πτερωτὴν ἐν σμαράγδῳ πορφύραν,
Τὰς πολυμόρφους συνθέσεις τῶν χρωμάτων,
Ὅλας ἀσυγχύτους τε καὶ μεμιγμένας;
Τίς ἐκστρατεύει * παγκενῆ τὴν ἀκρίδα;
Ἔθνος πτερωτὸν εἰς φθορὰν Αἰγυπτίων,
Βέλος * νεφῶδες ἐξ ἀδήλου τοξότου,
Λόγχην ἑτοίμην, αὐτοκίνητον δόρυ,

Πυκνὴν

Πυκνὴν φάλαγγα, μυελόστομον ξίφος,
Πηδητικὴν ἔπαλξιν ἀστάτου μάχης·
Οὐχ ἵπταται γὰρ, ἀλλὰ πλήττει, καὶ τρέχει,
Ἕρπουσα πορθεῖ, καὶ κλονεῖ πτερουμένη,
Δοκεῖ δὲ φεύγειν καὶ παλίνδρομος μένει,
Φθείρει πρὸ καιροῦ, καὶ θερίζει πρὸ χρόνου,
Τήκει τὰ δένδρα, καὶ μαραίνει τὴν πόαν,
Ὠμὴν ἀμέλγει τῶν ὀπῶν τὴν ἰκμάδα,
Τρυγᾷ τὰ φύλλα, τὴν τρύγην δὲ βόσκεται·
Καὶ συλλέγει τὰ κῶλα, καὶ τείνει πάλιν,
Ὥσπερ τὰ νεῦρα τῶν βελῶν οἱ τοξόται·
Καὶ τραυματίζει σῶμα τῶν ἐναντίων,
Τοῖς αἱματόξοις τῶν * σκελῶν ἀκοντίοις.
Καὶ μή τις ἡμᾶς κομπορρήμων φαυλίσοι,
Ὡς πρὸς τὰ μικρὰ, καὶ σχεδὸν τετμημένα,
Κινοῦντας εἰκῆ τοῦ λόγου τὸν ἄξονα.
Εἰ γάρ τις οἶκον * ὡραϊσμένον βλέπων
Μορφαῖς ἀπαστράπτουσι κεχρυσωμέναις,
Ἡρμοσμένον δὲ καὶ σιδήρῳ καὶ ξύλοις,
Καὶ τῇ πενιχρᾷ συμπλοκῇ τῶν ὀστράκων,
Σὺν τοῖς μεγίστοις καὶ τὰ μικρὰ θαυμάσει,
Στέργων ἅπαντα, καὶ κροτῶν τὸν ἐργάτην·
Πῶς οὐχὶ μᾶλλον τοῦ πανεργάτου λόγου,
Μύρμηκα καὶ κώνωπα καὶ τὴν ἀκρίδα,
Τὰ πάντα θαυμάσειεν ἔργα σὺν φόβῳ;
Πῶς ἡ χαμερπὴς καὶ τοσαύτη σμικρότης
Τυχεῖν τοσαύτης ἠξιώθη φροντίδος,
Ὡς καὶ φρόνησιν ἐντεθῆναι καὶ κράτος,

Densam cateruam, centicipitemque gladium,
Saliensque præsidium inquieti prœlii:
Locusta enim non stat, feritque & cursitat,
Vastatque repens, peruolitat omnia loca,
Fugatque simulat, reciproca & sistit via:
Ac perimit ante tempus, ante diem metit:
Arbusta marcere, & rigere herbas facit:
Crudum liquorum exsugit humorem omnium:
Vindemiat folia, at vorat vindemiam:
Cadauera modo congregat, modo dissipat,
Neruos sagittarum vt sagittipotens solet:
Et hostium corpus suorum vulnerat,
Hastilibus crurum recuruorum horridis.
Nec vllus ideo nos blatero derideat,
Quod ad minuta hæc, maximeque exilia,
Sermonis axem inaniter conuertimus.
Si quispiam domum superbam viderit,
Imagines in qua renident aureæ,
Ferroque constructam, trabibus & ligneis,
Ac paupere laterum applicata fabrica,
Mirabitur minuta cum magnis simul,
Et cuncta laudans, opifici applaudet bono:
At quanto magis is Verbi opificis omnium
In culice, formica & locusta paruula,
Suspiciet opera tanta cum formidine?
Quo pacto humi quæ abiecta serpit paruitas
Honorata tanta prouidentia Dei est,
Vt inderetur robur & prudentia

Gracili,pusillæ,arctæque molis bestiæ?
Et quî Dei vis non remisit se prius,
Quam iungeret subtile opus tantis bonis?
Ast vnde procedit iterum Pauo elegans,
Ales micans, stellasque naturâ gerens,
Amictus aliger rubente purpura:
Pandit superbus mira qua spectacula,
Ac solus inter alites cunctos salit:
Hinc illaboratæ figuræ & insitæ
Miscent colorum varietatem plurimam.
Iam qualis est lex Sericis quæ vermibus,
Præclara suadet vellera hæc contexere;
Quæ si colore tincta fuerint purpuræ,
Cohibent tumorem callide omnem principum?
Nam memoria ipsis suggerit, mentem & subit,
Quod ante vestis huius ornatus fuit
Bombycis indumentum, amictusque fragilis.
Hic quoque reuiuiscentię fidem facit,
Dum mortem obit suo in sepulcro conditus,
Idem domicilium ęligens tumulum sibi:
Ac ferme iam toto suo corpusculo
Putri, fluente, & tabe consumpto mala,
Vocante ab Orco suscitatur tempore:
Tum pristinam (mirum) sibi formam parit
In paruulis sui reliquiis corporis,
Membrorum & effigiem priori habet parem.
Sic plurimos errore captos arguit,
Vita & fruens conuincit infidum genus:

Ἰσχνῇ, ταπεινῇ καὶ στενῇ διαστάσει;
Καὶ πῶς τὸ φρικτὸν οὐχ ὑπεστάλη κράτος
Ἔργοις τοσούτοις προσβαλεῖν λεπτουργίαν;
Πόθεν ταὼς πρόεισιν ὡραῖος πάλιν,
Ὄρνις διαυγὴς καὶ κατάστερος φύσει.
Τὴν πορφυρᾶν πτερωτὸς ἠμφιεσμένος·
Ἐξῆς ἀλαζὼν καὶ τυφώδης τὴν θέαν,
Μόνος διατελεῖ τῶν ἁπάντων ὀρνίθων·
Ἥγ' ἐξ ἀμόχθων συμπλακεῖσα πλασμάτων,
Πολλὴν χύσιν ἔμιξεν αὐτῷ χρωμάτων.
Ποῖος δὲ καὶ σκώληκα Σηρικῶν νόμος,
Πείθει τὰ λαμπρόκλωστα νήματα πλέκειν,
Ἃ τῇ βαφῇ χρωσθέντα τῆς ἁλουργίδος,
Χαυνοῖ τὸν ὄγκον τῶν κρατούντων ἐμφρόνως;
Μνήμη γὰρ αὐτοὺς εὐλαβῶς ὑποτρέχει,
Ὅτι περ αὐτὴν τῆς στολῆς ἡ λαμπρότης,
Σκώληκος ἦν ἔνδυμα, καὶ φθαρτὴ σκέπη.
Ὃς τῇ καθ' ἡμᾶς μαρτυρῶν ἀναστάσει,
Θνήσκει μὲν ἔνδον τῶν ἑαυτοῦ μνημάτων,
Τὸν αὐτὸν οἶκον καὶ ταφὴν δεδεγμένος·
Σχεδὸν δὲ παντὸς τοῦ κατ' αὐτὸν σαρκίου
Σαπέντος ἢ ῥυέντος ἢ τετηγμένου,
Χρόνου καλοῦντος ἐκ φθορᾶς ὑποστρέφει,
Καὶ τὴν πάλαι μόρφωσιν ἀρρήτως φύει,
Ἐν τῷ περιττεύσαντι μικρῷ λειψάνῳ,
Πρὸς τὴν ἀπ' ἀρχῆς σωματούμενος πλάσιν.
Κατηγορεῖ δὲ πυκνὰ τῶν πλανουμένων,
Καὶ ζῶν ἐλέγχει τὴν πικρὰν ἀπιστίαν,

Εἰ μηδὲ τοῖς σκώληξιν ὡς διδασκάλοις,
Πεισθεῖσα λοιπὸν τὴν ἀνάστασιν σέβει.
* Ποῖοι γὰρ ἂν τύχωσι συγγνώμης λόγου
Οἱ τοῖς ἑαυτῶν ψηλαφῶντες δακτύλοις
Σκώληκα νεκρὸν ἐκ ταφῆς ὁδοιπόρον,
Βλέποντες ἢ μύοντες εἰς ἀβλεψίαν,
Τὴν πίστιν ἀντέστρεψαν εἰς ἀπιστίαν;
Πόθεν χελιδὼν ἐξ ἀομμάτου θέας,
Τελήμερος πρόεισιν ὀμματουμένη,
Πόαν περιτρίψασα ταῖς κόραις μίαν;
Ἣν οὐκ ἀκόμψως καὶ χελιδόνιον λέγειν,
Κελτοὶ παλαιῶν δογμάτων ἐθέσπισαν,
Τὴν ἀξίαν λαβοῦσαν ἐκ τῶν πραγμάτων·
Καὶ τῷ θέρει μὲν ὡς λύρα ῥυθμίζεται·
Ὅταν δὲ χειμὼν εἰσβάλῃ, συστέλλεται,
Καὶ δένδρον εὑρεῖν οἰκίαν τεχνάζεται,
Καὶ σπαργανοῦται συντεθεῖσα τῷ ξύλῳ,
Καὶ τὴν πτερωτὴν * ἐκδιδύσκεται σκέπην,
Αὖθις δὲ ταύτην ἀμφιέννυται νέαν,
Ὡς οἷα νεκρὸς ἐκ ταφῆς * ἀνηγμένη·
Ἔαρ γὰρ αὐτῇ τὴν ἀνάστασιν φέρει·
Καὶ πολλὰ κράζει, καὶ λαλεῖ καθ' ἡμέραν·
Εἴπερ τίς ἐστι καὶ παρ' ὀρνέοις λόγος·
Ἄνθρωπε τιμᾶν τὴν ἀνάστασιν μάθε,
Λάλον θεωρῶν ἐκ ταφῆς χελιδόνα.
Τίς τὸν σπαρέντα σῖτον ἐκ τῶν ἐγκάτων
Τῆς γῆς ἀνιστᾷ, καὶ τὸν ὥσπερ ἐν τάφῳ
Φθαρέντα κόκκον μυριόσταχυν φέρει;

Si quidem minus, vel vermibus doctoribus,
Credat colendam ſibi reuiuiſcentiam.
Quem conſequi veniæ queant illi modum,
Qui propriis tangunt ſuæ digitis manus
Demortuum vermem, e ſepulcro qui redit:
Et intuentur id, niſi ita conniueant,
Incredulam ac mentem gerunt pro credula?
Et vnde hirundo oculis priuata lucidis,
Tribus diebus prodit oculis prædita?
Herbam exprimendo ſingularem pupulis:
Eam Chelidoniam, neque abſurde, iubent
Veteres vocari, iudices qui dogmatum,
Ex rebus æſtimationem quæ capit:
Æſtate certe hæc, ceu lyræ ſonum refert:
Bruma at recurrente premitur, tectum
ſubit,
Et arbore inuenta ſibi fabricat domum,
Ac faſciata ſternitur ligni aſſulis,
Tandemque velamen leue alarum exuit,
Rurſuſque amicitur nouo iſto tegmine,
Quaſi mortua e buſto reducta, & po-
ſtuma:
(Ver namque vt ad vitam redeat illa ef-
ficit,)
Garritque multum, dictitans totos dies,
(Sermonis vſus ſi quis eſt volucribus)
Mortalis homo colas reuiuiſcentiam,
Qui cernis a tumulo loquacem hirun-
dinem.
Frugem ſatam quis intimo terræ e ſinu
Educit, & quaſi in ſepulcro conditum
Et putre granum mille ſpicis ampliat?

Non vt Sophistæ fabulatores ferunt
Vnius ortum, alterius obitum existere:
Nec ceu arbitrantur ex equi cadauere
Vespas oriri, at ex asello cantharos:
Apemque nasci de iuuenco sedulam:
Nam forma non mutata generis per-
manet:
At semen eius quod prius humi putruit,
Essentiam ad primam reuertitur suam.
Quis seminum, cum liberis datur o-
pera,
Corruptionem in ossium vertit struem?
Putrescat & nisi semen hoc mortalium,
Exanime corpus vt tumulo vteri abdi-
tum,
Conceptione infantulus non fingitur,
His cum organis, neruis, & ornatu cutis.
Quis robur ergo conditoris non timet,
Cum primum id exemplum, hoc & alterum
quoque,
Nos doceat a corruptione viuere?
Nobis at insignes imagines licet,
In mortuorum erectione lucida,
Præferre, nostraque indicare vulnera:
Testesque vibices ibi producere,
Vocaliores vel tuba clarissima:
Nam quando sanies putris interlabitur,
Et fistulam parit igneo de pabulo,
Haud possit vllus inuenire tabidi
Membri redintegrationem viuidam,
Ni fluxerit primum & victum corruat,
Planeque mortifica peresum tabe sit,

Οὐ τῆς σοφιστοῦ ὡς δοκεῖ τῶν πλασμάτων,
Ὕπαρξιν ἄλλου τὴν φθορὰν ἄλλου λέγειν·
Οὐδ' ὡς λέγουσιν ἐκ μὲν ἵππου σήψεως,
Σφηκῶν κυήσιν, ἐξ ὄνου δὲ κανθάρων,
Βοὸς δὲ τὴν μέλισσαν τὴν φιλεργάτιν·
Ἡ τοῦ γένους γὰρ ποιότης οὐκ ἠλλάγη·
Ἀλλ' αὐτὸς οὗτος τοῦ φθαρέντος ὁ σπόρος,
Πρὸς ἥνπερ εἶχεν οὐσίαν ἀναστρέφει.
Τίς τῶν παρ' ἡμῖν τεκνοποιῶν σπερμάτων
Τὴν σῆψιν ἐς σύμπηξιν ὀστώδη πλέκει;
Εἰ μὴ σαπῇ γὰρ καὶ παρ' ἡμῖν ὁ σπόρος,
Ὡς σῶμα νεκρὸν ἐνταφεὶς τῇ κοιλίᾳ,
Οὐ σωματοῦται τῇ κυήσει τὸ βρέφος,
Εἰς δέρμα καὶ νεύρωσιν ὀργανούμενον.
Τίς οὖν ὁ τοῦ κτίσαντος οὐ φρίττει κράτος,
Εἰ καὶ τὸ πρῶτον καὶ πάλιν τὸ δεύτερον
Δείκνυσιν ἡμᾶς ἐκ φθορᾶς ζωουμένους;
Ἀλλ' [illegible] ἡμᾶς εὐσωμάτους εἰκόνας,
Τῇ φωταγωγῷ τῶν νεκρῶν ἀναστάσει,
Καὶ μέχρι δεῖξαι τῶν παρ' ἡμῖν τραυμάτων
Στῆσαι τε τοὺς μώλωπας ἀντὶ μαρτύρων,
Ἠχητικῆς σάλπιγγος εὐστομωτέρους·
Ὅταν δ' ἰχὼρ σηπτικὸς παρεμπέσῃ,
Σύγκολλα τίκτων ἐκ νομῆς * πυροτρόφου,
Οὐκ ἄν τις εὕροι τοῦ σεσηπότος μέλους
Τὴν ὥσπερ εἰπεῖν ἐκ μέρους ἀνάστασιν,
Εἰ μὴ ῥυῇ τὰ πρῶτα καὶ λύσιν πάθῃ,
Ἢ παντελῆ * σύντηξιν ἐκ φθορᾶς λάβῃ,

Τῆς [redacted]δον αὐτῆς σαρκὸς ἠφανισμένης·
Οὕτω γὰρ αὖθις γίνεται σεσωσμένος,
Πυρὶ στομωθεὶς ἢ διαιρεθεὶς ξίφει,
Ἢ καὶ μελικράτῳ τι, καί τινι δρόσῳ,
Πρὸς τὴν ἰατρεύουσαν ἀρρήτως χερσίν,
Στύ[redacted] ἢ ψύχουσαν ἢ καθαρσίαν,
Εὑρὼν ἐκείνου τοῦ μέλους ἀνάστασιν;
Πῶς οὖν μελίκρατόν τε καὶ πῦρ καὶ ξίφος,
Καὶ μὴν ὀπὸς καὶ ῥίζα, καὶ χοῦς καὶ δρόσος.
Εἴργει τὸ ῥεῦμα, καὶ τὸ δέρμα συλλέγει,
Ἢ τὴν [redacted]αιὰν σάρκα προσκαλούμενα,
Ἢ σῶμα προσπλάσονται τῷ πάλαι νέον;
Ὁ δὲ πλάστης τὸ σῶμα μὴ συναρμόσει
Ῥυὲν τὸ σῶμα, καὶ σαπῇ κεχωσμένον,
Ἢ τὴν παλαιὰν δερματώσας οὐσίαν,
Ἢ τῷ [redacted]έντι καὶ σαπέντι σαρκίῳ,
Χιτῶνα λεπτὸν * ἐμβαλὼν ἀφθαρσίας;
Ποίας δὲ καὶ τύχωμεν δυσελπιστίας,
Εἰ τοὺς ἰατροὺς τοῦ γεώδους σαρκίου
Ἄγειν ἐῶμεν καὶ φέρειν τὰ σώματα,
Ὡς [redacted]κῶσι, καὶ δοκῶσι χρόνους,
Μηδὲν δὲ δῶμεν τῷ Γαληνῷ τῶν ὅλων,
Ψυχῶν ἰατρῷ, πρὸς φιλάνθρωπον τέλος,
Τῷ σῶμα νεκρώσαντι τῆς ἁμαρτίας,
Ὑπνωτικὸν δὲ φάρμακον δεδωκότι,
Ὅπως [redacted]σὶν τῆς φθορᾶς ἀποξέσας
Ἄρρευστον ἡμῶν ἐξεγείρῃ τὴν φύσιν;
Ἢ πῶς ὁ τοῦ Μάνεντος ἐμμανὴς λόγος

Αὐτὰ

Ac prorſus intus putrefacta eius caro:
Sic ſanitati reſtituitur priſtinæ,
Igne ſolidatus vel reciſus cuſpide,
Mulſive ſucco, vel liquore roſido:
Pro vi medendi abſcondita iſtis inſita,
Quæ purget, aſtringat, vel etiam frigeret:
Nanciſcitur membri reuiuiſcentiam.
At quo modo ignis, mucro, vel mulſum & liquor,
Radicula aut puluis, vel humor roſidus,
Fluxum coercent, vel cutem conglutinant,
Aſcita veteri cum caro eſt carni recens,
Aut corpus effœtum virens fit ac nouum?
Et fictor ille corporis, quare minus
Connectet ipſum putre & aggeſtum ſolo,
Seu priſtinam pelle induat ſubſtantiam,
Seu marcido vel flaccido corpuſculo
Æternitatis donet exilem togam?
Qua præditi igitur nos ſumus fiducia,
Si terreo hoc medentibus corpuſculo,
Artus agendos & ferendos tradimus
Quocunque libitum eſt, ſi vel in peius velint:
At nil Galeno demus illi maximo,
Qui curat animos, atque amore in nos ſuo
Peccato amicum corpus emori ſinit,
Et pharmacum nobis ſoporiferum exhibet:
Mortalitatis fluxum vt abradens genus,
Quæ non fluat pereatve naturam excitet?
Iam qui Manetis ſermo furibundi viri

Exercet in nos rabiem, & infit talibus:
Si corpus istud denuo excitabitur,
Idem quoque rursus fata mortis sentiet,
Cum felle, phlegma, prœlii modumque, habens:
Quamquam intuetur propriorum vulnerum,
Hanc fistulam putrem, liquores corporis
Tanquam ad aciem instructam cientem maxime,
Cholera nigra flauaque dimicantibus,
Fusaque pituita cruore cum rubro.
Labantibus cunctisque congestis simul,
Pugnam videt, non exitum certaminis:
Vibicibus nec statuit ipsis fidere,
Vt putrefactis tabe cunctis artubus
Recens cutis renascitur, non putrida:
Et copulantur scissa quæ prius, inuicem,
Ex prœlio quo congredi hæc secum autumat.
Aut quî probaretur. ratio quod dictitat,
Est omnium consensio & confluxio,
Si pugna discors fuerit hæc concordia?
Quî fluxa res concreta mox euaderet,
Præsens nisi hæc pugnæ vrgeat necessitas,
Bilis calore phlegma cum fouet suo:
Aut ni iste feruor temperetur frigore,
Vel siccitas humoribus bellum inferat?
Non ergo vere prœlium est hoc prœlium,
Sed congregandi potius illud vim obtinet,
Quam disgregandi rite quæ connexa sunt:
Concretionem arcens, quoad ligamina

Isthæc

Αὐτὰ καθ' ἡμῶν, καὶ λαλεῖ πεφυρμένα,
Ὡς εἰ[redacted]αὐτὸν ἐξεγείρεται πάλιν
Τὸ σῶμα τοῦτο, καὶ φθαρήσεται πάλιν,
Χολὴν ἔχον καὶ φλέγμα, καὶ λύσιν μάχης·
Καίπερ θεωρῶν τῶν ἑαυτοῦ τραυμάτων
Τὴν σπλ·κὴν σύνεγγα τοὺς χυμοὺς ὅλους
Ὡς πρὸς μάχην θήγουσαν ἀνθωπλισμένην,
Χολῆς μελαίνης καὶ χολῆς ξανθοπλόκου,
Καὶ φλέγματος πρὸς αἷμα συμπεπλεγμένου·
Καὶ συρρυέντων καὶ πεφυρμένων ὅλων
Μάχην θεωρῶν, μὴ θεωρῶν τὴν λύσιν,
Καὶ μὴ[redacted] μώλωψι πλαθῆναι θέλων,
Ὡς καὶ σαπέντων ἐκ φθορᾶς τῶν ὀργανίων,
Ἄσηπτον αὖθις ἀντεγείρεται δέρας,
Καὶ συμβιβασμὸς γίνεται τῶν σχισμάτων
Ἐκ τῆς παρ' αὐτοῖς ὡς νομίζεται μάχης;
Ἢ [redacted]φυλαχθῇ τὸ λογικῶς εἰρημένον,
Σύμπνοια καὶ σύρροια τῶν ὅλων μία,
Εἴπερ τὸ σύμπνουν σχίσμα γίνεται μάχης;
Ἢ πῶς τὸ ῥευστὸν εὑρεθῇ πεπηγμένον,
Εἰ μὴ παρούσης τῆς ἀναγκαίας μάχης,
Θάλψ[redacted] φλέγμα τῆς χολῆς ἡ θερμότης
Ἢ συγκερασθῇ θερμότητι ψυχρότης,
Ἢ ξηρότης * εὔικμον δὲ ποιοῖ μάχην;
Οὐ κυρίως οὖν ἐστὶν ἡ μάχη μάχη,
Συνεκτικὴ δὲ μᾶλλον, ἢ τοὐναντίον
Χωριστ[redacted] πέφυκε τῶν ἡρμοσμένων·
Σφίγγουσα τὴν σύμπηξιν, ἄχρι τὴν δέσιν

Λυσῇ τὸ τοῦ σφίγξαντος ἄῤῥητον κράτος.
Ὡς γάρ τις οἶκον δημιουργῆσαι θέλων,
Καὶ σφῆνα * πήξας σφαιροσυνθέτου στέγης,
Οἶδεν μόνος τὸ σφίγμα, καὶ * λύει μόνος·
Οὕτως ὁ τὴν ἔνσαρκον οὐσίαν κτίσας,
Ὅταν δέοι τὸν οἶκον ἐλθεῖν εἰς λύσιν,
Οὐ φλέγμα κινεῖ καὶ χολὴν πρὸς τὴν λύσιν,
Ὡς ἐνδεὴς ὢν ὑλικοῦ παρεργάτου·
Ἀλλ' ἐκβαλὼν τὸν σφῆνα τὸν ψυχοκράτην,
Ὡς οἶδεν πῶς ἔσφιγξε, καὶ λύει μόνος.
Ὅταν δὲ τὴν σύμπηξιν ἁρμόσαι θέλῃ·
Κτίσαι γὰρ αὖθις βούλεται τὴν οἰκίαν,
Πτῶσιν παθοῦσαν ἐξ ἀδήλων πνευμάτων·
Εἰ καὶ χολὴν καὶ φλέγμα καὶ πνεῦμα λάβοι,
Ἄσβεστον ὥσπερ συμβιβάζων ὀστράκῳ·
Χυλοὶ γάρ εἰσι καὶ μέρη τοῦ κτίσματος·
Τὸν σφῆνα πήξας, ὥστε λύσαι μηκέτι,
Ἄφθαρτον ἡμῶν ἐξεγείρει τὴν φύσιν.
Πλὴν ταῦτα πρὸς Μάνεντα τὸν μεμηνότα·
Ἡμεῖς δ' ἴσμεν ὡς * ἐναλλαγὴν δέον
Τὸ θνητὸν ἡμῶν τοῦτο προσλαβεῖν δέρας,
Ὃ σπείρεται μὲν ἐν φθορᾷ τεθαμμένον,
Αἴρεται δὲ τῆς φθορᾶς ἀντιστρόφως,
Ἄφθαρτον, ὡς ἔδοξε τῷ παντεργάτῃ.
Οὕτως ἐάσῃς κἂν τε χυλῶσαι θέλῃ
Τὸ σῶμα τοῦτο, κἂν τε λεπτῦναι πλέον,
Ὅμως ἄσηπτον τῶν σαπέντων τὴν φύσιν,
Ὡς σχῆμα νεκρὸν, δέρματι καὶ συλλέγει·

Ἀρκεῖ

Iſthæc ligantis robur ingens diſſipet.
Vt architectari domum ſi quis velit,
Ille cuneum teſtudini tecti inſerens,
Nexum tenetque ſolus,& ſoluit vbi vult:
Sic carnis hanc qui condidit ſubſtantiam,
Cum deſtrui totam neceſſe ſit domum,
Non phlegma nec bilem ciet ſoluens
opus,
Vt artificis opera & manu cuiuſdam
egens:
Sed amouens cuneum, animi retinaculum,
Vt nouit, vt ligauit, idem diruit.
At cum coagmentata vult componere,
(Nam denuo ædificare libet iſtam domum,
Quæ corruit vi flaminum latentium)
Si ſpiritum, bilem atque pituitam capit,
Calcem quaſi addat fabricæ teſtaceæ:
Atenim ſapores conditi operis membra
ſunt:
Ita cuneum infigens vt haud ſolui queat,
Noſtram excitat naturam,& æternam facit.
Hæc in Manetem mente captum dixero:
Nam ſcimus immutationem conſequi
Mortale noſtrum corpus, & noſtram cu-
tim,
Quæ ſeminatur morte in atra condita,
Reſurgit at contrario morti modo,
Æterna, vt opifici omnium viſum eſt Deo.
Sic conditor, ſeu corpus humore hoc velit
Exuberare, aut tenue gracileque reddere,
Non iam caducam fragilium naturam, vti
Emortuam plagam, cute obducens tegit:

Nam illi ſat eſt verbum, creetur vt caro,
Qui viſcera indagat ſoli, fluctus videt,
Et ſparſa membra congregat iacentium:
Seu piſcis artus hominis & crudos rapit,
Ac ruſticanus poſtea piſcem vorat,
Atque vrſus illum, tum canes hanc belluam,
Et vultur hos, ſepulcra vero vultures:
Tandemque in omne permeet rerum genus,
Iactatus in tot fluxiones exteras,
Intra ſuos tamen moratur terminos,
Signo notatus conditoris & manu.
Iam ſi quis infirmiſſima vel dextera,
In quinque ramos explicans digitos ſuos,
Far, ordeum, milium capiat, aut triticum,
Leguminumve multitudinem omnium,
Diſcernere ac diuidere nouit optime
Hoc iſtud, & ſociare naturas pares,
Adponit & genus ad genus facillime:
Cur non lapideum cor poteſt comprendere
Vt Conditoris in manu locatum opus
Concurrat ad noſtram reuiuiſcentiam,
Et colligat, ceu quæſtor æs tributaque,
Hinc inde particulas reliquiarum leues,
Arterias, neruoſque, carnem & ſanguinem,
Et omne membri quod latebat fruſtulum:
Adducat & partes reſiduas ſingulis:
(Sunt namque ſignatæ notis vſque ad pilum)
Naturam & omnem deferat ſcriptam ſuum

Ἀρκεῖ [redacted]σῃ πρὸς τὸ σαρκῶσαι λόγος,
Τὴν γῆν ἐρευνῶν, καὶ τὰ κύματα βλέπων,
Καὶ συλλέγων τὰ κῶλα τῶν κοιμωμένων,
Καὶ κἄν τις ὠμόσαρκον ἀνθρώπου κρέας
Ἰχθὺς σπαράξῃ, καὶ τὸν ἰχθὺν ἀγρότης,
Καὶ τ[redacted]δέκτος, καὶ τὸ θηρίον κύνες,
Γῦπες δὲ τούτους, τοὺς δὲ γύπας οἱ τάφοι,
Καὶ πᾶσαν ἁπλῶς ἀνθυποδράμοι φύσιν,
Εἰς ἀλλοφύλους ἀντικλώμενος ῥύσεις,
Ὅμως ἔσω πέφυκε τῶν ἐρεισμάτων,
Τῇ χειρὶ [redacted]σαντος ἐσφραγισμένος.
Οὐκοῦν ἐάν τις χειρὸς εὐτελεστάτης
Τοὺς πενταχόρδους ἐξαπλώσας δακτύλους,
Κριθάς, ὀλύρας, κέγχρον ἢ σῖτον λάβοι,
Ἢ πλῆθος ἁπλῶς ὀσπρίων πεφυρμένων,
Οἶδεν [redacted]εῖν καὶ μερίζειν εὐθέτως
* Ἐκεῖνο, τοῦτο, καὶ συνάπτει τὰς φύσεις,
Καὶ ῥᾷστα συντίθησι πρὸς γένος γένος·
Πῶς καὶ λιθώδης οὐ συνήσει καρδία,
Ἐν χειρὶ τοῦ κτίσαντος οὖσαν τὴν κτίσιν,
Ἐν τῇ κ[redacted]' ἡμᾶς συνδραμεῖν ἀναστάσει,
Καὶ συγκομίζειν ὥσπερ * ἄλλος τοὺς φόρους,
Ἐκεῖθεν ἔνθεν τὰς φορὰς τῶν λειψάνων,
Ἀρτηρίας τε νεῦρα, σάρκας καὶ φλέβας,
Καὶ παντὸς ἄρθρου συλλογὴν κεκρυμμένου,
Συνει[redacted]γειν δὲ τὰς ἑκάστου λοιπάδας·
Εἰσὶ γὰρ ἄχρι καὶ τριχὸς γεγραμμέναι·
Φέρειν τι πᾶσαν τὴν ἀναπόγραφον φύσιν.

Τῇ

Τῇ πρὸς τὸν αὐτῆς δεσπότην προσεγγίσει,
Ὅπως ὑφέξῃ τοῖς ἐπείκταις ἀγγέλοις
Τοὺς συλλογισμοὺς τῶν χρεῶν καὶ τῶν * τόκων,
Καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῆς γεώδους καρδίας,
Σπόρου τε καρπὸν καὶ σποραῖς ἀκαρπίαν,
Ζυγοῦ τε λεῖμμα καὶ ῥοπῆς εὐσταθμίαν,
Καὶ πᾶσαν ἁπλῶς ψυχικὴν λειτουργίαν.
Οὕτως ἑαυτὸν ταῖς ἐνεργείαις ἔθου
Γνωστὸν παρ' ἡμῖν καίπερ ὢν κεκρυμμένος.
Ὅσον γὰρ ἡμᾶς τῶν ὑπερτέρων νόων
Ὑπερβέβηκεν ἡ θεόπνους ἀκρότης,
Τοσοῦτον αὐτὰς αἱ μέσαι, καὶ τὰς μέσας
Τρίτη τις ἄλλη τάξις ἀρχικωτέρα,
Ἡ μᾶλλον ἐμπέφυκε τῷ πανομμάτῳ,
Καὶ τῇ πτερωτῇ τοῦ τάχους ἐπεκτάσει,
Ἡ πρὸς τὸ θεῖον ἀγχιγείτων ἀκρότης·
Ὅσον γὰρ ἐγγίζουσι, τὰς ἀποστάσεις
Ποιοῦσι μείζους, καὶ ξενοτρόπῳ λόγῳ
Τὰς προσθέσεις ἔχουσιν ὡς ἀφαιρέσεις.
Εἰ γὰρ τὸ τῆς γῆς τοῦτο πῦρ ὁ προσβλέπων,
Πόῤῥω μὲν ἑστὼς θέλγεται πρὸς τὴν θέαν,
Ἀφίσταται δὲ τῇ φλογὶ προσεγγίσας·
Πῶς πρὸς τὸ πῦρ ἐκεῖνο τῆς * ἀφλεξίας,
Ὁ μᾶλλον ἐγγὺς, καὶ πέφυκεν ἄγγελος,
Μὴ μᾶλλον ἐκστῇ καὶ διαστῇ τῷ φόβῳ,
Ἐν * πυρσοφεγγεῖ καὶ θεοκρυφεῖ γνόφῳ,
Ἀφεγγὲς ὁρῶν καὶ τὸ πῦρ καὶ τὴν φλόγα;
Ἐνθεῦτεν ὡς ἔοικεν ἐγγίζει πλέον

Ἡ τῶν

Ad principem, cum venit opportunitas:
Vt instigantibus angelis respondeat,
De debitorum & fœnoris rationibus,
Cordisque primitias ferat ficti ex humo,
Et seminis fructum, sterilitatem & sati,
Libræque defectum, æquitatem & ponderis,
Et omne plane munus animi & ingenI.
Sic temetipsum operationibus tuis
Prodis, licet sis abditus mortalibus:
Quantum anteit sedenim altiorum mentium
Nos eminens diuinaque excellentia:
Tantum hasce mentes mediæ, & in medio sitas
Ordo superior tertius, qui dignior,
Magisque adhæret ordini oculatissimo,
Et aliti velocitate prædito,
Vicina numini supremo summitas:
Nam quo propius absunt, suas distantias
Remotiores indicant, more & nouo
Accessionem vt deminutionem habent.
Etenim procul si terreum qui ignem aspicit
Exhilarat aspectu illius oculos suos,
Vicinus at flammæ recedit ocius:
Quî tandem ab igne non cremante Numinis,
Quo abesse propius angelus quiuis solet,
Non hoc magis stupescet attonitus metu,
In fulgida & sacra Deo caligine
Non lucidum ignem nactus & flammam simul?
Accedit illuc, vt videtur, proxime

Natura plena oculis Cherubin plurimis,
Dum cernit, & conniuet intuens nimis.
Nam conditæ rei horridum incussit metum
Qui primus excidit a polo istuc Lucifer,
Et plus videndi, nil videns, pœnas luit.
Vt sit relictum & prorsus abiectum nihil,
Inspectione aut destitutum prouida,
Late & patente, mundi opificis optimi:
Ast cuncta quendam finem ad vtilem data,
Ipsumque fœnum, arbusta, belluæ quoque,
Mutique pisces qui Salaciæ incolæ,
Volucresque eodem gurgite enatæ maris:
Quin rigida saxa præuenit summi Dei
Compendiarium, elegans, subtile opus.
Nam morbus aliquo lapide tristis pellitur;
Ast alius ad se pertrahit ferrum lapis:
Aliique silices ignis accendunt faces,
Quîve vndeve excitas foris, plane haud scio:
At fulgurum frangit lapis quidam impetum:
Exstinguit ignem appensus externum lapis.
Nec vi id lapis præstat sua, discas at hinc
Prodesse lapides cum Deus vult maxime:
Nos propter ipsos hoc verentes dedecus
Iuuare discamus, pares saxis licet.
Iam gleba sistit sputa fœda sanguinis:
Argilla remedium est salubre torminum:
Fœnique flos sparsus dolores mitigat:
Radicis at succus vim habet cathartici:

Et gut-

Ἡ τῶν Χερουβὶμ ὀμματόπλουτος φύσις,
Βλέπουσα, καὶ μύουσα τὸ βλέπειν πλέον·
Φρικτὸν γὰρ ἐντέθηκε τῇ κτίσει φόβον
Ὁ πρῶτος εἰς γῆν ἐκπεσὼν ἑωσφόρος,
Βλέπ[illegible]μέτεως, καὶ παθὼν τὸ μὴ βλέπειν.
Ὡς μηδὲν εἶναι παντελῶς ἀνειμένον,
Ἡ τῆς ἐναργοῦς τοῦ σοφοῦ ἐποψίας
Τοῦ δημιουργήσαντος ἐξηρημένον,
Εἶναι δὲ πάντα πρός τι χρήσιμον τέλος,
Καὶ μ[illegible] χόρτου, καὶ φυτῶν καὶ θηρίων,
Καὶ τῶν ἀφώνων τῆς θαλάσσης ἰχθύων,
Καὶ τῶν ἀπ' αὐτῆς ἐκφυέντων ὀρνέων·
[illegible] δὲ μέχρι τῶν ἀποκρότων λίθων,
[illegible] * συντομευτὸν τοῦ θεοῦ λειτουργίαν.
Εἴπερ νόσος μὲν ἐξελαύνεται λίθῳ,
Ἄλλος δὲ τὸν σίδηρον αὐθέλκει λίθος,
Ἄλλοι δὲ πυρσοὺς ἀντανάπτουσι λίθοι,
Οὐκ οἶδα πῶς ἔσωθεν ἐξωθουμένους.
Καὶ τοὺς κεραυνοὺς ἄλλος ἀμβλυώσει λίθος,
Καὶ πῦρ νόθον σβέννυσιν ἐξηρτημένος·
Οὐχ ὡς λίθος δρῶν, ἀλλ' ὅπως μάθῃς, ὅτι
Θεοῦ θέλοντος ὠφελοῦσι καὶ λίθοι·
Καὶ [illegible]ὶ δι' αὐτοὺς ἐντροπὴν δεδοικότες,
Πει[illegible]ῶμεν ἡμεῖς ὠφελεῖν κἂν ὡς λίθοι.
[illegible] δὲ βῶλος αἱματόπλυτον χύσιν,
Πη[illegible] τῆς σωτὴρ γίνεται δυσεντέροις·
[illegible]θος δὲ χόρτου, πτῶσμα γίνεται πάθους·
Ο[illegible] δὲ ῥίζης φάρμακον καθαρσίου·

Σπογὼν

Σταγὼν δὲ κέδρου κνησμονὴν ἀποξέει.
Επωφελὴς δὲ πικρότης ἀψινθίας,
Ὑπεργκυπάζον εἰς πλείστοισιν μέλι.
Καὶ τῶν βάτων δὲ τῶν ἀκάρπων οἱ κλάδοι,
Αποικίλους φύουσι τοὺς Ἱπποκράτους·
Καὶ τοὺς ἀκάρπους μὴ φοβουμένη νόμους
Ἐκ τῶν ἀκάνθων γίνεται σωτηρία.
Καὶ πφραπεὶ χοῦς ὠφελοῦσι καὶ τρίχες·
* Τοῖς γὰρ παθοῦσιν ἐκ κρύους ἀβλεψίαν,
Καπνὸς Γαλλωὸς γίνεται παρ' ἐλπίδα·
Νάρκη δὲ ναρκοῖ τὰς ἁφὰς τῶν ὀργάνων·
Ἔστι γὰρ ἐν δέοντι καὶ νάρκης χάρις.
Σπάρτη δὲ φώκης φλεγμονὰς οἰδημάτων
Σβέννυσιν, ὥσπερ τὰς καμίνους ἡ δρόσος.
Καὶ συμφλεχθέντων ἱπποκάμπων αἰθάλη,
Σφίγγει τρεμούσας ἐκρυῆναι τὰς τρίχας.
Τρυγὼν δὲ παύει τῶν ὀδόντων τοὺς * κλόνους,
Ὡς ἐν ταλάντῳ τεχνικὸς ζυγοστάτης,
Τὸ κέντρον αὐτῆς * ἐντεθεῖσα τοῖς πόνοις.
Καὶ βρῶσις ἁπλῆ τοῦ σκάρου τῶν ἐντέρων,
Εἴργει τὸ ῥεῦμα τῶν παρ' ἡμῖν ἐντέρων.
Ποθεὶς δὲ χυλὸς τῶν κωβιῶν πετροσέγων
Ὄχημα γαστρὸς γίνεται πεφραγμένης.
Φθίσιν δὲ καὶ χίμετλα, καὶ τῶν σκορπίων
* Φθάνει τὰ κέντρα, καὶ καταψύχει πόνους
Τοὺς λυσσοδήκτους, τοὺς δὲ καρκίνους ξέει
Καρκῖνος ἐλθὼν ἐκ βυθοῦ θαλαττίου·
Σοφίζεται δὲ καὶ πρὸς ἄγραν ὀστρέων.

Ψάμμον

Et gutta cedri detrahit pruriginem.
Absinthii sed amaror est valde vtilis:
Mel leniter fusum iuuat in angustiis.
Asperrimorum sentiumque surculi
Hippocratis simplicia gignunt remedia:
At sterilium leges minus verentibus,
Medicina sunt spinæ salubris maxime.
Iuuant cinisque & puluis & parui pili:
Nam sentienti cæcitatem a frigore,
Fumus Galeni præter omnem spem vice est.
Torpere sed Torpilla res tactas facit:
Nam cum est opus, Torpedo confert gratiam.
At Phocæ adeps plagas tumorum turgidas
Exstinguit, vti dulcis caminos ros solet.
Fuligo adustorum Hippocamporum nigra
Arctat capillos, ne trementes defluant.
Turturque mitigat dolores dentium,
Si, vt libripens peritus in trutina facit,
Acumen inferat suum doloribus:
Scarique simplex viscerum comestio,
Grauem coercet fluxionem viscerum:
Haustusque succus Gobii saxatilis,
Ventris vehiculum, cuius obstructum est iter.
Tabemque, & vlcera pernionum, & spicula
Sæua anteuertit scorpionum, & frigerat
Morsos cane a rabido, simul radit feros
Cancros marinus Cancer exortus salo:
Edoctus ad prædam ostreorum idem quoque est:

Hiantibus namque his arenam dum in-
iicit,
Ne comprimant patulas ſuas conchas
vetat,
At ianuis laxis ſali iſte callidus
Fur allicit cibum in receſſibus abditum.
Et pulmo piſcis in maris ſpirans cauis,
Commune cui cum cæteris nîl piſcibus:
Rudis figura, incognitum ſpectaculum,
Animo carens vitaque, ſed leuiter modo
Seſe explicans, & colligens mox per vices:
Diros pedum ardores calentium nimis,
Si conteratur, leniet pulcherrime.
Neruos at a contractione languidos,
Adeps Leonis ampliare dicitur.
Ac ſanguis hirci paſſione liberat:
Et cantharos refugit reflexis cornibus
Tremens febris quartana, flagransque i-
gnibus.
Subtili Aſilorum fauilla, qui labor
In luſcioſis cernitur, leuabitur:
Nam ſyllabæ ambiguæ minime vult par-
cere
Natura ad æmulationem operis ſe habens.
Sunt Cochleæ terrenæ & æquoris incolæ
Ingentium cauſæ bonorum paruulæ:
Nam ſi cinere teſtarum operieris cutem,
Albas notas delebis: at melle illitam
Siccam fauillam ſi humido perfuderis,
Ventris tumorem, influxiones ac pedum,
Neruorum & vlcera, luminumque nubila,
Fluxumque ſiſtes ſanguinis de naribus:
Et

Ψάμμον γὰρ αὐτοῖς ἐμβαλὼν χασμωμένοις,
Εἴργει συνελθεῖν τὰς λαβὰς τῶν διπλύχων·
Ἀνειμένων δὲ τῶν θυρῶν ὁ τοῦ σάλου
Κλέπτης ἀνασπᾷ τὴν τροφὴν κεκρυμμένην.
Ἰχθὺς δὲ πνεύμων τοῖς σάλοις * ἐπιπνέων,
Ὧι μηδέν ἐστιν ἐμφερὲς πρὸς ἰχθύας,
Ἄμορφος εἰκὼν, δυσδιάγνωστος θέα,
Ἄψυχος οὐκ ἔμψυχος, ἀλλ' εἰκῆ μόνον
Δοκῶν ἑαυτὸν ἐξαπλοῦν καὶ συλλέγειν,
Ταῖς δυσκαθέκτοις τῶν ποδῶν ὑπερζέσεις,
Ὡς οὐδὲν ἄλλο, συντριβεὶς ἀποτρέπει.
Καὶ νεῦρα μὲν σπασθέντα συστολῆς βίᾳ,
Λέοντος, ὡς λέγουσιν, ἰᾶται στέαρ.
Πάθους δὲ λύτρον αἷμα γίνεται τράγου.
Καὶ τοὺς κεράστας διαλαβεῖται κανθάρους
Τὸ φλεκτικὸν πῦρ τοῦ τεταρταίου τρόμου.
Καὶ τῇ χνοώδει τῶν μυώπων αἰθάλῃ,
Τὸ τῶν μυώπων ἐξορίζεται πάθος·
Οὐ φείδεται γὰρ συλλαβῆς ὁμωνύμου,
Εἰς ζῆλον ἔργου * συγκεραννυμένη φύσις.
Εἰσὶ δὲ καὶ γῆς καὶ θαλάσσης κοχλίαι
Μικροὶ, μεγίστων συμφορῶν διεργέται·
Ὧν εἰ πυρώσεις τὴν δορὰν τῶν ὀστράκων,
Ἀλφοὺς ἀναιρεῖς· εἰ δὲ συμπλέξας μέλι,
Τὴν ξηρὰν ὑγρῶν στιχώσεις αἰθάλην,
Οἴδημα γαστρὸς καὶ ποδῶν ἐπιρρύσεις,
Νεύρων τε πληγὰς καὶ ζοφώσεις ὀμμάτων,
Καὶ τὴν περὶ ῥινῶν αἱματοῤῥοιαν σβέσεις·

Καὶ θαυμάσας τὸ θεῖον ὑμνήσας κράτος,
Βαλὼν ἐν ἀντίφραγμα μυρίαις νόσοις.
Πόθεν δὲ καὶ πῶς ταῦτα γίνεται θέλων
Εἰπεῖν, ἀπερμάτιστον * ἀντλήσεις βάθος.
Καὶ τῶν ἀναγκαίων γὰρ ὥς φασι πόρων,
Ὁ βλέννος εἴργει τὰς ἀκουσίας ῥύσεις.
* Λύκαινα γλῶσσα προστεθεῖσα νηπίοις,
Λύει τὰ κλεῖθρα τοῦ ἀφώνου γλωσσίδος,
Λίθους δὲ * τέττιξ τῶν ποδῶν περιγλυφεὶς,
Ὅπλος λιθουργὸς εἰς περίστασιν πίνου.
Καὶ ψυχρὸς ἰὸς θερμὸν ἔσβεσεν πάθος·
Ὅπου δὲ θερμῷ ψυχρὸς ὤκλασεν πόνος.
Καὶ σὰρξ ἐχιδνῶν ἀντιφάρμακος δόσις,
Καὶ σφίγμα σαρκὸς γίνεται λωβουμένης·
Τὸν ῥοῦν γὰρ ἱστᾷ, καὶ τὸν ἰχῶρα ξέει,
Καὶ σωματουργεῖ τὰς ῥεούσας εἰκόνας,
Μορφοῦσα τὰ πρόσωπα τῆς ἀμορφίας.
Καί που τινὲς λέγουσιν ὡς φρυκτοῦ πάθους
Εἰς λοιμὸν ἐμφρήσαντος ἐντρόμῳ ζέσει,
Πνέοντος αὔραν τοῦ νοσοῦντος ἐσχάτην,
Ἤδη παρ' αὐτὰς τῆς ταφῆς τὰς εἰσόδους,
Τὸ κέντρον ἐνθεὶς ἐξ ἀδήλου σκορπίου,
Ἰῷ τὸν ἰὸν ἀντιτάξας πρὸς μάχην,
Ημβλυνεν, ἠμαύρωσε συγκερασθεὶς ξένη,
Ψυχὴν βαλὼν ἄπληστον ἀκράτῳ ζέσει.
Οὕτως ἕκαστα συμφερόντως ἡ χάρις,
Καὶ πρός τι ῥυθμίσασα τῶν ἀγωγίμων,
Οὐδὲν περιττὸν οὐδὲ λεῖπον εἰσάγει.

Et prædicabis hinc Dei potentiam,
Dum mille morbis vnicum obicem subiicis:
Ast vnde, quo pactove fiant talia,
Narrare si velis, profundum exhaurias.
Nam Blennus internis meatibus, vt ferunt,
Fluxus vetat, qui sponte non euenerint.
Linguam at lupinam si applices infantibus,
Statim resolues claustra mutæ lingulæ.
Ruptos lapillos, fissionibus pedum,
Lapidarius torret, dolorem vt mitiget.
Virusque rigidum æstus calores comprimit:
Calido at liquori frigidus cedit dolor.
Ac pulpa Echidnarum veneno opponitur,
Carnemque mutilam astringit atque sauciam:
Nam fluxionem sistit & saniem eluit,
Restaurat & corpus fluentum imaginum,
Deformitati reddat vt formæ decus.
Et asserunt nonnulli in horrida luē
Grassante morbo, per tremores feruidos,
Agitante iam ægro spiritum vitæ vltimum,
Portis in Orci ipsis, sepulcri & limine,
Si spiculum ignoti inseras tum scorpii:
Virus veneno, prœlio opponens fero,
Retundit eneruatque mixtura noua,
Cum maximum algorem calor tantus capit.
Ita singulas res gratia ipsa commode
Ad quippiam adnectens eorum quæ iuuant,
Nihil redundans intromittit, nil minus:

Ad corticem vſque vel pilos vel lacrymas,
Lutum quoque ipſum, fumum, & olida
ſtercora:
Quanquam hæc quidem pleroſque mortales latent,
Aſt alia nota commodis ſatis ſuis.
Dumtaxat in rebus mali reliquum nihil,
Cum ſint venuſta, rite & effecta omnia.
Quis dum aſpicit pulchrum racemum, non ſtupens
Miratur humorem igneum ligno inditum?
Et vt folia, caduca grana fluxaque
Circum plicata veſtiant, vis ne imbrium
Lædat quod eſt tenerum, vel ardor flammeus
Solis perurat, aut liquores extrahat.
Quis Malogranati cutem bene diuidens,
Noſcenſque carbonum vuidorum ipſum ordinem,
Vt ſinguliſque cellulis ſerie ſitis,
Sæpes ſecatque & ſeparat confinia:
Membrana laqueos paruulos tendit rubens,
Ne mollitudinem liquorum quid grauet,
Neu comprimatur vinculorum nexibus,
Atque inde Mali ſuccus excidat tener:
Neue effluens granum alterum corrumperet:
Non altiorem mente cauſam cogitans,
Prius cibum quam ſumat, opificem canit?
Mens namque, natura ſua celerrima,
Miraculum linquens, ad authorem aduolat.
Quis inſerens lac ſolidum in immenſo mari,
Albos lapillos vnioneſque educat?
Vnde hunc virorem dat Smaragdo maximum
Natura

Καὶ μέχρι φλοιῶν καὶ τριχῶν καὶ δακρύων,
Καὶ μέχρι πηλοῦ καὶ καπνοῦ καὶ κοπρίας·
Εἰ καὶ τὰ μὲν λέληθεν ἠγνοημένα,
Τὰ δὲ πρόδηλον εὗρε τὴν διζησίαν·
Ὡς πρός τι φαῦλα μηδαμῶς λοιπὸν λέγειν,
Ἀστεῖα πάντα καὶ καλῶς εἰργασμένα.
Τίς γὰρ θεωρῶν βότρυν, οὐ καὶ τὰ πλάγη
Τὸν δόντα θερμὴν ὑγρότητα τῷ ξύλῳ,
Καὶ πῶς τὰ φύλλα τὰς ἑτοίμους εἰς ῥύσιν
Ῥάγας περιπτύσσουσι, μὴ βροχῆς βέλος
Πλήξῃ τὸ χαῦνον, ἢ φλογώδης ἡλίου
Φρύξασα θέρμη τοὺς ὀποὺς ἐξικμάσῃ.
Τίς δέρμα ῥοιᾶς ἀδιαιρέτως σχίσας,
Καὶ τὴν θέσιν γνοὺς τῶν ἐνύγρων ἀνθράκων,
Καὶ πῶς ἑκάστῳ συντεθέντι χωρίῳ,
Φραγμὸς μεσάζει καὶ μερίζει τοὺς ὅρους·
Ὑμὴν φλογώδης λεπτὸς πίνων σπαρτία,
Μήπως βαρυνθῇ τῶν ὀπῶν ἡ χαυνότης,
Καὶ θλίψιν ἕξει τῇ δέσει τοῦ σφίγματος,
Κἀντεῦθεν ἰκμὰς τῆς ὀπώρας ἐκπέσῃ,
Σήψῃ τε κόκκος ἄλλος ἄλλον ἐκρέων·
Οὐ τὴν ὑπὲρ νοῦν ἐννοήσας αἰτίαν
Πρὸ τοῦ φαγεῖν ὕμνησε τὸν παντεργάτην;
Ὁ νοῦς γὰρ εὐθὺς, ὡς ταχύδρομος φύσει,
Ἀφεὶς τὸ θαῦμα πρὸς τὸ αἴτιον τρέχει.
Τίς ἐμφυτεύσας τῷ βυθῷ πηκτὸν γάλα,
Τοὺς μαργαρίτας λευκοδέσμους ἐκτρέφει;
Πόθεν χλοάζει τῶν σμαράγδων ἡ φύσις·

Εἰς πάντα καιρόν; οὐ γὰρ εἰς ἔαρ μόνον.
Τίς ἄνθος ἐντέθεικε σαπφείρῳ λίθῳ,
Εἰ μηδὲν ἄνθος ἐν λίθῳ φυτεύεται;
Πόθεν πυραυγὴς ἡ βαφὴ τῶν ἀνθράκων,
Εἰ ψυχρότητι πᾶσα πήγνυται λίθος;
Τίς ταῦτα ποιεῖ καὶ συνιστᾷ καὶ τρέπει,
Εἰ μὴ τὸ σὸν βούλημα καὶ τὸ σὸν κράτος,
Τοῦ πάντα δρῶντος ὡς δοκεῖ σοι καὶ θέλεις;
Τὸ σὸν γὰρ εἰς ἄπειρον ἐκτείνας κράτος,
Φαίνῃ, καλύπτῃ, καὶ περιέρχῃ καὶ μένεις,
Στάσει τρεχούσῃ καὶ φορᾷ πεπηγμένῃ,
Καὶ τὰς ἀμόρφους εἰδοποιῶν οὐσίας,
Αὐτὸς δὲ τοῦ σύμπαντος ἐξῃρημένος,
Ὑπερτελὴς εἶ· καὶ γὰρ ἀρχὴν οὐκ ἔχεις·
Τέλους ἀπέστης, καὶ διέστης τοῦ μέσου,
Ἐκτὸς βεβηκὼς τῶν τριῶν· καὶ τῶν ὅλων
Ἐντὸς πεφυκώς, τῶν ὅλων ἐκτὸς μένεις·
Πρόδηλος ὤν, ἄδηλος· οὐκ ἔχων ὅρους,
Ἀλλ' ὢν ὁρισμὸς τῶν ὁριζόντων ὅρων·
Ἄρχων ἀνάρχως, οὐ μετρούμενος χρόνῳ,
* Ῥοπῇ δὲ ποιῶν ἀχρόνῳ τὰ τοῦ χρόνου.
Ὡς εὔτεχνος δὲ τῶν φρενῶν ἐπιστάτης,
Πᾶσάν τε πρᾶξιν τεχνολογεῖν ἠσκημένος,
Καὶ πᾶν ἰδὼν ὄνομά τι καὶ ῥῆμα ξένον,
Καὶ λεπτὸν ἄρθρον, καὶ μετοχὴν κεκρυμμένην·
Ἀντωνυμίαν δὲ πᾶσαν ἠκριβωμένος,
Προθέσει δὲ πάσῃ μέτρα δοὺς ἡρμοσμένα·
Τὸν πάντα κόσμον εἰς ἐπίρρημα τρέπεις,

Εἰ μὴ

Natura ad omne tempus, haud ad ver
modo?
Florem quis iniecit lapillo illi aureo
Sapphiro? an aliquis flos lapidibus gignitur?
Vnde igneus vigor & color Carbunculis?
Densatur omnis quippe lapis e frigore.
Quis author hæc agit, coagmentat,
mouet?
Annon voluntas est tua, & robur tuum,
Qui cuncta præstas vt videtur & libet?
Nam robur extendens in immensum tuum,
Aperis, tegis, procedis & stas in loco,
Statione currente, & quietis cursibus,
Formansque naturas figura quæ carent:
Ast ipse natura vniuersa exemptus es,
Fine superior, vt qui cares initio:
A fine abes, distas & a medio procul,
Extra recedens terminis illis tribus:
Cunctis at intus insitus, es extra tamen.
Manifestus, haud obscurus: absque termino,
Sed finis ipsos finientes terminos:
Nullo initio ordiens, nec vllo tempore,
Momento & absque tempore facis tempora,
Vt arte præditus magister mentium,
Quique actionem omnem arte tractare est
potis,
Et omne cernens Nomen, & Verbum
nouum,
Minutum & Articulum, latensque Particeps:
Pronomen omne examinans subtiliter,
Præpositioni omni suum adiungis modum:
Omnemque mundum vertis ipso Aduerbio,

Nisi si tuæ esset conscius potentiæ.
Ac copulante vinculo cuncta alligas:
Porrectionesque arte constantes docens,
Producis omnia sicut acceptum tibi est.
Instans, futurum, tum quod infectum est simul,
Quod subiacet, perfectum, & infinitum item,
Obliteratum iam: modos dein diuidis
In indicantem, perpetuum, optantem modum.
[Hæc arte inexplicabili connexa sunt.]
At imperante dictione ad formam agens
Cuncta, efficis tibi subditum quod conditum est.
Expersque formæ, omnem induis: statu cares,
Vestigio, motu atque gressu cognito:
Namque omnium tu motio & progressio es.
Simplexque multiplexque, primus, infimus,
Mediusque, & altus, latus, imus, magnus, &
Horum nihil, sed inuiis in terminis
Affixus es tuæ abditæ potentiæ.
Vbique præsens, nusquam es, & verso ordine:
Et omnia vnumque es: licet enim hæc iungere,
Ne forte formis subtrahatur sensuum
Vnum quod & solum est: at omnium ambitu
Docemus hanc, quæ non capitur, essentiam;
Ac denuo accuratius distinguimus:
Ne suspicetur quis mali quid ob OMNIA,
Seriesque sit concretioni quæ fluit.
Nam, Vbique Deus est præpotens, cum dicitur,
Est nullibi, ex parte altera subiungitur:

Εἰ μὴ τὸ σὸν συνῆδεν ἀῤῥήτως κράτος,
Συζυγικὸν σύνδεσμον * ἐμβαλεῖς ὅλοις·
Ἀεὶ δὲ δεικνὺς τεχνικὰς ἐπεκτάσεις,
Ἅπαντα * γείνῃ πρὸς τὸ σοὶ δεδογμένον·
Μέλλων, ἐνεστὼς, παρατατικὸς, παρακείμενος,
[Σὺ τοῖς δὲ . . . . ἅμα
Ἀόριστος, ὑπερσυντελικός· ἐγκλίσεις νέμων,
Ὁριστικὴν, ἀπαρέμφατον, εὐκτικὴν πλέον·
[Ἐνθεὶς δὲ ταῦτα τῇ τέχνῃ τῇ * ἀῤῥήτῳ]
Προστακτικῷ δὲ πάντα μορφώσας λέγω,
Ὑποτακτικὴν σοὶ δημιουργεῖς τὴν κτίσιν.
Πάμμορφος ὢν, ἄμορφος, οὐκ ἔχων στάσιν,
Οὐκ ἴχνος, οὐ κίνησιν, οὐ γνωστὴν βάσιν·
Πάντων γὰρ εἶ κίνησις, ἡ πάντων βάσις.
Ἁπλοῦς μεθεκτὸς, πρῶτος, ἔσχατος, μέσος,
Ὑψηλὸς, εὐρὺς, ἀπλατὴς βαθὺς, μέγας·
Οὐδὲν δὲ τούτων, ἀλλ' ἐν * ἀβάτοις ὅροις
Τῆς σῆς ἐπήξω μυστικῆς ἐξουσίας.
Ὁ πανταχοῦ μὲν, οὐδαμοῦ δὲ, καὶ πάλιν·
Καὶ πάντα καὶ ἕν· ταῦτα γὰρ συναπλέον·
Μήπως ὑπαχθῇ τοῖς κατ' αἴσθησιν τύποις,
Τὸ ἓν μονωθὲν τῇ δὲ (πάντα) συνθέσει
Δηλοῦντες αὐτοῦ τὴν ἀπερίληπτον φύσιν·
Αὖθις τί γ' ἐγκρίνωμεν ἠκριβωμένως,
Μήπως * τὰ πάντα σχῇ κακὴν ὑποψίαν,
Καὶ δῶμεν εἱρμὸν τῇ ῥεούσῃ συνθέσει.
Τῷ πανταχοῦ δὲ τὸν θεὸν πεφυκέναι,
Τὸ μηδαμοῦ πρόσεστιν ἀντισυνθέσει,

Μήπως μερισθὲν τῇ δίχῃ * διασπάσῃ,
Τὸ μηδαμοῦ μὲν εἰς ἀνούσιον ῥέπει,
Τὸ πανταχοῦ δὲ τοῖς μερισταῖς ἁρμόσει·
Ἀλλ' ἀντιγόμφοις, ὡς ἂν εἴποι τις, λόγοις,
Τὸ πάντα καὶ ἓν, καὶ τὸ μηδαμοῦ πάλιν
Τῇ πανταχοῦ σφίγγοντες ἀντιφθεγξίᾳ·
Στεῤῥὸν τὸ βάθρον πήξομεν τῶν δογμάτων.
Εἰ καὶ βάθος γὰρ ἐκβαθύνει σοι λόγου,
Πρὸς ὕψος ἀρθεὶς ἐμφανίζειν οὐ θέλεις·
Εἰ * καὶ πρὸς ἄκρον ὕψος ἀρθῶσι φρένες,
* Πρὸς ἄκρον αὐτὰς ἀντιστρέφεις βάθος,
Ὡς μήτε μῆκος σῶν * παρεμπλέκεσθαι βάθει,
Μήτε πλάτος σὸν ὕψος εἰς πέρας τρέχειν,
Ἀλλ' εἰς ἄπειρα τῶν ἀπείρων ἡ χύσις
Χυθεῖσα, τῇ σῇ τέμνεται παρεκτάσει·
Ὡς εἰ λέγειν χρὴ καὶ τὰ μήπω πρὸς κτίσιν
Ἐλθόντα τῇ σῇ ζωπυροῦνται προσθέσει.
Ἐφίστασαι γὰρ, καὶ παρὼν ἀφίστασαι,
Μένων δὲ φεύγεις, καὶ σκιᾶς λεπτῆς δίκην,
Ἐν τῷ κρατεῖσθαι τὰς λαβὰς ὑπεκτρέχεις.
Οὕτω σε καὶ νῦν ἐξ ἀπληστίας πόθου
Μαθεῖν θελήσας, καὶ τρυγῆσαι τῷ λόγῳ
Τὸν ἀμπελῶνα τῶν σοφῶν σου κτισμάτων,
Οὐκ οἶδα ποῖον βότρυν ἁρπάσας λάβω·
Τῇ ποικίλῃ γὰρ καὶ σοφῇ θεωρίᾳ
Τὸν νοῦν μερίζω, καὶ στενοῦμαι, καὶ θέλων
Ἑλεῖν τὰ πρῶτα, κλέπτομαι τοῖς ἐσχάτοις,
Καὶ δυσκαθέκτοις ἀντινήχομαι σάλοις,

Ὡς

Ne partiatur duplici discrimine, vt
Quod nusquam adest par sit vacanti essentia,
Sed singulis Vbique partibus respondeat.
Dictisque, ceu cuneis sibi aduersantibus,
Et omnia, vnumque, & quod est nusquam retro
Vbique nectentes reclamanti sono,
Sententiarum stabile fulcrum figimus.
Quanquam altitudo orationis summa sit,
Elatus in sublime non vis retegere:
Sin euehantur corda ad arcem altissimam,
Reducis ea profunditatem ad infimam,
Vt longitudo nulla ad imum hoc deuolet,
Nec latitudo currat ad fastigium:
At fluxus immensorum ad immensum patens
Porrectione scinditur fusus tua.
Vt, si loqui ita fas sit, quæ adhuc non condita,
Coniunctione tui excitentur numinis.
Insistis etenim, ac tum recedis quando ades;
Manes, fugisque exilis, atque vmbræ in modum,
Dum detineris, prensionem tum effugis.
Sic ergo inexpleto scientiæ tui
Amore captus, vineam & desiderans
Vindemiare conditorum a te omnium,
Quem carpere hic malim racemum nescio:
Nam dispari speculatione & vtili
Mentem meam diuido, premorque angustiis,
Ad primaque aspirans, ab imis pertrahor,
Atque énato aduersis in vndis æquoris:

Vt nauigantibus in cauis pelagi abditis,
Quo latius protenditur vastum mare,
Tanto magis se contrahunt præcordia.
Nam fulgetti si more percurram impetu,
Et volucer attollar, penetrans singulas
Res quasque, & altius ferar, scisso æthere,
Petrus recludam clauibus fictus modo:
Nec me hæc in arctum extensio redegerit,
Orbes polorum transiens, superabo aquam,
Forsitan abyssum ex ipso abysso, & exitum
Iungens initio, vllum videns nec terminum.
Tum pronus incumbens ad imum gurgitem,
Et conuolutus ad cauum voraginis,
Vortigine ęstuo, paloque vagus, & denuo
Ad humum reflecto limus, ego, cursum meum:
Nam quid ego sum, scintilla nisi si terrea,
Lutumque molle, aut puluis insidens humi?
At qua auolabo, quem secabové æthera?
Aut qua profectus astra feriam vertice,
Orbem actus in quintum Lycæi præsidis?
Aut quemnam in alterum polum, aut quam ianuam,
Quæ reserat illum, aut quam alteram rursus petam?
Procedo quærens, refugio tangens manu:
Profunda terræ si infimę conspexero,
Nec tamque millenam altitudinem alteri,
Immensitatisque modulum certum sciam:
Discam at mea a terra, meaque matré, vbi
Longissimum pedem suum contraxerit:
Tum

Ὡς οἱ πλέοντες ἐν βυθῷ θαλαττίῳ,
Ὅσον προκύπτει τῆς ἀβύσσου τὸ πλάτος,
Πάσχουσι μᾶλλον συστολὴν ἐν καρδίᾳ.
Εἰ καὶ κράτος γὰρ ἀστραπῆς διαδράμω,
Καὶ πλεῖος δράμω, καὶ περάσω τὰς φύσεις·
Καὶ μᾶλλον δράμω, καὶ τὸν αἰθέρα σχίσας,
Τὰς κλεῖς ἀνοίξω, Πέτρος ὢν πεπλασμένος·
Καὶ τῇ τοσαύτῃ μὴ στενωθεὶς ἐκτάσει,
Ὑπερβεβηκὼς οὐρανοὺς ὕδωρ φθάσω,
Ἴσως ἄβυσσον ἐξ ἀβύσσου, καὶ πέρας
Ἀρχῇ συνάπτων, καὶ πέρας μηδὲν βλέπων.
Τότε προκύψας εἰς τὸν ἄκρον πυθμένα,
Καὶ συνθολωθεὶς πρὸς τὸ χάσμα τοῦ βάθους,
Ἰλιγγία πάσχω, καὶ κλονοῦμαι, καὶ πάλιν
Εἰς γῆν ὁ πηλὸς συστραφεὶς ὑποτρέχω·
Οὐδὲν γάρ εἰμι πλὴν γεώδης αἰθάλη,
Καὶ πηλὸς ἀργὸς, καὶ κατάρρυτος κόνις.
Πλὴν ποῖ φέρομαι; ποῖον αἰθέρα σχίσω;
Ἢ ποῖ προσθεὶς, καὶ τὸν οὐρανὸν τρέχων,
Εἰς πέμπτον δράμω τοῦ Σταγειρίτου πόλον;
Ἢ ποῖον αὖθις ἄλλον, ἢ ποίαν πύλην
Ἐκεῖνον ἐκκλείοντα, καὶ ποίαν πάλιν
Ζητῶν * προκύψω, ψηλαφῶν ὑποστρέφω·
Τὸ τῆς κάτω γῆς εἴπερ ἀθρήσω βάθος,
Καὶ μυελὸν πλέξαιμι τῷ βάθει βάθος,
Καὶ γνῶ τὸ συμπέρασμα τῆς ἀπειρίας,
Καὶ τῆς ἐμῆς γῆς τῆς ἐμῆς μητρὸς μάθω,
Τὸν μακρὸν αὐτῆς που συνέστειλεν πόδα·

Τότε περιελθὼν τῆς ὑπερτέραις πύλαις,
Καὶ τὴν ἀνοικτόκλειστον ἐγκλείσω θύραν·
Ἀνοίγεται γὰρ καὶ πλέον συστέλλεται·
Ἁπλουμένη δὲ καὶ στενουμένη πλέον,
Χαλᾷ τὰ κλεῖθρα, καὶ φοβεῖ τὰς εἰσόδους,
Τοῖς εἰσβαλεῖν τολμῶσιν ἀντικειμένη.
Ἀλλ' ὦ τοσούτων ἀρχιτέκτων θαυμάτων,
Ὁ τὸν σὸν υἱὸν, τὸν σωάφραστον λόγον,
Ἐκδοὺς δι' ἡμᾶς τοὺς ἀτάκτους οἰκέτας,
Εἰς λύτρον ἐχθροῖς, υἱὸν ἠγαπημένον·
Ὅπως ἔχοντες, ὥσπερ οἱ κεχωσμένοι
Σκώληκες εἰς γῆν, ἐν τάφῳ τὰς οἰκίας·
Ἡ γῆ γὰρ ἡμῖν ὡς ἐκείνοις ἦν ὅλα,
Βία, τροφὴ, δίαιτα, καὶ ζωῆς τάφος·
Μὴ συγκαταπασθῶμεν ἐν ζόφῳ πάλιν,
Ἀλλ' εἰς ἀνάστασίν τε καὶ νέαν πλάσιν,
Ἐλθὼν, ἐγείρῃ τὴν πεσοῦσαν εἰκόνα,
Καὶ τὰς ἀράχνας τῶν παθῶν * ἀποξέσῃ,
Καὶ πάντα τὸν χοῦν ἐκτινάξῃ λεντίῳ·
Σπόγγῳ δὲ τὴν ῥύπωσιν ἐκμάξας ὅλην,
Βρίθουσαν εἰς γῆν πνευματώσει τὴν κόνιν·
Παρ' οὗ τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὅλης,
Ἐκφανθὲν * οἶδεν ἡ κτίσις σεβάσμιον·
Τὸν ἀῤῥαβῶνα τῆς ἄνω κληρουχίας,
Τὸν ἄσχετον ῥοῦν τῶν καλῶν χαρισμάτων,
Τὸ ζωοποιὸν τῆς ἁγιστείας κράτος,
Τῆς υἱοθεσίας τὸ προάρχιον * πέρας,
Τὸ καὶ μερίζον καὶ διαιροῦν ὡς θέλει,

Tum ad altiores promptus accedam fores,
Ac ianuam claudam, quæ aperta clausaque est:
Hæc cum recluditur, magis tum clauditur:
Expansa quippe, arctatur hoc ipso amplius:
Et claustra laxat, ac timere aditus facit,
Opponiturque hanc ingredi tentantibus.
O Machinator magne mirorum omnium,
Qui Filium, Verbum & tuum ore nescium
Vt tu exprimi, tradis malis pro seruulis,
Pretium hostibus, carissimum natum tibi:
Ne nos, habentes, ceu obruti terræ aggere
Vermes, sepulcro conditas nostras domos,
(Nam terra nobis, sicut illis tota erat
Vita, esca, victus ratio, vitæque tumulus)
Nunc denuo abripiamur a caligine:
Sed ad reuiuiscentiam atque opus nouum
Restituat aduentu ruentem imaginem,
Deiiciat atque passionum araneas,
Excutiat omnem linteoque puluerem,
Omnesque spongia eluens sordes caua,
Tendentem humi cinerem afflet almo Spiritu;
Totius a quo veritatis Spiritum,
Insigne numen vidit id quod conditum:
Pignus supernæ hereditatis inclytum,
Flumen bonorum munerum rapidissimum,
Et sanctitatis viuidum robur piæ:
Adoptionis finis ante secula:
Qui distribuit ac diuidit, velut placet,

Largi-

Largitiones quas Deus seruat suis.
Qui fundit & superis & imis omnibus
Vnguentum initiatorum,& almam gratiam.
Letifera peccato nefando factio:
Stipendium immortalitatis viuidum:
Lumen cremans,& flamma rore turgida,
Perennis & iucunditatis vehiculum.
Iubar Prophetarum, ad videndum aptissimum.
Apostolorum os flammeis linguis micans:
Luctationis Martyrum versutia.
Splendorque concurrens & excurrens simul,
Sermonis alti principatus a Patre.
Partus sigillum Virginis valde noui:
Arcana clauis ianuæ Dei hospitis,
Qua carne liber Sermo postquam ingressus est,
Egressus inde vt carne vestitus,notam
Signi relinquens ianuæ,quæ inerat prius:
Qua Dæmonum caterua truditur ferox:
Calcatur & pedibus fluens Salacia;
At mollitudo restituta flumini
A terreo nescit grauari pondere.
Frumenta scaturiunt, & innumeros alunt,
E quinque panis affluentia frustulis.
At lympha nectar efficitur in nuptiis:
Vinum paratum de racemis abditis,
Naturam,odoratum atque gustatum innouans,
Sermone tres mutauit vno terminos.
Apud quem initiatus,exactor qui erat,
Euange-

Τὰς τῶν * θεουργῶν δωρεῶν ἐπεκτάσεις·
Τὸ πᾶσι τοῖς ἄνω τε καὶ κάτω μύρον,
Τὸ χρῖσμα καὶ χάρισμα τῶν τελουμένων,
Τὸ φθαρτικὸν σύστημα τῆς ἁμαρτίας,
Τὸ ζωτικὸν σύνταγμα τῆς ἀφθαρσίας,
Τὸ φλεκτικὸν φῶς, τὴν δροσίζουσαν φλόγα,
Τὸ τῆς χαρᾶς ὄχημα τῆς αἰωνίου,
Τὸ τῶν προφητῶν ὀπτικώτατον σέλας,
Τὸ πυρσόγλωσσον τῶν ἀποστόλων στόμα,
Τὸ τῆς πάλης ἄλημα τῶν μαρτύρων.
Τὸ * σύνδρομόν τε καὶ συνέκδρομον σέλας
Τῆς πατροφεγγοῦς τοῦ λόγου θεαρχίας,
Τὸ νυμφικὸν σφράγισμα τοῦ ξένου τόκου,
Ἡ μυστικὴ κλεὶς τῆς θεοδόχου πύλης,
Δι' ἧς ἄσαρκος εἰσεληλυθὼς λόγος
Ἐξῆλθεν ὢν ἔνσαρκος, ἐσφραγισμένην
Ἀφεὶς ἐκείνην, ὥσπερ εὗρε, τὴν θύραν·
Δι' οὗ φάλαγξ μὲν δαιμόνων ἐλαύνεται,
Πεζεύεται δὲ τῆς θαλάσσης ἡ χύσις·
Ἀνειμένη δὲ τῆς ῥοῆς ἡ χαυνότης,
Ἐκ τοῦ γεώδους οὐ βαρεῖται φορτίου·
Ἄρτοι δὲ πηγάζουσι μυριοτρόφοι
Ἐκ πενταρίθμων ἀκρυέντες κλασμάτων·
Ὕδωρ δὲ νέκταρ θαυματουργεῖται γάμῳ,
Ἕτοιμος οἶνος ἐξ ἀδήλων βοτρύων,
Καινίζεται δὲ γεῦσιν, ὄσφρησιν, φύσιν,
Καὶ τρεῖς ὅρους ἤμειψεν ἐξ ἑνὸς λόγου·
Παρ' ᾧ τελεσθεὶς καὶ τελώνης, εἰ θέλει.

Εὐαγγελιστὴς γίνεται θεογράφος.
Πόρνη δὲ ῥεῖθροις δακρύων βαπτίζεται,
Δεικνῦσα πῶς ἔνεστι κινδύνου δίχα
Λουτροῦ μετασχεῖν * ἐξ ἀνάγκης δευτέρου,
Δι' οὗ τὰ δεινὰ δουλαγωγεῖται πάθη,
Λώβης δὲ πικρὸς ἐξελίζεται βρόμος.
Σφίγγει δὲ χωλὸς τοὺς * ἀνάρθρους συνθέσεις.
Ἐκτείνεται δὲ συστολὴ πηρωμένη,
Συστέλλεται δὲ δυσπαθοῦσα μακρότης.
Ξηραίνεται δὲ κρουνὸς αἱματωμένος,
Σφαγεὺς ἀγωγὸς, ἐμφραγεὶς τῷ κρασπέδῳ.
Κόνις δὲ τυφλῶν ὄμματι θεωρίαν,
Τὸ πλάσμα τοῦ πλάσαντος ἀναλαβουμένη.
Καὶ νεκρὸς ᾅδης γίνεται παρ' ἐλπίδα,
Πλούτων πενιχρὸς καὶ σφαγεὺς ἐσφαγμένος·
Μαραίνεται γὰρ τοὺς νεκροὺς ἀναπλύων
Οὓς εἶχεν, οὓς ἔσφιγγε κολπώσας κάτω
Ἐν ταῖς ἑαυτοῦ ψυχολέθροις ἀγκάλαις·
Ἕως τὸ σὸν γέννημα, τὸ ζωηφόρον,
Τὸ πατρικὸν φῶς, τὸ πρὸ ἡλίου σέλας,
Τὸ τῶν παλαιῶν ἡμερῶν νέον βρέφος,
Ἀνεῖλεν αὐτὸν ἀντὶ λόγχης τῷ ξύλῳ.
Ἀλλ' ὦ τοσούτων ἀρχιτέκτων θαυμάτων,
Ὁ πρὸς τὸ σὸν βούλημα τὰς ἄνω πύλας
Σφίγγων ὅτε χρὴ, καὶ διευρύνων πάλιν,
Ὅταν παράσχῃ καὶ δοκεῖ σοι συμφέρειν,
Καὶ νῦν παρὼν ἄνοιγε τὰς κάτω πύλας·
Πύλας γὰρ ἡμεῖς κοσμικῶν οἰκητόρων

πάντων

Euangelista, ſcriptor & ſacer fuit.
Meretrix fluentis lacrymarum tingitur:
Docens licere extra metum periculi
Fieri lauacri compotem iterato ſacri,
Quo paſſiones mancipantur efferæ,
Ac prauitatis horror exulat procul.
Soluta claudus vincla conſtringit pedum:
Contractio remiſſa, mox extenditur.
At longitudo nimia & ægra aſtringitur.
Areſcit & fœdi cruoris riuulus,
Occiſor, illex, impeditus fimbria.
Et puluis in cæcis figurat lumina,
Sputum creatoris reueritus maximi.
Succumbit Orcus præter omnem ſpem neci,
Dis pauper eſt, cæſor cadit mortalium:
Is namque tabeſcit, vomit dum mortuos,
Quos obtinebat, implicabatque in ſinu
Atque impiis vlnis quibus animos necat:
Quouſque tu proles Dei, vitæ dator,
Lumen paternum, antiquius Phœbo iubar,
Puer vetuſti temporis natus modo,
Hunc ſuſtuliſti ligno, vt haſtæ cuſpide.
Miraculorum tu Architecte maxime,
Qui ianuas ſummi tuo nutu ætheris
Quando eſt opus claudis, recludis has item
Quoties libet, ſentiſque id eſſe commodum:
Nunc inferas expande præſens ianuas:
Valuas enim mundi incolarum dicimus

Hanc ciuitatem quæ tua eſt munita ope.
Concede vt Imperium obtinet qui a te
ſuum,
Mundi arbiter, qui ſubiugauit Perſida,
Vel liberauit potius ipſam Perſida,
Omnem gubernet ſubditam ſoli plagam.
Oſtende terram imitarier cæli globos,
Sol vnicus dominetur his vt infimis:
Nam Perſici qui viſus eſt domitor ſoli,
Hunc Imperatorem orbis eſſe conuenit.
Fac ergo ſudores laborum vt ipſius
Puri lauacri ſint loco, æternæ & ſtolæ:
Timoris auge robur illi numinis:
Inſignia hinc tuta auferet victoriæ,
Referens ſecundam ab hoſtibus victoriam,
Ignobiles vt igne vaſtans barbaros.
Fac ſtare virides ſurculos pro viuidis
Fæcunditatis ſecularis fructibus:
Imagines fac Patris vt ſint optimi,
Nam ſic eos robur tuebitur duplex:
Acutiores redde eorum cuſpides,
In barbaros ferocientes enſibus.
Intende mentes, quo ſaluti conſulant,
Et comprime omne robur aduerſarium:
Expande & iiſdem ianuas Paci ſacras,
Superba cordis ſenſa magni deprime.
Hæc Patriarcha clamitatque & dictitat,
Vt balbus is ſit plurima ob ieiunia,
At non loquendo intus ſonum magnum dedit,

In cor-

Ταύτην καλοῦμεν ἣν ἐπύργωσας πόλιν·
Καὶ δὸς τὸν ἐκ σοῦ προσλαβόντα τὸ κράτος,
Τὸν * κοσμορύστην, τὸν διώκτην Περσίδος,
Μᾶλλον δὲ τὸν σώσαντα καὶ τὴν Περσίδα,
Ὅλον κρατῆσαι τὸν ὑφ' ἥλιον τόπον.
Δεῖξον δὲ τὴν γῆν οὐρανὸν μιμουμένην,
Ἑνὸς κρατοῦντος ἡλίου καὶ τῶν κάτω·
Τὸν γὰρ φανέντα Περσικὸν κοσμοκτόνον,
Πρέπει γενέσθαι κοσμικὸν καὶ δεσπότην.
Ποίησον αὐτοῦ τοὺς ἱδρῶτας τῶν πόνων
Λουτρὸν καθαρμοῦ, καὶ στολὴν ἀφθαρσίας·
Αὔξησον αὐτῷ τοῦ φόβου σου τὸ κράτος·
Οὕτω γὰρ ἕξει πιστὰ νικητήρια,
Νίκης κατ' ἐχθρῶν ἀξιωθεὶς δευτέρας,
* Ὡς τοὺς ἀδούλους πυρπολήσας βαρβάρους.
Ῥίζωσον αὐτῷ τοὺς ἐπανθοῦντας κλάδους,
Εἰς ζῶντα καρπὸν κοσμικῆς εὐκαρπίας.
Ποίησον αὐτοὺς πατρὸς εἰκονίσματα·
Οὕτω γὰρ αὐτοῖς διπλοῦν ἔσται τὸ κράτος.
Ὄξυνον αὐτοῖς τὰ ξίφη, * πρὸς βαρβάρους,
Ὅτι πρὸς ἡμᾶς βαρβαροῦνται τὰ ξίφη.
Ἔκτεινον αὐτοῖς εἰς τὸ σῶσαι τὰς φρένας,
Σύστελλον αὐτοῖς πᾶν ἐναντίον θράσος·
Πλάτυνον αὐτοῖς τὰς πρὸς εἰρήνην πύλας,
Στένωσον αὐτοῖς τὰς ἐπαχθεῖς φροντίδας.
Ὁ πατριάρχης ταῦτα κράζει καὶ λέγει,
Κἂν ἐστιν ἰσχνόφωνος ἐξ ἀσιτίας,
Καὶ μὴ λαλῶν ἤχησεν ἔνδοθεν μέγα,

Τὴν γλῶτταν ἐνθεὶς εἰς τὸ πῦρ τῆς καρδίας,
Ἔκρυψεν αὐτὴν, καὶ στομοῦται μειζόνως·
Βοᾷ δὲ σιγῶν, ὡς ὁ Μωσέως φάρυγξ·
Ἀκούεται δὲ μὴ σαλεύων τὸ στόμα·
Τέγγει δὲ τὴν γῆν, καὶ δι' ὀμμάτων βρέχει,
Καὶ πυκνὰ νείφει τῇ φορᾷ τῶν δακρύων.
Ἔγνωμεν αὐτὸν κἂν δοκεῖ λεληθέναι.
Δῆλος γὰρ ἦν τὸ βλέμμα χαυνώσας κάτω,
Καὶ τοὺς λογισμοὺς πάντας ἐκτείνας ἄνω.
Ἀλλ' ὦ φονεῦτα τῶν παθῶν τῶν βαρβάρων·
Σφάττεις γὰρ αὐτὰ τῇ μαχαίρᾳ τοῦ λόγου·
Τὸ τεῖχος ἡμῶν δεῖξον ὠχυρωμένον·
Τὰ γὰρ σὰ τέκνα τεῖχος εὗρον αἱ πόλεις·
Πύργωσον αὐτοῖς τὰς ἐπάλξεις ἐκ λίθων,
Τὸν Χριστὸν ἀκρογωνον ἐκβαλὼν λίθον.
Σύμπλεξον αὐτοῖς μαργαρίτας ἀφθόρους
Ἐκ δακρύων παγέντας, οὐκ ἐξ ὀστράκων.
Λάλει δι' αὐτοὺς τῷ θεῷ καθ' ἡμέραν·
Νυκτὸς γὰρ ἡμῖν * οὐκ ἐγείρεται ζόφος.
Στόμωσον αὐτοὺς μυστικοῖς ἀκοντίοις·
Σύμπηξον αὐτοῖς σταυρομόρφους * εἰκόνας·
Τεῖνον τὰ τόξα τῇ τάσει τῶν δακτύλων·
Πτέρωσον αὐτοῖς ψαλμονίκητον βέλος·
Ποίησον αὐτοῖς ἐκ στεναγμοῦ * σφενδόνην.
Χάλκευσον αὐτοῖς ἠκονισμένα ξίφη,
Τὸ πῦρ νοητῆς ἐκ πυράγρας δὲ πάσας·
Τὸ τοῦ θεοῦ γὰρ πνεῦμα * πρὸς φυσῶν ἔχων,
Κάμψον δι' αὐτοὺς τῷ θεῷ τὸν αὐχένα,

Καὶ

In cordis igne cum indidit linguam ſuam,
Hanc condiditque, & reddita eſt vocalior:
Tacenſque clamat, guttur vt Moſis ſacrum.
Attenditurque idem, licet non agitet os:
Largo imbre terram irrorat, atque oculis pluit:
Ningit frequenter lacrymarum cum impetu.
Hunc nos, latere etſi videtur, nouimus:
Nam notus infra lumina abiiciens erat,
Cum ſenſa ſurſum animi eleuaret omnia.
O paſſionum barbararum carnifex,
Si quidem has trucidas ore ſermonis ſacri,
Munita quam ſint noſtra monſtres mœnia:
Sunt quippe liberi tui muri vrbium:
Ex ſilicibus ſtrue alta propugnacula,
CHRISTO angularis lapidis in loco ſito:
Adnecte & ipſis vniones inclytos,
Ex lacrymarum fonte, non concha, editos,
Ob hos loquere Deo diebus ſingulis:
Nam haud excitatur nocte nobis nubilum.
Corrobora ipſos myſticis haſtilibus:
Compinge & ipſis crucigeras imagines,
Arcuſque tenſione digitorum exere.
Ipſis volet ſagitta pſalmos concinens:
Fundam effice his ex anxiis ſuſpiriis.
Ipſis acutas ære ſicas fabrica,
Rapto igne ficta mente ſola forcipe:
Ac ſpiritum effundens ſacris e follibus,
Inflecte ceruicem Deo horum gratia;

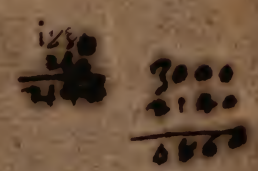
Et cuncta Persis subdita inclinat pedes:
Adiunge pro ipsis crura suggesto tua,
A stirpe cunctos contèrent mox barbaros:
Tua terga curuato solum iuxta infimum,
Et mundus omnis erigetur illico:
Namque hoc modo riui nefandi criminis
Claudentur, hincque parta amica pace nos
Transibimus telluris atra nubila;
Vnaque voce os prædicabit omnium,
O QVANTA quamque ampla est tuorum operum, DEVS,
Causa omnium sapiens, & opifex optima.

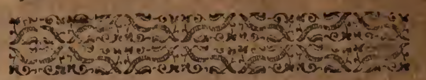
Summo Deo sit laus in omne seculum.

Καὶ πᾶσα Περσὶς αὐτικάμπτει τοὺς πόδας.
Κλῖνον δὲ αὐτοὺς εἰς τὸ βῆμα τὰ σκέλη,
Καὶ πάντας ὀρθὴν συμπατοῦσι βαρβάρους.
Τὰ νῶτά σου σιώνδυσον εἰς τὴν γῆν κάτω,
Καὶ πᾶς ὁ κόσμος εὐθέως ἐγείρεται.
Οὕτω γὰρ οἱ νυχθέντες ἐξ ἁμαρτίας
Ὁλκοὶ φραγῶσι, καὶ μετ' εἰρήνης ὅλοι
Τὰ στυγνὰ τῆς γῆς ἐκπεράσωμεν νέφη·
Μιᾷ δὲ φωνῇ πᾶν κεκράξεται στόμα,
Ὡς ἐμεγαλιώθη τοῦ θεοῦ τῶν κτισμάτων
Ἡ δημιουργὸς καὶ σοφὴ * παντουργία.

Τέλος· τῷ θεῷ δόξα.

ΤΟΥ

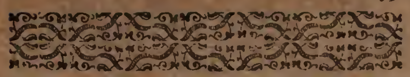

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΙΣΙΔΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΑΤΑΙΟΝ ΒΙΟΝ.

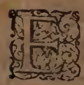
ἌΝΟΙΞΟΝ ἡμῖν τοῦ λογισμοῦ τὰς πύλας
Ὁ τῆς ὄνου πρὶν διανοίξας τὸ στόμα.
Εἰ καὶ λέλεκται τοῖς θεόπνοις πατράσι
Τὰ τοῦ καθ' ἡμᾶς διαγνώστου βίου·
Ὅμως ἐκείνοις χρώμενος διδασκάλοις,
Ἐμαυτὸν ὡς ἔνεστιν ἐμμέτρως γράφω,
Δι' ἧς πέπονθα τῶν παθῶν ἀμετρίας,
Γραφεὺς ἐμαυτοῦ καὶ κατήγορος μένων·
Τὴν τοῦ βίου ῥέουσαν εἰκόνα γράφων,
Καὶ τῶν παθῶν τὰ κέντρα μορφῶσαι θέλων,
Καὶ τῷ λόγῳ τὰ νεῦρα τοῦ τύφου ξέων,
Δείξω τὸν ὄγκον μηδαμοῦ βεβηκότα·
Ἀλλ' ὥσπερ οἷς ἔδοξε τὴν Τύχην γράφειν,
Σφαίρας ἐχούσης [illegible]ετάπλωτον βάσιν·
Οὕτω [illegible] δυσκ[illegible]τύφου σκέλη,
Κα[illegible]α δείξω καὶ πλέον παρειμένα·
[illegible], ὡς ἐπὶ σφαίρας τρέχων,
Ἄνω [illegible]δᾶ, καὶ καταπᾶται κάτω·
Ὑψούμενος ἢ δυστυχεῖ, μετάρσιος·
[illegible]αῦλον δὲ πίπτει, καὶ πεσὼν ἀνατρέπει

Τὸν

EIVSDEM GEORGII

PISIDÆ POEMATION DE VANITATE VITÆ: EODEM Fed. Morello interprete.

EXPANDE ſermonis fores nobis[Deus]
Aſinæ vt loquentis ora reſeraſti prius.
Vt dicta patribus ſint, Deum qui viderant,
Quæ vitam ad iſtam quotidianam pertinent:
Tamen magiſtris vſus illis optimis,
Me in verſibus deſcribo, quantum fas mihi eſt.
Motus in animo turbulentos ſentiens,
Et ſcriptor, accuſator & mei ipſemet:
Vitæ fluentem imaginem cum pinxero,
Et finxero permotionum aculeos,
Sermone Faſtus turgidos neruos dolans,
Docebo nuſquam altum tumorem ſiſtere.
At ſicut eſt viſum quibuſdam pingere
Fortunam habentem labilem ſphæræ baſin:
Sic crura Faſtus ægre conſiſtentia,
Leuia indicabo, magis magiſque languida.
Nam non ſtat vnquam, ceu globo qui curſitat,
Surſum inſilit, at in ima retro labitur:
Elatus & ſublimis, infelix modo eſt,
Citoque lapſu decidendo diruit

Fortuna ſedem quam leuem ante ſtru-
xerat.
Dum quippe Fortuna editum Faſtum
cano,
Ambobus ecquid accidat ſimul arguam.
Hic antequam naſcatur in tabem incidit,
Partus vt immaturi abortus horridus.
Nam plectitur Faſtus ſupercilio tumens,
Maiore ſe viſo, quod attollit magis.
Extruditur tamen propelliturque vi,
Clauum quaſi vnum trudat aliquis altero.
Venator imbellis velut, ſi pineo
Telo ferire vult leonem feruidum,
Incautus inualido perit iaculo ſuo:
Sic faſtus humilis, grandia vbi iactat, cadit.
Tu, ver meorum Carminum gratum &
calens:
Tu oppoſitus in nos concitatis fluctibus,
Reflas procellæ paſſionum turbidæ:
Noſtram loquentem dirige, obteſtor, ratem,
Tua efficaci prece, leui aſpirans ſcaphæ.
Iactatus etenim fluctuum vitæ impetu,
Plane incitor contra ſtilumque exerceo.
Puluiſculus, lutum, & cinis retro means:
Nam terra terræ denuo connectitur,
Et faſciis inuoluitur terreſtribus:
Rurſumque puluis proſilit, tanquam cinis
Aut gluma, quam vis turbinis cum ſuſtulit
Summum ad cacumen, mox ad ima de-
primit.
Mortalium ſic euehunt verſatilem
Vitam malignorum procellæ flaminum
In edi-

Τὸν ἐκ τύχης πρὶν χρυσοσύνθετον θρόνον.
Τῆς γὰρ τύχης κύημα τὸν τῦφον γράφων,
Τὸ συμβεβηκὸς ἐξελέγξω τῶν δύο.
Ὃ πρὶν κυηθῇ τῇ φθορᾷ συνεφθάρη,
Ὠδῖνος ἐξάμβλωσις ἠθλιωμένη.
Κολάζεται γὰρ τῦφος ὠφρυωμένος,
Ἀντοφρυωθεὶς τῇ θέᾳ τοῦ μείζονος.
Ἐκκρούεται δὲ καὶ παρωθεῖται βίᾳ,
Ὡς εἴ τις ὠθεῖ πάτταλον τῷ παττάλῳ.
Ὥσπερ γὰρ εἴ τις ἀσθενὴς θηροκτόνος,
Θέλων βαλεῖν λέοντα πευκίνῳ ξίφει,
Ἐκ τῶν ἑαυτοῦ φθείρεται τοξευμάτων·
Οὕτω ταπεινὸς τῦφος, εἰ βάλοι μέγα.
Ἀλλ' ὦ τὸ θερμὸν τῶν ἐμῶν λόγων ἔαρ,
Ὁ τῷ καθ' ἡμᾶς ἀντικείμενος σάλῳ,
Καὶ τῷ κλύδωνι τῶν παθῶν ἀντιπνέων,
Ἴθυνον ἡμῶν τὴν λαλοῦσαν ὁλκάδα,
Τῇ σῇ προσευχῇ πνευματώσας τὸ σκάφος·
Τῇ τοῦ βίου γὰρ κυματούμενος ζάλῃ,
Ὁμοῦ κατ' αὐτὸ καὶ κινοῦμαι καὶ γράφω.
Ὁ χοῦς, ὁ πηλὸς, ἡ παλίνστροφος κόνις·
Τῇ γῇ γὰρ ἡ γῆ συμβιβάζεται πάλιν,
Καὶ σπαργανοῦται τῷ γεώδει σπαργάνῳ,
Καὶ χοῦς πάλιν πρόεισιν, ὥσπερ ἡ κόνις
Ἣν ἡ βιαία συστροφὴ τῶν πνευμάτων
Πρὸς ὕψος ἐξαίρουσα συστέλλει κάτω.
Οὕτω γὰρ ἡμῶν τὸν πολύστροφον βίον
Αἱ τῶν πονηρῶν πνευμάτων καταιγίδες

Πρὸς ὕψος ἐξαίρουσι καὶ δόξαν νόθην.
Αὖθις δὲ χοῦς κάτεισι καὶ * νεύει κάτω,
Ἕως ὁ τοῦ κτίσαντος ἁρμόσῃ λόγος
Τῶν συνδεθέντων τὴν ἀναγκαίαν λύσιν·
Νῦν δὲ προκύψας ὥσπερ ἔκ τινος βάθους
Ὁ χοῦς, ὁ θεία πνευματωθεὶς εἰκόνι,
Καὶ τὰς γεώδεις ἐκβοᾷ τραγῳδίας,
Καὶ τὸν γελᾶν δοκοῦντα δακρύει βίον.
Ἤδη μὲν οὖν ἔπλαττον οἱ μυθογράφοι
Ἀνθρωπόμορφον ἵππον, ἢ τοὐναντίον
Ταυροπρόσωπον ἄνδρα συμπεφυρμένον·
Δεικνῦντες, οἶμαι, τὸν πεφυρμένον βίον·
Πολὺς γὰρ ἡμῖν ἐντεθήσεται γέλως,
Εἰ μή τις αὐτῶν τοὺς ἀποκρύφους λόγους
Ἔμφρων λογισμὸς εὐσεβῶς μεθαρμόσῃ.
Κάτω μὲν οὖν ἄνθρωπος ἦν πεπλασμένος,
Ἄνω δὲ μορφὴν δεικνύων κερασφόρον,
Αἰνιγματώδεις λοιπὸν εἶχεν ἐμφάσεις·
Ὡς πᾶς ὁ μιγνὺς τῇ λογιστικῇ φύσει
Τὰς κτηνομόρφους τῶν παθῶν παρεμφάσεις,
Ἀνατρέπει τὸ πλάσμα, καὶ πεφυρμένος
Ἐκ τοῦ λόγου μέτεισιν εἰς κτηνωδίαν·
Οὕτως ἀμειφθεὶς τῇ κακῇ παρὰ πλάσει
Ἄνθρωπος εἰς βοῶν φατνιῶν παρετράπη·
Καὶ τῶν παθῶν τὸν χόρτον ἐσθίων μάτην,
Τὸ κάλλος ἀντέτρεψεν εἰς ἀμορφίαν·
Καὶ δεσμὸν, οἶμαι, προσφόρως ἐδέξατο,
Ὡς λαβυρίνθῳ τῷ πολυειδεῖ βίῳ

Λοξὴν

In editum locum atque falſam gloriam.
Puluiſque rurſum decidit, manetque
humi,
Donec Creantis ſermo vinxerit potens
Solutionem, quæ ligatas res manet.
Nunc exerens ſe quaſi profunda de ſpecu
Puluis, Dei cui ſpiritum forma indidit,
Telluris effert horridas tragœdias,
Falſoque riſu diffluens æuum gemit.
Iam fabularum finxerant olim patres
Monſtrum biforme, nempe Equum forma
Viri,
Virumque Tauri fronte præditum impari:
Vitæ innuentes diſparem formam, reor:
Nam multus in nos riſus excitabitur,
Niſi hæc recondita dicta iudicium graue
Mentis, pia explicatione accommodet.
Ergo figura hominis tenebat infima,
Formam ſuperne habens timendam cornibus:
Ænigmatum pars reliqua erant imagines.
Sic quiſquis in ratione forma prædita
Has belluinas inſerit libidines,
Inducit antiquam figuram, ac turpiter
Rationis vſu perdito fit bellua.
Mutatus vnde fictione peſſima
Homo-bos bouis præſepe conſectatus
eſt:
Cupidinumque fænum inaniter vorans,
Amiſit omne priſtinum decus ſuum.
Quin vinculo connexus apte fingitur,
Labyrinthus ac ſi vita multiplex foret,

Obliqua cuius ianua eſt,atque ardua:
Nam quanto contendit magis quis e-
gredi,
Tanto mage intra limen incluſus manet.
Hinc eſt,opinor,vnde tot morbis male
Curiſque vexor,pigra tanquam beſtia:
Vt aggrauatus ſortis huius tædio,
Dum flector vndequaque & vſque de-
primor,
Velut ſolent ægri valeſcam & recreer,
Ac priſtinam formam reſumam denuo.
O gentis hominum gramen vt ſemper
leue!
O germen animatum,decor cuius cito
Cum meſſe marcet appetente temporis!
Quis corde ſpectans ex inaſpectabili
Vitæ theatrum infamiæ pleniſſimum,
Ridente luctu ludicrum non arceat?
Nam ſæpe rident nos cachinnis impiis,
Riſus inanes opifices vaniſſimi:
Audent thronos ac dignitates pingere,
Fingunt poteſtates, vt his temulentia
Affert, domi quicquid cachinnorum latet.
Et quiſpiam ex iis principem veſtem in-
duens
Extollitur,fortunam & extemplo facit:
Ac dignitatem ſic repræſentat tacens:
Et cum nihil ſit,autumat ſe eſſe omnia:
Et cum ſciat nil,vult videri ſcire ſe.
Sic mente in vnica duplex amentia eſt,
Fictus Sophiſta,fatuus Atticum ſonans;
Illuditur,ſuſtollit animos interim,

Donec

Λοξὴν ἔχοντι τὴν δυσέκβατον θύραν·
Ὅσον γὰρ αὐτὴν ἐκτρέχειν ἐπείγεται,
Τοσοῦτον ἐντὸς γίνεται τῆς ἐξόδου.
Ἐντεῦθεν, οἶμαι, καὶ νόσοις καὶ φροντίσιν
Ὡς κτῆνος ἀργὸν εἰκότως μαστίζομαι,
Ὅπως βαρυνθεὶς τῇ κακῇ μετουσίᾳ
Ἐν τῷ περισπᾶσθαι τε καὶ βελθὴν κάτω,
Ὡς οἱ νοσοῦντες εἰς ἀνάκτησιν τρέχων,
Τὸ πρῶτον εἶδος ἀντιμορφώσω πάλιν.
Ὦ τῆς καθ' ἡμᾶς ἀδιαστρόφου χλόης,
Ὦ βλαστὸς ἔμπνους, οὗ τὸ κάλλος ὀξέως
Σὺν τῷ θερισμῷ τοῦ χρόνου μαραίνεται.
Τίς οὖν σκοπήσας ἐξ ἀπόπτου καρδίας
Τὸ τοῦ βίου θέατρον αἰσχύνης γέμον,
Θρηνῶν γελῶντι μὴ σβέσει τὸ παίγνιον;
Ἤδη γὰρ ἡμᾶς καὶ γελῶσι πολλάκις
Οἱ τοῦ νόθου γέλωτος ἐργάται νόθοι·
Θρόνους προθέντες, ζωγραφοῦντες ἀξίας,
Ἀρχὰς ἀναπλάττοντες, ὡς ἂν ἡ μέθη
Τὴν τοῦ γέλωτος συμφορὰν ἀναπλάσῃ·
Καί τις παρ' αὐτοῖς ἀρχικὴν ἐνημμένος
Στολὴν ἐπῆρται, καὶ σχεδιάζει τύχην,
Καὶ σχηματίζει μὴ λαλῶν τὴν ἀξίαν.
Φαντάζεται δὲ μηδὲν ὤν, ὡς ὢν ὅλα·
Καὶ μηδὲν εἰδὼς, εἰδέναι δοκεῖν θέλει,
Διπλῆν ἔχων ἄνοιαν εἰς ψυχὴν μίαν,
Πλαστὸς σοφιστὴς, μωρὸς ἠλικισμένος·
Καὶ * παίζεται μὲν, πλὴν ἴσως φρονεῖ μέγα,

Ἕως παρέλθοι τοῦ βίου τὸ παίγνιον.
Οὕτω πέφυκε τῶν ῥεόντων ἡ φύσις
Σκιῆς ἀδελφὴ, συγγενὴς ἐνυπνίων·
Παρέρχεται γὰρ πᾶς ὁ τοῦ τύφου στόλος,
Ὡς ὕπνος, ὡς ὄνειρος, οὐκ ἔχων στάσιν.
Καὶ πολλάκις χυθέντα καὶ τεθρυμμένον
Ἐν τῇ καθ' ὕπνον τῶν λογισμῶν ἐνστάσει,
Ἀναπληροῖ τὸν ἄνδρα τῇ κουφῇ θέᾳ·
Κλέπτει δὲ τὸν νοῦν, καὶ μεταίρει τὴν φύσιν,
Ὥσπερ πονηρὸς τῶν φρενῶν ὁδοστάτης.
Καὶ πλοῦτον αὐτῷ μὴ παρόντα συλλέγει,
Καὶ σχηματουργεῖ τὰς ἐνύπνους ἀξίας,
Χαρᾶς ἀπράκτου δεικνύων ἰνδάλματα·
Καὶ μαργαρίτας λευκοδέρμους προσφέρει.
Καὶ τοὺς ἀδήλους τῶν πυραυγῶν αἰθερίων
Λίθους ὑφάπτει, καὶ πυροῖ τὴν καρδίαν
Τοῦ μὴ λαβόντος, ὡς λαβόντος τὴν χάριν·
Οὐκ οἶδα πῶς τὸ πλάσμα τῶν ἐνυπνίων
Ὡς πρᾶγμα δεικνὺς, καὶ φρενοφθόρῳ * βίῳ,
Αἰσθητικὴν δρῶν τὴν ἀναίσθητον πλάνην.
Πλὴν μικρὸν οὔπω καὶ παρῆλθεν ἡ χάρις·
Εὐθὺς γὰρ αὐτὸν ζημιοῖ τῆς οὐσίας.
Κλέπτουσι γάρ που καὶ τοὺς φίλους αἱ τύχαι,
Δι' ὧν ἔχουσι σαρκικῶν ψυχαρπάγων,
Εἰ μή τις αὐτοῖς σωφρονῶν ἀντεμβάλοι
Τὸ γνωστικὸν φρόνημα τῆς συμμετρίας,
Ὡς μήτε χαύνως, μήτε μὴν ὑφειμένως
Κινῶν τὰ νεῦρα τῶν ἐν ἡμῖν ὀργάνων,

Λύσει

Donec erit huius acta vitæ fabula.
Natura rerum talis eſt fluentium,
Scenæ ſoror, conſanguineaque inſomnii:
Omnis procella nempe faſtus præterit,
Vt ſomnus atque inſomnium variabile.
Quin ſæpius molli iacentem in lectulo,
Dum per quietem ſenſa cordi ſe ingerunt,
Exſuſcitat virum leui ſpectaculo:
Furatur ac mentem, indolemque alte euehit,
Vt hoſtis & graſſator atrox mentium.
Accumulat abſentes opes ex tempore,
Ac dignitatum læta format ſomnia,
Simulacra inanis gaudii blanda indicat:
Et Margaritas candicantes exhibet:
Succendit & Carbunculorum ardentium
Cæcos lapillos & facem cordi admouet
Eius nihil qui cepit, ac ſi ceperit.
Quanam arte dubito inſomnii ludibrium
Præbeat vt ipſam rem, & nocente mentibus
Telo remotum a ſenſibus ad ipſos trahat
Errorem. at hæc perit repente gratia:
Nam ſubito multat hunc ſua in opulentia.
Fortunæ eos furantur etiam quos amant,
Per catneas animæ illecebras quas habent.
Niſi ſi quis ipſis obiicem opponat catus
Moderationis callidam prudentiam:
Ne, molliter vel remiſſa dum manu
Ciet organorum quæ penes nos neruulos,

Intenſionem ſoluat, animi copulam:
Neu tenſione tam graui tamque valida
Hæc tela vitæ emolliat communia:
Æquabili at menſura adaptet barbitum:
Vt rite cum mox tenſa erit, per eam feræ
Mentis quieſcant motionum belluę;
Vbi lapſa natura a decori tramite
Ad belluinam ſortem abiuit deuia.
Sed enim vir ille mente ſolida oſten-
ditur,
Calcauerit qui retia erroris mali,
Lapſuſque fortunæ vſque adeo varia-
bilis.
Nam plurimis Fortuna quæ dici ſolet,
Procella faſtus cuncti quam ſublimis eſt,
Spe feruet hac præſumpta, & vſque flu-
ctuans,
Summum vocatur in periculum ac me-
tum:
Vt crure ſi quis inquieto curſitet:
Vt qui efferuntur ſumma per faſtigia,
Funes obambulando vinctos firmiter,
Si pes labaſcat, ſummitatis vertice
Vaſtiſſimam in profunditatem corruunt.
Sin humilis incedens humi flectit oculos,
Tollitur in altum, Perſeo ſublimius,
Alatus vt non ſit: trucidat Gorgonas,
Peccata nempe erroris horrida maxime,
Quæ ſemper in ſe fixa habentes lumina
In ſaxa verrunt protinus viuentia:
Et belluæ libidinum obiectos feræ,
Monſtrum volatu conficit celerrimo,
Seruatque

Λύσῃ τὸν ἁρμόζοντα τῇ ψυχῇ τόνον·
Μηδ' αὖ βίαια καὶ βαρεῖα συντάσσῃ
Φύρδην τὰ καὶ ταῦτα τοῦ βίου βέλη·
Ἴσῳ δὲ ῥυθμῷ συμβιβάζει τὴν λύραν,
Ὡς ἂν δι' αὐτῆς ἀσφαλῶς ἡρμοσμένης,
Καὶ τῶν λογισμῶν ἠρεμοῦσι θηρία,
Ὑποσφαλεῖσα τοῦ πρέποντος ἡ φύσις
Πρὸς θηριώδεις ἐκτραπῇ μετουσίας.
Ἀνὴρ γὰρ οὕτως δείκνυται πεπηγμένος,
Ὑπερβεβηκὼς τῆς πλάνης τὰ δίκτυα,
Καὶ τοὺς ὀλίσθους τῆς ἀειστρόφου τύχης.
Ἡ γὰρ παρ' ἄλλοις ὠνομασμένη Τύχη,
Ὅσον ἂν ἀρθῇ πᾶς ὁ τοῦ τύφου στύλος,
Βρέζει δοκήσει, καὶ διαιρεῖ τῇ φύσει,
Καὶ πρὸς μέγαν κίνδυνον ἦρται καὶ φόβον·
Ὡς οἱ διατρέχοντες ἐκτενεῖ σκέλει·
Ὡς οἱ πρὸς ὕψος ἐν μεταρσίῳ πάσσει
Σχοίνους διατρέχουσιν ἰχνοσυνθέτους.
Εἴ που παρασφαλῶσι τῶν ὑψωμάτων,
Ἐν τῷ βάθει πίπτουσι τῶν συντριμμάτων.
Εἰ δ' αὖ ταπεινός ἐστι καὶ βλέπει κάτω,
Πρὸς ὕψος ἦρται, καὶ πλέον τοῦ Περσέως,
Καὶ μὴ πτεροῦται, καὶ φονεύει Γοργόνας,
Τὰς δυσπροσώπους τῆς πλάνης ἁμαρτίας,
Αἳ τοὺς πρὸς αὐτὰς ἐκτενῶς θεωμένους
Λίθους μέταλλα θλοῦσιν ἐμψυχωμένους,
Καὶ πρὸς τὸ κῆτος τῶν παθῶν τετραμμένους,
Τὸ μὲν φονεύει τῷ μεταρσίῳ δρόμῳ,

Σώζει δὲ σεμνὴν παρθένον τὴν καρδίαν.
Εἰ γὰρ μαθητικῶν τις ἐμφρόνως θέλοι
Μαθεῖν ἑαυτὸν, πᾶσαν ἔγνω τὴν φύσιν·
Καὶ κοσμικὴν φρόνησιν εἰκότως ἔχει·
Σμικρὸς γάρ ἐστι κόσμος ἀνθρώπου φύσις·
[Καὶ μηδὲν εἶναι σωφρόνως πεπηγμένος]
Ἄνω βαδίζει τῷ βεβηκέναι κάτω·
Φεύγει δὲ τιμὴν τὴν καλὴν ἀτιμίαν,
Πολλὴν τε δόξαν τὴν ἀδοξίαν ἔχει·
Ἅπερ γὰρ ὕβρεις εἰσὶ τοῖς τιμωμένοις,
Ἔπαινός ἐστι ταῦτα τοῖς ὑβρισμένοις.
Ἡ γὰρ παρ' ἄλλοις ὠνομασμένη Τύχη,
Εἰκών τίς ἐστιν ἀπρεποῦς ὀρχηστρίδος
Ἐν τοῖς ἑαυτῆς ἀντικλωμένης στροφαῖς.
Χειροτονούσης τοῦ βίου τὰ πλάσματα
Σκιαῖς ἀμυδραῖς, οὐχ ὑπόντων πραγμάτων.
Ἡ θρύπτεται μὲν ἀπρεπῶς ὀρχουμένη,
Στρέφει * δὲ τὰς κόρας τῶν ὀμμάτων
Πρὸς οὓς τὸ χαῦνον ὄμμα λοξῶσαι θέλει.
Εὐθὺς δὲ πέμπει πρὸς τὸν ἄλλον τὴν θέαν,
Συναρπάζειν θέλουσα τῇ θεωρίᾳ.
Μορφοῖ δὲ πολλὰ, πάντα μὲν μιμουμένη,
Μηδὲν δὲ δρῶσα τῶν ἀεὶ πεπηγμένων.
Ἡ μάχλας ὄντως, ἢ ποθεῖ μὲν οὐδένα,
Ἐρᾶν δὲ παντὸς σχηματίζεται πόθου.
Ἄλλοις μὲν ἀρχαὶ καὶ θρόνοι καὶ βήματα,
Οἷς εἰσιν ἔχθραι συμφυεῖς, καὶ φροντίδες·
Ὅσοις δὲ νοῦς πέφυκεν ἐστηριγμένος,

Θρόνοι.

Seruatque cordis virginem venerabilem.
Nam si sciendi cupidus optet discere
Se, nosse naturam simul rerum potest.
Ac iure mundanam obtinet prudentiam:
(Natura vt hominis Mundus est quidam
minor)
[Et quod nihil sit fixum & immotum manens]
Sursum eleuatur, quod deorsum pergeret:
Fugitque famam, ceu decentem infamiam,
Ingloriusque gloriam multam tenet.
Nam sunt honoratis viris conuicia,
Quæ iniuria laudes iacessitis cluent.
A plurimis Fortuna quæ dici solet,
Imago saltatricis est ignobilis,
Quæ circulis suis reflexis & rotis
Figmenta vitæ statuit, vt visum sibi,
Vmbris subobscuris, quibus res non subest,
Lasciuibundaque indecore saltitat.
Obuertit oculorum suorum pupulas
In quos amat spectare limis clanculum,
Statimque vultum flectit ad alios suum,
Vt gaudet aspectus vicissitudine.
Pleraque figurat, cuncta vult imitarier:
At nil eorum perficit quæ firma stant.
Vere meretrix, neminem quæ quanquam amet,
Amore fingit feruido se corripi.
Aliis Magistratus, tribunalia, throni,
Queis odia cordi, curæ & acres insitæ:
At queis solida constansque mens natura
inest,

Preces throni ſunt, conciones & libri.
Eſt ſuaue nonnullis loquens audacter os,
Tranquillitas cordis pio & ſilentium.
Aliis amicus liuor animi trux lues:
At aureum malum, cruentum iurgium.
Sed prœlium eſt aduerſus inuidiam probis,
Lis vero donec vapulet lis concita.
Illis ciborum dulcis omnis ſarcina,
Qui currus ad morbos repletionis eſt.
Prudentibus fames, cibuſque & potio,
Quæ inſomniis mentem haud grauat mortalium.
Cumulus pecuniæ quibuſdam damna dat,
Iactura cum pietate ſanctis quæſtus eſt.
Optabilis pleriſque prima dignitas,
Iucunda domus, inopiſque delectatio;
Caduca falſæ gloriæ felicitas.
At principatus, ſi ſapimus omne eſt ſolum:
Communis ad Thronos ſepulcraque eſt humus:
Ni affectionis carneæ æmulatio
Vexat, videmus dum probos, dum non probos.
Hoc intonare voce pluſquam Stentoris,
Nullis honeſtos dedecus pati probris,
Licet quis illos obruat conuiciis.
Aſt improbum ne fingere quidem vnquam iuuat,
Vt Gracculum pennis amictum non ſuis:
Deformitatem in moribus laudem putat.
Vt præterit qui nunc adeſt ſplendor cito,
Omniſque leuitas gloriæ inconſtans fugit:

Ac por-

Θρόνοι προσευχαί, καὶ λόγοι καὶ βήματα.
Ἄλλοις προσηνὲς τὸ θρασύγλωσσον στόμα,
Σοφῷ δὲ σιγὴ καὶ γαλήνη καρδίας.
Ἄλλοις ἐραστὸς ὁ φρενοβλαβὴς φθόνος,
Χρυσοῦν δὲ μῆλον ἡ φονοσταγὴς ἔρις·
Τοῖς δ' αὖ γε σεμνοῖς ἡ κατὰ φθόνου μάχη,
Ἔρις δὲ μέχρι τοῦ παῖξαι τὴν ἔριν.
Καί τις μὲν ἡδὺ τῆς τροφῆς τὸ φορτίον,
Τὸ πρὸς νόσους ὄχημα τῆς ἀπληστίας·
Σοφοῖς δὲ λιμὸς καὶ ποτίζει καὶ τρέφει,
Ὁ τοῖς ὀνείροις μὴ βαρύνων τὴν φύσιν.
Ἄλλοις ὁ πλοῦτος ζημιοῖ τῇ προσθέσει·
Σεμνοῖς δὲ κέρδος εὐσεβοῦσα ζημία.
Ἄλλοις περισπούδαστος ἡ προεδρία,
Ὁ τερπνὸς οἶκος, ἡ πενιχρὰ τερπνότης,
Τὸ σαθρὸν εὐτύχημα τοῦ νόθου κλέους·
Τῷ δὲ φρονοῦντι πᾶσα γῆ προεδρία·
Κοινὴ γὰρ ἡ γῆ πρὸς θρόνους τε καὶ τάφους·
Εἰ μή τις ἡμᾶς ζῆλος ἐνσάρκου πάθους
Δάκνει βλέποντας * ἀξίας ἀναξίους·
Τοῦ Σπίντηρος γὰρ ἐκβοήσαι μειζόνως,
Ὡς τῶν καλῶν μὲν * οὐ καθαρτέον ψόγος,
Εἰ καί τις αὐτοὺς λοιδορῶν ἐπικλύσει.
Τὸν δ' αὖ πονηρὸν οὐδὲ μορφῶσαι θέλων
Ὥσπερ κολοιὸν ἐκ πτερῶν ἀλλοτρίων,
Ἔπαινον οἶδε τὴν ἀμορφίαν τρόπων.
Παρέρχεται γὰρ ἡ παροῦσα λαμπρότης,
Καὶ πᾶσα δόξης ἀσταθοῦσα κουφότης,

Ἐκτείνεται δὲ καὶ πάλιν συστέλλεται·
Ὥσπερ πονηρὸς ταῖς ἕλιξεσι δράκων,
Δοκεῖ πεπᾶσθαι, καὶ πλέον συστέλλεται.
Ὡς αὖ μάθοιμεν τοὺς ὑπέρφρονας τρόπους,
Ὄφεις νομίζειν, καὶ δρακόντων ἐκγόνους.
Οὕτω παρέρπει πᾶς ὁ τοῦ βίου δρόμος,
Καὶ παντὸς ὄγκου συστολὴ τεθρυμμένη,
Ὡς πομφόλυξ σφύζουσα καὶ φυσωμένη·
Καὶ πρὸς μὲν ὕψος τῷ δοκεῖν ἐπηρμένη,
Εἰ δ᾽ αὖ τι μικρὸν ἐν μέσῳ λεληθότως
Ἢ κάρφος ἢ ψὶξ ἢ σταγὼν παρεμπέσοι,
Ἀνετράπη τὸ κοῦφον εἰς τοὐναντίον,
Καὶ τῇ βιαίᾳ προσβολῇ συνεστάλη.
Ἀλλ᾽ ὦ διαυγὲς ὄμμα τῆς ἐκκλησίας,
Ὁ πατρικὸς νοῦς, ἡ ταπεινὴ καρδία·
Εἰ καὶ πέτῃ γὰρ καὶ τὸν αἰθέρα τρέχεις,
Ταπεινὸς ἦσθα, καὶ συνέρχῃ τοῖς κάτω·
Σὺ δεῖξον ἡμῖν γνωστικωτέρῳ τρόπῳ
Πῶς ἐστὶν εὑρεῖν ἐκδρομαῖς ἀντιστρόφοις
Τὸ πτωχὸν ἦθος, οὐρανόδρομον φύσει·
Ἐναντίαις δέ πως χαμαίζηλος μένει
Ὁ πτωχὸς ὄγκος, καὶ προσήλωται κάτω.
Ὃς οὐκ ἀκόμψως, ὡς δοκεῖ μοι, καὶ Πλάτων
* Προσεμπεπάρθαι συγγράφη τῇ καρδίᾳ,
Ὡς ἔσχατον χιτῶνα τῆς ἁμαρτίας.
Εἰ καὶ κατισχύσει γὰρ ἀνθρώπου φύσις
Ῥίψαι τὰ πολλὰ τῶν παθῶν καλύμματα,
Τὸν φορτικὸν χιτῶνα τοῦ τύφου φέρει·

Ac porrigit se modo, modo at se contrahit:
Immanis vt spiras draco sinuans suas,
Videtur extendi, sed arctatur magis.
Discamus hinc mores superbos, luridos
Vitare vt angues a draconibus satos.
Prorepit omnis æui cursus hoc modo,
Fastûs & omnis delicatę angustiæ:
Vt bulla saliens & tumore turgida:
Quæ elata in altum cernitur sublimior,
Quod si minutum quid latenter excidat,
Festuca, micave, aut aquæ stilla vnica,
Auertitur leue istud in partem alteram,
Vnde violento cursu in arctum cogitur.
Lumen coruscum Christianorum chori,
Tu mens paterna, cor superbum neutiquam,
Volites per astra quanquam, & adeas æthera,
Te deprimis, congrederis & mortalibus:
Ostende quę compendiosior via
It ad cubile reciprocis excursibus
Inopum quidem morum, at polos penetrantium.
Porro vt plagis contrariis humilis manet,
Et fixus imo pauper est fastus loco.
Hinc non inepte, ceu mea est sententia,
Plato notauit esse cordi alte insitum
Erroris hoc velamen vltimum mali.
Quantum libet enim humana natura valeat
Permotionum proiicere velamina
Pleraque, grauem fastus tamen tunicam gerit:

Demittit ac fauces adusque Erebi hoc
malum.
Quin cæteris libidinibus emortuis,
Est fastus expers fati, vt & senii quoque:
Nam morbus hic animum afficit potissimum,
Hoc ægra mens est, pabulum morbi istius
Draconis est virus: sagitta is læsus est
Ista, qua eadem tentat hominem lædere.
Mens namque sicut aliquis Auriga impiger,
Equos iugales regit habenis optime:
Cupidinum permotiones efferas,
Iram cohibet, at ægre fastum comprimit,
Et gestientem continet libidinem
Metu, flagello, quo Ratio domina vtitur:
Ne forte coniurata cum socia mali
Ira, vehiculi turbet Aurigam Logum:
Et inter ambas totus existat lacer
Currus decore fabricatus a DEO.

Desunt reliqua.

EIVSDEM PISIDÆ,

SENARIORVM FRAGMENTA, EX SVIDA ET aliis scriptoribus.

Suidas in voce (Stagirita.)

Ecquos duces tecum aut Stagiritas habens,
In barbarorum arua irruis felicium?

Et in verbo (σφύζω.) i. e. palpito, mico.

Cor tibi micat, Pelide, & animo es ebrio.

Facit

Βελῆ δὲ τοῦτο μέχρι τῆς ᾅδου πύλης.
Μᾶλλον δὲ πάντων τῶν παθῶν νεκρουμένων,
Τῦφος πλουτῶν οὐδὲ γηράσκειν θέλει.
Ψυχῆς γάρ ἐστιν ὡς τὸ πλεῖστον ἡ νόσος,
Καὶ νοῦς ὁ πάσχων, ἡ νομὴ δὲ τοῦ πάθους
Ἰὸς δράκοντος· ᾧ γὰρ ἐβλήθη βέλει,
Τούτῳ τιτρώσκειν καὶ τὸν ἄνθρωπον θέλει.
Ὁ νοῦς γὰρ ὥσπερ ἀσφαλὴς ἐπιστάτης
Πώλους ἐλαύνειν συμφυεῖς εἰθισμένος,
Τὰ δυσκράτητα τῶν παθῶν κινήματα,
Τὸν θυμὸν ἄγχει, τὸν δὲ τῦφον δυσκόλως·
Ἐπιθυμίαν δὲ προσδραμεῖν ἠπειγμένην
Τῇ τοῦ λόγου μάστιγι συστέλλει, φοβῶν·
Μήπως ὁμοφρονοῦσα τῷ συνεργάτῃ
Θυμῷ, ταράξῃ τὸν διφροστάτην λόγον·
Μέσον δὲ * τοῦτον εὑρεθῇ πεφυρμένον
Ὄχημα λαμπρὸν ἐκ θεοῦ πεπηγμένον.

ita in vaticano Λείπει τἄλλα.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΙΣΙΔΟΥ
ἴαμβοί τινες παρὰ Σουίδᾳ καὶ ἄλλοις
εὑρισκόμενοι.

Σουίδ. ἐν τῇ (Σταγγείτης) λέξει·
Ποίους στρατηγοὺς ἡ Σταγγείτας ἔχων
Ἐπῆλθες εἰς γῆν δυστυχούντων βαρβάρων;
Ἐν τῇ (σφύζω)
Σφύζεις Ἀχιλλεῦ, καὶ μεθύσκῃ τὰς φρένας.

Εν τῇ (πέλμα)

Χερσὶ τὰ ῥεῖθρα, πελματοῖ ᾗ τὰς πέτρας.

Εν τῇ (Ἡρακλεία λίθος)

Πάντας ὑφέλκων, οἷα Μαγνῆτις λίθος,
Η μᾶλλον εἰπεῖν Ἡρακλείαν τὴν λίθον·
Φύσιν γὰρ αὐτὸς ἑλκτικωτέραν ἔχει.

Εν τῇ (ἀπόσπονδος)

Ταύτην ἀφέντες τὴν ἀπόσπονδον μέθην
Καὶ πᾶσαν ἰλὺν ἀλλοφύλων ἀσμάτων.

Εν τῇ (κίβδηλον)

—— πραγμάτων πάντως δύο
Κίβδηλός ἐστιν ἐργάτης εἷς, ὡς λόγος.

Εν τῇ (Αρχιμήδης)

Τὰς πέντε δυνάμεις Αρχιμήδης εἰς μίαν
Ὁλκὴν συνάψας, εἰς τὸ κινῆσαι μόλις
Τῶν δυστραχήλων ἐξοχῶν τὰ φορτία.

Εκ τοῦ Νικηφόρου, βιβλ. ιη, κεφ. μη.

Ψηφίζεται θᾶττον μίαν τε καὶ μίαν·
Εἰ γὰρ μίαν τε καὶ μίαν λέγῃς μίαν,
Γέλως τὸ λεχθὲν γίγνεται καὶ παιδίοις.

Εκ τῶν Γεωργίου τοῦ Κεδρηνοῦ, περὶ Ἡρακλείου αὐτοκράτορος.

Μελαμβαφὲς πέδιλον εἰλίξας, πόδα
Βάψαις ἐρυθρὸν Περσικῶν ἐξ αἱμάτων.